

ଅଳ୍ପ । ଅନୁରା ଶେଷମାନଙ୍କ ଉପରେ ଥିଲ ଏବଂ
 ଶୁଭ ଶୁଭାକୁ ଉଣା ସେମାନଙ୍କୁ ପୁଣ୍ୟପ୍ରାପ୍ତ କୃତ୍ୟ
 ଚଳରେ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେବାର ଉତ୍ସୁକ ଦେଲେ ସର-
 ଦାରକର ବିଶେଷ ଶକ୍ତି ଦେବ ନାହିଁ । ଅଥଚ
 ଗର୍ଭକଲେକର ସେଇକାଳରେ ଏହି
 ଜମା ଦେବାର ପ୍ରକୃତି ଉଣା ଦେବ ନାହିଁ ।

ଉଲ୍ଲଭର ଉର୍ତ୍ତ ବିଶ୍ୱସ ଏବଂ ସରଦାସ
 ପାତ୍ରକଳ ଅଧୁ ସମକରେ ଅସୁବିଶ୍ୱାସର ସମ-
 ସହ ଉର୍ତ୍ତବାସୀକୁ ଏକସହସ୍ରାବ ଲୋଭଅଧିକ୍ତ
 ଓ ଉଲ୍ଲଭର ଉପାଦାନୁଷ୍ଠାନରେ ସୁଲ୍ଲଭର ଅଧି
 ପ୍ରତି ଏକଲକ୍ଷପୁ ଦେଲେହେଁ ଏ ଦେଶର ଚଳ-
 ଦାୟ ଏବଂ ଉପକର ଅଥବା ଉଲ୍ଲଭର ଏବେ
 ଅନୁର ଯେ ଅଧୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଭବ୍ତ ଏଠାରେ
 ଉଲ୍ଲଭରେ ସରଦାକୁ ଦେବ । ତାକୁରକ
 ମତରେ ଅଧୁ ସାଧାରଣତା ରେରେ ଅନୁଷ୍ଠାନର
 ଦୁହେଁ ଏବଂ ସୁଲ୍ଲ ବିଶେଷରେ ହିତକର । ସୁଲ୍ଲ
 ଏ ବିଶ୍ୱସରେ ଯେକରକ ସାଧାରଣ ପ୍ରତି
 ଦାଧା ସଜ୍ଜାଦକା ସୁକ୍ତିସକ୍ତ ଲୁହର । ଏଥିରୁ
 ଦେଖାଯାଏ ଯେ ପାତ୍ରସମ୍ପ୍ରଦାୟ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ୱାଧୀ
 ଅଧୁ ଏକପ୍ରକାର ସମକରେ ମତଦେବ ଅଛି ।

ଦେଖୁ ଅଧି ଏକକର୍ତ୍ତ ବିଷ ଦେଲ ଏବଂ
 ଶତ ଉପକାର ଥିଲ ୧୮୫୩ ଶାଳ ବିଦାୟ
 ଦୋର ସୋମବାରଠାରୁ ସନ ୧୮୯୪ ଶାଳ
 ପ୍ରକେବ ଦେଲ । ନୂତନକର୍ତ୍ତରେ ଅଧ୍ୟାପାଠ-
 ମାନକ ସହଜ ପ୍ରଥମ ସାହାଯ୍ୟ । କୃତ୍ତିକାମସିଦ୍ଧା
 ଓକ୍ତିକାର ସେବାରେ ୧୮୮୮ ଓ ୧୯୧୧ ମଧ୍ୟ-
 ମଞ୍ଚଳମସ୍ତ ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟାରେ ଅଧ୍ୟ
 ବ ୧୮୯୪ରେ ସଦାସିଦ୍ଧ କର ସମାଜ୍ୟବିଶେଷରେ
 ତାହାଙ୍କୁ ଅଲ୍ୟବାଦ ପ୍ରଦାନପ୍ରଦାନ ପ୍ରାଥମିକା
 କୃତ୍ତିକାମସିଦ୍ଧା ପ୍ରାଚୀନ ଯାଠର ଓ ଅନୁପ୍ରାଦକକର୍ତ୍ତ
 କରକର୍ତ୍ତରେ ନଦ୍ୟ ସୁଖମାନ ଲୋଗ କରନ୍ତୁ ଓ
 କୃତ୍ତିକାମସିଦ୍ଧାପ୍ରତି ସେମାନେ ଏକେକାଳ ଦେଖି
 ଦେବ ଓ ସଦାନୁରୁଦ ଦେଖାଇ ଅଧିଅଧିକ୍ତ
 ଦାଧା ଅଧିକ ରହି ।

ସରଦାସ ଦେବକରକ ଲଗ୍ନ ସମୟରେ ରସବ
 ଓ ଦେବି ଯୋଗାଯୋଗୀ ପ୍ରସ୍ତୁ କୃତ୍ତିମାନ ଗବର୍ତ୍ତ-
 ମେଶ୍ୱର ବ୍ୟବହାରରେ ଅଛି । ଦନୀରସକ୍ତ
 ତଳେ ପ୍ରକୃତେକ କେଶିଅଧିକ୍ତ ସେ ଶମାର
 ଏବଂ ଦାବମ ଏକ କୃତ୍ତିକାର ଗୋଟାଏ
 ଦେବେ ଲାଦାଠାରୁ

ଏବେ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲେ ଯେ ଘୋଡ଼ାଟି ମତ-
 ଗଲ । ସେ ଘୋଡ଼ାକୁ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୨୦୦ ଲା ।
 ଦାବମ ଉଲ୍ଲଭର ଟ ୨୫ ଲା ଗାଧନାରେ
 ତମ୍ବୋର ଲାଦା ଅର୍ପାଦାର ଗଲ । ଉହିଁ ଉଲ୍ଲଭ
 ଅବଶ ପ୍ରତି ନିଶ୍ଚି ଦୋର ନାହିଁ ଓ ସମ୍ବଦତା
 ଦାବମ ସେ ତଥା ଗମୋର ସଜାଇ ଗଲି ।
 ଗରୁଡଲୋକର ଶରତ ଦଳଦ ଉଲ୍ଲଭ
 ଏହିପରି ଦେଲେ ଅବର୍ମଜ୍ୟ ଦୋରଦାଏ ।
 ଦାବୁକରେ ରସବ ଓ ଦେବି ବିଶ୍ୱସରେ
 ଦେବ ଉତ୍ସୁକ ଦେବା ଅବଶ୍ୟକ ।

ଅଗର ଦାଲ ଅପରୁଦ ଦ ଓ ଦା ସମୟରେ
 ଏ ନଗର ପ୍ରତି ଦେଖାଇଲ ଦୋରରେ ଉଦ-
 ଦେଶର ମନର ସମ୍ଭାର ବିଶ୍ୱସରେ ସଲ ଦେବ ।
 ଉହିଁର ଦକ୍ଷିଣରୁ ପାଠକମାନେ ସମସ୍ତ ବିଶ୍ୱସ
 କାଶିସୁଦେ । ମନର ସମ୍ଭାର ନିଜାକୁ ଅବଶ୍ୟକ
 ଏବଂ ଏ ଦାର୍ଯ୍ୟରେ ଏକା ଶତକା ବାଧା ଦାହିତ
 ସମସ୍ତ ଦୁରଭବାର୍ଥରେ ସାଦାସ୍ୟ ଓ ସଦାନ୍-
 ଭୁର ପ୍ରୟୋଜନ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।
 ଅନୁମାନେ ଏକାନ୍ତ ଅଗାଧରୁ ଓ ଏ ନଗର-
 ଦାସୀ ସମସ୍ତ ବିଶ୍ୱଦାୟର ଉତ୍ତୁଲେକମାନେ
 ଏ ସମ୍ଭାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦୋର ଓକ୍ତିକାର ଏହି
 ଅନୁପମ ଗାହି ରକା ମେଲେ ପଥାପାଥ ଯି-
 ବାଳ ଦେବେ । ବଡ଼ ଭୁଞ୍ଜର ବିଶ୍ୱସ ଯେ
 ଉଦଦେଶର ତମ୍ବୋର ପ୍ରଥମ ଉପାଦାନ ମେଲ
 ନାହିଁ ପ୍ରତିମାନ ଉତ୍ତୁର୍ୟା ଅଧିକ୍ତ ଅଠକ
 ଦେବ ଦୋରୁ ଅପରା ଅନିଶାରେ କରୁକିଦୋର
 ପର ବାମପାର ଉକ୍ତି ଶୟାସର ଅଧିକ୍ତ ଏବଂ
 ତାକୁରକ ଦାବ ଉକ୍ତିକା ଦେଲ ଅଧି । ଦାହାଙ୍କ
 ଅନୁପସ୍ଥିତରେ ଦୃଷ୍ଟିକାର ଅଧ୍ୟ ସେମାନେ
 ଏ ମନରସମକାସି ଅବଶ୍ୟକାସ୍ୟ ସମାନ୍ତର
 ସମ୍ଭାର ଉପାଦାନେ କରୁ ସେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ-
 ଗାରନେ ଅଧିକ ରହି କୃଷକ୍ତା । ଯାଦା ଦେବ
 ଉଦଦେଶର ଅଥବା ଏଠା ଲେବରୁ ଅବଶକ
 ନାହିଁ । ଦେବକ ସମକେତ ଦେଖାଇ ପ୍ରୟୋ-
 କର । ଉଲ୍ଲଭ କରୁ ଏକ ଉହିଁର ବିହିତ ଉପା-
 ସ୍ୟ ଦରଦେ ।

ଅନୁମାନର ଜଣେ ମୁଖମାତ ବନ୍ଦୁ
 ଦେଖିଅଧିକ୍ତ ଓ ବିଷକ ପରଦାସିଦ୍ଧର ଶା-
 ବେସର ଉଚ୍ଚତୋଳ ଏବଂ ଦାଦୀ ଆତ୍ମାଏବ-
 ଦାର ମୁଖମାନଙ୍କ ସହଜୁ ତଳେ ମୁଖମାତ
 ବିବାହରେକହାର ଉକ୍ତି ବିଷରେ ନୟତ୍ର

କରଦାବାରଣ ବନ୍ଦାସ ଦେଖାଇ ଦେଲ
 ଉଚ୍ଚକ ନିକଟକୁ ପଠାମି କିଦେଶରେ
 ସାହସର ଦେଖୁଥିବା ଦେଖି ମନମାନଙ୍କର
 ଜଣେ ମୁଖମାତ ବନ୍ଦୁ ଏବଂ ମୁଖମାତ ହେ-
 ରକ ପ୍ରତିଦାସ ଅନୁମାନକୁ ଶାଳଅଧିକ୍ତ ସେ
 ଏ ନଗରୁ ଅନେକ ଲାକୁ ମୁଖମାନଙ୍କ
 ମତରେ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବଦେଶରେ କ ଦୋର
 କରୁ ଅଧିକ ଦେବ କୃତ୍ତିକା ଏପ୍ରଦେଶରୁ
 ମୁଖମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଓ ଓ ଦୃଷ୍ଟିକ ସକା
 ଅଧିକ । ଅଧିକାଂଶ ମୁଖମାନମାନଙ୍କୁ ଏହି
 ଅବେଦନର ତଥା ଗର ନାହିଁ ଏବଂ ଏହି
 ଉଦ୍ଦେଶ ବିଶ୍ୱସରେ ଯେ ଏହି ପ୍ରକାଶ୍ୟ ସକା
 ଦୋର ନାହିଁ । ଦେବକ ଦେଲେକ ଏସ୍ତ-
 ରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟା ମୋ ଦେବକ
 ତଥା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟେ କି ଅଧ ସାହର ଏକ
 କରଅଧିକ୍ତ । ଏସ୍ତାହା ସ ବିଶ୍ୱସକଠା
 ଅନୁସେ ଅଧିକ୍ତ ଅଧିକ୍ତ ଏହି ଅନେକ
 ପ୍ରକାଶ୍ୟରେ ଦାର୍ଯ୍ୟ ମନା ହେବ ଏସ୍ତର
 ବିଶ୍ୱସରେ ଉପକା ଦେ ଶାଳମାନଙ୍କ
 ଦାସ କରୁଥିବା ସମସ୍ତ ପ୍ରକା ଅଧିକାଂଶ ମୁ-
 ଶାଳମାନଙ୍କର ସମସ୍ତ ବିଷକା ଏକ
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କଦଳି ହରଦେ । ପ୍ରେରିତପ
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଅନୁମାନେ ଦାଦା ପ୍ରକ
 ନ କର ଦେଲେ ମଧ୍ୟ ସକ ସାଧାରଣଙ୍କୁ ଦେ-
 କରୁ । ଉଲ୍ଲଭ କରୁ ଏକା ବିଶ୍ୱସକ
 ଦୃଷ୍ଟି ଅବଶ୍ୟକ ବିଷକ ।

ଦାଦେଶର ପ୍ରାଚୀନମାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦେ
 ମୋକଦମା ଅଧିକ୍ତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବିଷକ
 ସ୍ତରେ ବିଷକ ଦୋର ଶାଳ ଉହିଁରେ କ
 ଅଧିକା ଅନେକ ବିଷକ ଦାଳକରେ ଓ
 ଦୋର ଦୋରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସକା ଦ
 ଯାଦାକ ଦେଖି ଦାଦେଶର ସମାକି
 ଅଧିକ୍ତ ବିଷକରୁଦେ ଓ ଶାଧା ବନ ବିଷ
 ଓ ଦୃଷ୍ଟିକ ସକାରେ ଏ ଉତ୍ସୁକ ପ୍ରକେତ ଦା
 ସହଯୋଗିକର ଏକା ଠିକ ନଗର
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅଦାଳକରେ ସକା ଦେ
 ଅଧିକାଂଶ ଅଧିକାଂଶ ବିଷକା ବିଷକ
 ଦେବକଦେବ ଦାଦା ଦେ ଉହିଁକା ଦେ
 ଦାଦେଶରେ ଶାଳସ ପ ଏ ଏବଂ ଦେବେ
 ଅଦାଳକର ଦାଦା ଦାଦେଶ୍ୟକାର କ
 ଦେଖି କରୁଥାଏ ଦୁ ଦେବକ
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଶାଳରେ ଯାଦା

ନରେ ଶାନ୍ତିବାନ ଦାତର ଉପ ଥାନାକୁ ଶେ-
 ରପୁ ଅଧିକ କେବଳା କରଦାର ଅବସ୍ୟକ
 ହୁଅଇ । ଫଳତଃ ଅଦାଲତର ଉପ ନ କେବଳେ
 ଶେ ସମ୍ପର୍କରେ ମହାମତ ପ୍ରଦାନ କରମାନ ନ
 ଥାନ୍ତି । ତେଣୁ ଅଧିକାରୀ ଉପସ୍ଥାପନ ଯେ ପରସ-
 ଜନୀ ବଞ୍ଚିତ ମୋଦମାମାନ ନିଶ୍ଚିତ ପାଳନ
 ମାନୁ ଅନ ପଞ୍ଚନୁ ନିଶ୍ଚିତ ଅଥବା ଫିରୁସି
 ଅଦାଲତର ପଦ ପ୍ରଦାନ ପାଳନ ନାହିଁ ।
 ମାମଲରେ ଉପସ୍ଥାପନ ହେବାରୁ ଟଙ୍କା ଦେବୁ
 ବନେ, ଉପ ନକଲ ନେବାର ସାମାନ୍ୟ ନ୍ୟୟ
 ନ ତେ ବାଧନ ଦେବ ? ଅପଣା ସପ୍ତମ
 ଦେଖାଇବା ନମନ୍ତେ ଉପ ନକଲ ସମସାଧା-
 ରଣକୁ ତୋରଣା ପ୍ରମାଣକର କାର୍ଯ୍ୟ
 ହୁଅଇ । ଗାହା ନ ଦେବାପାଇଁ ସନେତ ପୁସ୍ତକ
 ନାହିଁ ।

ପ୍ରାମାଣରେ ପ୍ରକାଶିତ ସାଧପତା ଅନୁ
 ଅଧିକାରୀ ସାଧକର ପ୍ରେରଣପତ୍ର ପ୍ରଦାନ ସମସାଧା-
 ରଣକୁ ଦୁଇ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛୁ । ଯେତେ
 ସେଥିଲିଖିତ ନକଲ ପ୍ରାପ୍ତି କଥା ପତ୍ୟ ହୁଏ
 ଏବଂ ତାହା ଅବଶ୍ୟକ ହେବାର କୌଣସି
 କାରଣ ଦେଖା ଯାଏ ନାହିଁ ଗାହା ଦେଲେ
 ସରକାରଙ୍କ ନକଲ ସୋଲାନ ସମ୍ପର୍କୀୟ କଠିନ
 ନିୟମ ଦେବୁ ଓଡ଼ିଶାର କେତେ କ୍ଷେତ୍ର ଦେଇ
 ଅଧିକାରୀ ଅନାୟାସରେ ସମସ୍ତେ ଜାଣିପାର-
 ଦେ । ଓଡ଼ିଶା ମଧ୍ୟରେ ପଞ୍ଚ ଓ କଟକର
 ଲେଖନୀରେ ସେମାନଙ୍କୁ ନକଲ ନିତା ବିକ୍ରୟ
 କା ଦେଖାଯାଏ ନକଲ ଶୁଦ୍ଧି ଦେଖାଯାଏ
 କରନ୍ତି ନାହିଁ । ମତ୍ର ପ୍ରତ୍ୟେକର ପରମାଣରେ
 ନକଲ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନ ଦେବାରୁ ଅଗରଣା ବିଦେ-
 ଶୀୟ ନକଲ ଲେଖନୀ କରଦାର କରଦାର
 ବାଧ ଦେବେ ଏବଂ କରଦାର ସେମାନଙ୍କର
 କରଦାର କର ଦେବ ଏତଥା ଦେଖାଇବା କାହୁ-
 ଲି । ମାନାଜ୍ଞ ଏକକାର ଓଡ଼ିଶା ନକଲକରଣ
 ବାହାରିଯିବା ଏ ଅନୁଷ୍ଠାନ ମୁଲିକାକରଣ
 ଅଟେ । ସେଠା ଗବେଷଣାକର କଠିନ ନିୟମ
 ତେବୁ ଓଡ଼ିଶା ନକଲ ଗୋଷ୍ଠୀକ ଏକଦେଲକେ
 ଦାନ ଦୋଇପୁଲ । ଶରକର୍ତ୍ତ ବନ୍ଦୀୟ ଗବେଷଣା-
 ମେଧକର କାରକ ଦେବାରୁ ବଡ଼ ନିବର୍ତ୍ତ
 ଗୋଷ୍ଠୀକ ଦେଲ ସାତ ଗାହା ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ଶରକର
 ନିଶ୍ଚିତ । ଅନୁମାନେ ଏ ଅବଶ୍ୟା କରାଣି
 ନକଲମେଧକ ଶରକରରେ ଅଜ୍ଞ ପ୍ରାର୍ଥନା

କରୁଅଛୁ ଓ ତଳର ବର୍ଷରୁ ଯେପରି ଓଡ଼ି-
 ଶାର ପ୍ରାଣେ ପ୍ରକୃତ ପ୍ରମାଣରେ ନକଲ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବ ଅନୁଷ୍ଠାନେ ଲେଖନୀ ଦେଲ
 ଅନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରକୃତ କରନ୍ତି । ସମସ୍ତ ସମସାଧା ଆଜ୍ଞା
 ଏଠାକ ଗୋଷ୍ଠିକ ପ୍ରାଧାନ ଦେଖାଯାଏ ସରକାରଙ୍କ
 କାର୍ଯ୍ୟଗୋଷ୍ଠୀ ଲେଖ ଦେଲେ ବଡ଼ ଦୁଃଖର
 କଷ୍ଟକୁ ଦେବ ଏବଂ କରଦାର ଏତଦମାନ କାରଦ୍ୟ
 ଦୁଇ ଗୁଣା ଅର ବଡ଼ ପଲ ଦେବ ଗାହିଁ ।

ଉପରଲେ ଅନାକ ।

ଏଠା ଉତ୍ତର ସରକାରରେ ପାଞ୍ଚଦଶ ଟଙ୍କା
 ଅଧିକାର ଦୋଇଥିବାର ଧର ପ୍ରକୃତ । ଅଧି-
 କେଶର ପ୍ରମାଣର ନିଶ୍ଚିତ ଓ କରେକ୍ଟର
 ଚାଲକର ନିମନ୍ତାପତ୍ର ଶୁଣିବା ଅନୁଷ୍ଠାନ-
 ଦେଖାଯାଏ ନାଏବ ଦେବଦେଲ ସନ ୧୯୧୯
 ମସିହା ଅପ୍ରେଲ ତମ୍ବି ଲେଖକରୀ ଶୁଣିବା
 ପୁର ଚାଲକର ୫୦୦୦ ନା ଓ ସେହି ସନ
 ନକଲ ତମ୍ବି ଲେଖକରୀ ଶୁଣିବା କରେକ୍ଟରର
 ୫୨୨୭ ନା ଶୁଣିବାକାଳରେ ଦାଖଲ ହର
 ଥିଲ ମାତ୍ର ଉତ୍ତର ସରକାର ଦେଖାଏ କରରେ
 କରୁଥିଲ ମାହାଲ ପକ୍ଷେ ୫୦୦୦୦ ନା ଓ କରେ-
 କ୍ଟର ମାହାଲ ପକ୍ଷେ ୫୨୨୭୭ ଉତ୍ତର
 ଅମଲ ଉପଲ ଲେଖିଦେଲ । ଏହିକର ଉତ୍ତର
 ମାହାଲମାନ ଲେଖକରୀରେ ଥିବ ନାହିଁ ଅତତ
 ସରକାର ପୁସ୍ତକର ପାଲ ଯାହାଲି । କରୁଥିଲ
 ଚଳଣରେ ପଥମେ ୫୦୦୦ ନା ଲେଖା ଥିଲ ଓ
 ଚାହାଲ ଶୁଣିବାକାଳରେ ସିହା ଓଡ଼ିଶା ଶୁଣିବା
 ନିରୁରେ "୫" ଅଗର ଓ ପ୍ରଥମ "୫" ଅନ
 ମଧ୍ୟରେ ଅର ଗୋଷ୍ଠିକ "୫" ସପ୍ତମ ଏବଂ
 କରଦାର ଦେଲ ୫୦୦୦ ନା କର ଦେଲ-
 ଅଧି ଓ ଚଳଣରୁ ଉତ୍ତରୀ ହୁସାବରେ ୫୦୦୦
 ନା ଓ ପୁଲ ପ୍ରକୃତରୁ ମାହାଲ ଲେଖକରୀରେ
 ଥିବ ନାହିଁ କରେକ୍ଟରର ଚଳଣରେ
 ପ୍ରଥମେ ୫୨୨୭୭ ପୁଲ ଉପରକର ମତେ
 ସପ୍ତମ ବାମସାଣ୍ଡରେ ୨ ଅନ ଗୋଷ୍ଠୀକ
 ୫୨୨୭୭ ଦୋଇ ମାହାଲ ଲେଖନୀ ରଖା
 ପାଲଅଛି । ଏହିପ୍ରକାରରେ ଏ ଦୁଇ ସପରେ
 ସରକାର ସକ୍ଷମ ୫୦୦୦ ନା ଦାଖଲ ଦୋଇ
 ନାହିଁ ଓ ମସ୍ତକର ନିମନ୍ତାକର ମନୁଷ୍ୟ ଓ କ-
 ରୁଲ ଅମଲ ଏକଦୋଶ ହୋଇ ଅଧିକାର
 କରଅଛି । ଏଥିର କଦନ୍ତ ନିଶ୍ଚିତ, ସର-
 କେଶେ ଥର କର ବାହାରିବ ଗାହା ବର୍ତ୍ତମାନ
 ବଦ କରୁପାରେ ?

ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ ଅଧିକାର ବଦର ଧର ପତଲ
 ଏହା ଜାଣିବାକୁ ଅନେକେ ଉପର ଦେବୋ
 ନିମନ୍ତାର ଅପଣା ନାଏବ ଉପରକରୀ ସପଦ-
 ରଥର ପ୍ରକ ଅଧିକାରୀ ନାଲ ଦରକାର କର
 ଗାହାଠାରୁ ନାନକପଦ ପାରଦାର ନାଲସ
 କରଅଛି । ଏ ମାମଲ ରଖା ଓ ଦେବଦେଲ
 କରଦାର ଠିକ ଦେଲ । ଶୁଣିବାରେ ଏହା
 ଦେଖି କୌଣସି କ୍ୟାଲି ନିମନ୍ତାରୁ ନଗାଲ
 ବ ସେ ଅପଣାକ ଅନେକ ଚଳଣ ଓ ମଧ୍ୟ
 ସରକାରଙ୍କୁ ଚଳଣ ୫୦୦୦ ନା ଦାଖଲ
 କର ୫୦୦୦ ନା ଦାଖଲ ଦେଲଅଛି ଏ-
 ପର ଲେଖକର ରଖିବାର ନୁହେ କରୁ ନିମନ୍ତାର-
 ତରପରୁ ଏକାଧିକ ସିହାବହାରୁ ନକଲ
 ନେବାର ଦରକାର ନୁହେ ଦେଖାଗଲ ଯେ
 କରୁଥିଲ ଚାଲକର ସନ ୧୯୧୯ ଅପ୍ରେଲ ତମ୍ବିର
 ସିହା ସେହି କର୍ତ୍ତରେ ଦୋଇଥିଲ ସେ ଫର୍ଦ
 ଅନୁର ଦୋଇଅଛି କର ଚଳଣ ଦେଖିବାରେ
 ଉପରକର "୫" ଅନ ସପ୍ତମ ଦୋଇ ଦୋଇ
 ଥିବାର ପ୍ରକାଶ ଦେବାରୁ ଶୁଣିବାକାଳର ହୁସାବ
 ଦେଖାଗଲ ସେଥିରୁ ୫୦୦୦ ଟଙ୍କା ନାଖଲ
 ହୋଇଥିବାର ସିହା ନକା ନାଲ । କରୁ ଏହି
 ଦେବଦେଲର ଦାଖଲ ଅଧ୍ୟ ଶୁଣିବାକାଳ
 ଶୋକଦଲସ ଦେବାରୁ କରେକ୍ଟରର ଅଧି-
 କାର ଧର ପତଲ । ଏଥିରୁ ଶୁଣି ସନେତ
 ଜାଲ ଦେଲଅଛି ଯେ ଅଧିକ ଗୋଲ ଆଲ-
 ଆରେ ଏକ ଉପରକର ଶୁଣିବାକୁ ଶୁଣା ମାତ୍ରଅଛି
 ଯେ ଉପର ସମସାଧି ଅନେକ ମାଲ ୫୦୦
 ସରକାରରେ ସମସାଧି କରା ଥାଏ; କରୁ
 ଅମଲ ଏକ ମାହାଲର ନିମନ୍ତାର ସକ୍ଷେ ଗୋଷ୍ଠି
 କର ଅନାନ୍ୟ ମାହାଲର ଯାଚଲ ୫୦୦ ନାହା-
 ଚଲେ ସିହା କର ଦେଲେ ଧର ପ୍ରତିକା ସଦକ
 ନୁହଇ । ଗାହା ଦେଲେ ଅମଲର ପ୍ରାପ୍ତକି
 ରେବଦୁ ମୋରକର କରଶରକାରୁ ସପ୍ତମ
 କରଅଛି । ଶୁଣିବାରେ ଏକ କୋଷ ଏ ଦର୍ଶର
 ହୁସାବ କରାଉଅ ଦେବାର ପ୍ରକୃତ ଦୋଇଅଛି
 ଓ ଏହା ଅଧି ଅବଶ୍ୟକ । ଦେଲେ ଦେବ
 ପୁକ୍ତ ବାଲେଶ୍ଵରରେ ସପକର ଅଧିକାର ଓ
 ଫରୁଥିଲ ଉପରାଧି ପ୍ରାଣରେ ବକର ଅଧିକାର
 ଦେବାର ଅଧିକାର ଦୋଷୀ ଅମଲମାନେ କରୁ
 ଗାଲଥିଲେ ଅଥାତ ଲେଖକ ସାଧ୍ୟାକ ଦେଲ
 ନାହାଲ କର ଅଧିକାର ।

ଲିପିର ଦମି ଦେବାକୁ ନିଦାନମାନେ ଶରଦ
 ଚନ୍ଦ୍ରବାଣି ଅଦୌ ଲକ୍ଷଣ ପାଠ ନାଦାନ୍ତି ପ୍ରାଣା-
 କୁରନ୍ତୁ ଲକ୍ଷଣ ପଠାଇବା ଚେତେ ଆଉ ସମି-
 ଦହସ୍ତ ପ୍ରାମାଣ୍ୟରେ ଲକ୍ଷଣ ଦୁର୍ଲଭ ଉପସ୍ଥିତ
 ଦେଲଣି ସେହିମାନେ ସାମାନ୍ୟ ମୂଳ ଅକ୍ଷରେ
 ହେବଲ ଲକ୍ଷଣ ଦେଖାଇ କହୁ ଲାବନ ସାହା
 ନିମାଦ କରୁଥିଲେ ସେମାନଙ୍କର ବସା ଆଉ
 ବସୁଦନ ସରେ ସେହି ଦେବ ବାଦାର ଉପୁତ୍ତ
 ବସୁଦାର ପାତୁ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଦେଖାଇବା କି-
 ମନ୍ତେ ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ପ୍ରକାମାନଙ୍କର ଅନୁରତ ବସୁ-
 ପ୍ରତ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ନିମେଷ ନ କରବା କେ ହେବେ
 ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଅନୁରତ ବାଦା ସଦୃଶରେ ସଦ୍ୟବର୍ତ୍ତ ନୁହେଁ
 ପାଉନେ ବିଶେଷତା ବର୍ତ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ସେ ଗରୁଡ଼େ
 ମସ୍ତ ଅମରାଣା ବିଶେଷ ହେଉ ଥିବାକୁ ଶୁଣୁଅର
 ମହି ଚରଦାକୁ ଲକ୍ଷଣ ବେଶୀ ଦରଦାର ଦେ-
 ଶୁଅଛି ସୁଦର୍ଶ୍ୟ ଏକା ଅଦୌର ମନ୍ତେ ବନବସା-
 ସିମାନେ ଶୁଣୁଅ ବସୁଦାକୁ ବହୁତ ଦୁର୍ବସଣ
 ହେଉ ଅନୁରତ ସମସ୍ତେ ମସ୍ତସହ ମଧ୍ୟ ନିଜ
 ଦେଉ ଅନୁ ଅଭାବ ସଦ୍ୟବର୍ତ୍ତ ନୁହେଁ ପାଉକେ
 ସେ ବରଦ ଜାତୀୟ ବନବସିମାନଙ୍କୁ ଦେବେ
 ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଦେଖିଅଛି ଓଡ଼ିଶାର ମୁଖ୍ୟମୁକଦାର
 ସଦ୍ୟବର୍ତ୍ତ ଏହି ବସୁଦାନ ଗରୁଡ଼ମେଖାକୁ ନ
 ଲକ୍ଷଣରେ ବା ଗରୁଡ଼ମେଖା ଏହି ବସୁ ପ୍ରତ
 ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ବିଶେଷ ନ ଚର ଦେ ବାଦା ଦେଲେ ଗରୁଡ଼
 ପ୍ରକାବର୍ତ୍ତକର ଅନୁ ବସା ନାହିଁ ଏଥିପୂର୍ବେ
 ଅନେମାନେ କହୁ ଅନୁ ସେ ଓଡ଼ିଆ ଲକ୍ଷଣ-
 ବନବସାସୁ ମାତ୍ରସହ ଗରୁଡ଼ମେଖାକ ଅଧୀକରେ
 ଉତ୍କଳକୁ ଏ ଦେଶୀୟ ବେଲେଇ ସରଦାସ
 ମୁକ୍ତପ୍ରାଣୀ ଗରଦା ଅପଦରଣ ବୋଧ ଅଛି
 ଚହି କେ ବନବସାସୁ ଲେଖକର ଏପରି କଣ୍ଠ
 ଅନେମାନେ ଅସା କରୁ ଗରୁଡ଼ମେଖାଏ ଦାଲ
 ବହୁତ ପ୍ରକାରର କରବାକୁ ଲୁଚିତ ଦେବେ
 ନାହିଁ ।

ମଧ୍ୟ ଦୁ ଉକ୍ତି ଶୋଷି ମାନଙ୍କ ପୁତ୍ର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍‌ଙ୍କ
 ସମ୍ମୁଖରେ ପଠି ଥିଲା ତାହା ନୀରସେ ଉପେକ୍ଷି
 ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଶ୍ରୀମତୀ ଦେବୀଅପ୍ପାଳୁ ଗରୁଡ଼ମେଖା
 ନିମିତ୍ତ ସଂଲକ୍ଷ୍ୟ ମାଜିକ୍ ପୁଲିସ ବଳା ସାଦାସ୍ୟରେ
 ଖାଲ ଚଳସ ବଦଳାକୁ ସମ୍ମୁଖ ଦେଲେ ଏ
 ପ୍ରଦେଶୀୟ ଲୋକ ମାଟି ନେଇ ଅନୁ ଶୁଦ୍ଧ
 କାନ୍ଥ ସହଜ ଭେଦ ପାରକେ କାହିଁ ନିମିତ୍ତ-
 ଦମିତ୍ତକର ପ୍ରତିଭା ଉପାଧିମେଖରେ ସେ କେ-
 ଦେବୁର ଅନୁପାୟ ଦେଉଅଛି ତାହା ନ ବୁଝି
 ଓଡ଼ିଶାରେ ବହୁପରମାଣରେ ଦେ ଅନୁରା ଲ-
 କ୍ଷଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଅଛି ବୋଲି ସେହି କରକର
 ଅନୁ କାହା ନିମାନ୍ତ ଅନୁରତ ଅଟେ ଅଭାବ
 ଦେ ସୁଦେଶମୁଖୋଦ୍ଧାରଣ ସଦ୍ୟବର୍ତ୍ତ ଅସଗ-
 ମାନେ ଗରୁଡ଼ ଓଡ଼ିଆ ସମ୍ମାନମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଦୟା
 ପ୍ରକାଶ କର ଏ ବସୁ ପରୁଡ଼ମେଖାକ ବର୍ତ୍ତପାତ
 କରବ ନାହିଁ ।

ଉତ୍କଳ
 ପ୍ରକାଶକ ସମ୍ପାଦକ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଶ୍ରୀ ଜମିଦାର ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳର ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ
 ଗୁଣବଦ୍ଧ । ଶା । ଗୁଣ ଅଧିକ । ପ୍ର । କୋ-
 ଦେବ ପୁତ୍ର ଉତ୍କଳରେ ଅମ୍ଭର ଅମ ମୁକ୍ତି ଶ୍ରୀ
 ସମରାଗ୍ରାସୁ ଗୁଣାସୁ ମାଗୁଣାନନ ମଦାନ୍ତି
 । ଶା । ଶାନ୍ତିପୁର ଚଢ଼ିକାବାଦ ସମରାଗ୍ରାସୁ
 ଗୁଣାସୁରେ ମରକର ଦୋର ପୁତ୍ର ମୁଦାନରେ
 ସରମର ଉତ୍କଳରେ ମରଦମ ଓ ସରଦଗୁଣାର
 ଓଗେରକ ନାମରେ ଜାଣିବ କରବା ଓ ଉତ୍କଳ
 ଶ୍ରୀ ଚେଳରୁ ଅଧିକା ଓ ଉତ୍କଳରେ କାଳକ-
 ଶ୍ରୀ ଦେବୀ ଅବ ବସୁରେ ବସୁମରେ ତାମିଳ
 ଜାମା ଅବ ଦେଲ ଉତ୍କଳର ଚଳାନ୍ତସୁରେ
 ଏଥିରେ ସେହି ମଉକାମାନ ସରସର ମଲସ
 ଦେଲ ଓ ସେ ଶ୍ରୀ ଚେଳର ଉତ୍କଳରୁ
 ଉତ୍କଳରେ ଉତ୍କଳ ବାଗଜସହ ଅବ ବସୁମରେ
 ଦାଉର ନ ଦରଦାରୁ ଉତ୍କଳ ଶ୍ରୀମାନଙ୍କରେ
 ବସୁଗମରେ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଓ ପ୍ରତ-
 ସାଲରେ ସରସରେ ଦସ ଦକାର ଓ ଅଠ
 ଦକାର ଶ୍ରୀ ନାଲିମ ଦେବୀ ଓ ଉତ୍କଳ ଦେବୀ
 ଏ ଶ୍ରୀମାନ ଦେଉଣିସି ପ୍ରମୟରେ ଚେଳରୁ
 ଉତ୍କଳରୁ ଅଧିକ ଦାଉର ଉତ୍କଳ ଓ ଉତ୍କଳ-
 ମରେ ଲାଗଲ ପ୍ରତ ନ ଦେବୀ ଅସରସରେ
 ଉତ୍କଳ ମୁକ୍ତି ଅଧିକ ମାଗୁଣାନନ ମଦାନ୍ତିକୁ ପଦ

ଉତ୍କଳର ଶାସ ଶା ୨ ଉତ୍କଳରୁ ବର୍ତ୍ତୁ ବର-
 ଶାସୁ କର ।
 ଶ୍ରୀ ଜମିଦାର ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳର ଅରବିନ୍ଦ
 ଗୁଣବଦ୍ଧ । ଶା । ସମରାଗ୍ରାସୁ ଅମ-
 ମୁକ୍ତିଅର ଶ୍ରୀ ବାଲୁକି ଦାସ ।

ସଂଗୀତସାର

ନୂତନ ନୂତନ ନୂତନ
 ସୁଲଭ ଉତ୍କଳ ସଙ୍ଗୀତ ପୁସ୍ତକ
 ସଙ୍ଗୀତ ସଙ୍ଗୀତ ସଙ୍ଗୀତ ।
 ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୩୮ ଭଲପଣା ମାତ୍ର ।
 ଓଡ଼ିଆ ସଙ୍ଗୀତ-କଳାରୁ ଦେଲେକ ସାର
 ଶୁଣୁଲ ଦୋର ଏହି ନୂତନ ପୁସ୍ତକ ମୁକ୍ତ
 ଦୋରଅଛି । ଏଥିରେ ନାନାପ୍ରକାର ସୁଲଭ
 ଦକ୍ଷିଣୀ ଓ ଶ୍ରୀମ ସଙ୍ଗୀତ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦୋର-
 ଅଛି । ଉତ୍କଳ ପ୍ରତି-ବୋଗାଣର ସମାଜସୁରେ
 ବହୁପୂର୍ଣ୍ଣେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।

New School Books.

- JUST TO HAND.
- Webb's Two hundred questions on Grammar and Idiom with Answers.
- Webb's Keys to English Entrance Course for 1892 and 1893.
- S. P. Ghosh's Key to English-Entrance Course for 1894.
- Chambers' Etymol. Dictionary
- Webb's Condensed Dictionary.
- Webb's International Do.
- Whitehall Drawing Copy Books.
- B. C. Dutt's History of India.
- Catechism of History of India.
- Buckley's History of England.
- K. P. Basu's Algebra.
- Royal Readers No. I to IV.
- Manual of Geography.
- Wall-maps and Atlases.
- To be had of the Secretary, Printing Company, Durgah Bazar, Outlack.

NOTICE.

Extract from the proceedings of a general meeting of the central committee of Peuri (Jagannath) Temple repair's fund held at Outlack on the

କଳାପତ୍ର

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

୧୯୧୩
୨୨

୧୯୧୩ ମସିହା ଡିସେମ୍ବର ୨୨ ତାରିଖ ।

ଅଗ୍ରମ ପାଠ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୩୦

ପଞ୍ଚାଦଶମ ୫ ୦୫

କଳାପତ୍ର ।

କଳାପତ୍ର ନୂତନପାଠ୍ୟ ପ୍ରକାଶନ ଏ ସମୟକୁ ବାହାରିଥିବା ଏବଂ ମୂଲ୍ୟରୁ ଅଧିକ କଟିନ ଯାହା ସର୍ବାଧିକ ଭୋଗ କରୁଥିବା ପାଠ୍ୟର ଦୃଷ୍ଟିରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବାରେ ଅଧିକ କଲମ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଏହି କାରଣରୁ ଅଧିକ ପାଠ୍ୟ-କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖି ହୋଇ ଯାଉଛି । ମାତ୍ର ଅଧିକାରୀ ଅଧିକ ପ୍ରକାଶନ କଲେ ଏହା ଏକ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ପାଠ୍ୟ ବାହାର ପାଇବ । ଇତି ।

କଳାପତ୍ର ପ୍ରକାଶନ ସମ୍ପାଦକ ।

ଅନୁମୋଦନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଅନୁମତି ପ୍ରାପ୍ତ ହେବାର ପରେ ପ୍ରକାଶନ କରାଯିବ ।

ସମ୍ବାଦକରଙ୍କୁ ସୁଖ ସମ୍ପର୍କରୁ ବଞ୍ଚାଇ ଦେଉଥାନ୍ତୁ ।

କଳାପତ୍ର ନୂତନପାଠ୍ୟ ପ୍ରକାଶନ ଏ ସମୟକୁ ବାହାରିଥିବା ଏବଂ ମୂଲ୍ୟରୁ ଅଧିକ କଟିନ ଯାହା ସର୍ବାଧିକ ଭୋଗ କରୁଥିବା ପାଠ୍ୟର ଦୃଷ୍ଟିରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବାରେ ଅଧିକ କଲମ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଏହି କାରଣରୁ ଅଧିକ ପାଠ୍ୟ-କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖି ହୋଇ ଯାଉଛି । ମାତ୍ର ଅଧିକାରୀ ଅଧିକ ପ୍ରକାଶନ କଲେ ଏହା ଏକ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ପାଠ୍ୟ ବାହାର ପାଇବ । ଇତି ।

କଳାପତ୍ର ପ୍ରକାଶନ ସମ୍ପାଦକ ।

ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରକାଶନ ଏ ସମୟକୁ ବାହାରିଥିବା ଏବଂ ମୂଲ୍ୟରୁ ଅଧିକ କଟିନ ଯାହା ସର୍ବାଧିକ ଭୋଗ କରୁଥିବା ପାଠ୍ୟର ଦୃଷ୍ଟିରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବାରେ ଅଧିକ କଲମ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଏହି କାରଣରୁ ଅଧିକ ପାଠ୍ୟ-କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖି ହୋଇ ଯାଉଛି । ମାତ୍ର ଅଧିକାରୀ ଅଧିକ ପ୍ରକାଶନ କଲେ ଏହା ଏକ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ପାଠ୍ୟ ବାହାର ପାଇବ । ଇତି ।

କଳାପତ୍ର ନୂତନପାଠ୍ୟ ପ୍ରକାଶନ ଏ ସମୟକୁ ବାହାରିଥିବା ଏବଂ ମୂଲ୍ୟରୁ ଅଧିକ କଟିନ ଯାହା ସର୍ବାଧିକ ଭୋଗ କରୁଥିବା ପାଠ୍ୟର ଦୃଷ୍ଟିରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବାରେ ଅଧିକ କଲମ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଏହି କାରଣରୁ ଅଧିକ ପାଠ୍ୟ-କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖି ହୋଇ ଯାଉଛି । ମାତ୍ର ଅଧିକାରୀ ଅଧିକ ପ୍ରକାଶନ କଲେ ଏହା ଏକ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ପାଠ୍ୟ ବାହାର ପାଇବ । ଇତି ।

ସକଳ ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁତ୍ର ମଦୋଦରୀ ଏ ଲେଖକରେ ଉପ-
ସ୍ଥିତ ଥିଲେ ।

ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର-ମନ୍ଦିର-ସମ୍ପାଦନା ।

ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର ମନ୍ଦିର ସମ୍ପାଦନା କିଛି ଉପାୟ
ଅବଲମ୍ବନ କରାଯାଇ ନାହିଁ । ଉତ୍କଳର
ଅପରାଧରେ କଷ୍ଟକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାମାନଙ୍କ ଦୋଷରେ
ସେହି ସମ୍ପାଦନା ପଦକୁ ବଳିପଲ ଦେବା
ସାଧ୍ୟ ନାହିଁ । ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର ମନ୍ଦିରର
ଅନନ୍ଦ ସମୃଦ୍ଧ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇଅଛୁ ।
ସମ୍ପାଦନା ଅନେକ ଉପଲେଖ ଉପରେ ହୋ-
ଇଥିଲେ ଏକ ବର୍ଣ୍ଣନାକ ସମ୍ପାଦନା ସମ୍ପାଦନା କ
ଥିଲା । ଏ ଉପାଦାନ ସୁଯୋଗ୍ୟ କଳ ସାଦେବ
ଶ୍ରୀମତୀ ବିଦାୟଲୀଳା ଗ୍ରନ୍ଥ ସାଦେବ ସମ୍ପାଦନା
ଅପରାଧରେ ବହୁଳ ଦେଲେ ଉତ୍କଳକୁ ନାହିଁ କି-
ତରୁ ବସ୍ତୁ ଉତ୍କଳକୁ ନାହିଁ । ସମ୍ପାଦନା
ଅବସ୍ୟକତା ଏକ ଉତ୍କଳମନ୍ଦିର ଦେଖିଲେ ଉତ୍କଳ
ପ୍ରୟୋଗକ ପଦା ଓ ମନ୍ଦିରର ଅସୁରୁ ସେ
ବ୍ୟୟ ଜଣାଦ ହୋଇ କ ପାରିବା ବ୍ୟାପାର
ଉତ୍କଳରେ ଉତ୍କଳେଶ୍ଵରମନ୍ଦିର ସମ୍ପାଦ-
କମିତୀ ନାମରେ ଗୋଟିଏ ସମ୍ମାନ ଏ କମଳରେ
ପ୍ରାପ୍ତି ଦେବା ପ୍ରସ୍ତାବ କଲେ ଏବଂ ସମ୍ପାଦ-
କରେ ଉତ୍କଳ ସମାପନା ତାହା ଅନୁମୋଦନକର
ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର ମନ୍ଦିରକମିତୀର ସଦସ୍ୟ ସମ୍ପାଦ-
କମାନଙ୍କୁ ଉପାଦାନ ଦେଲେ କଥା କହିଲେ ।
ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର ବାହୁ ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର ଘୋଷ ବାହୁ
ଜାଲଜାଲୀୟ ବସ୍ତୁ ବାହୁ ମନ୍ଦିରର ବାହୁ
ବାହୁ ଶୋଷାଗ୍ରନ୍ଥ ମାଧ୍ୟମ ଏବଂ ବାହୁ
ସୁଜେନୁନାଥ ବାହୁରୁ ଉତ୍କଳମନ୍ଦିର ଗୋ-
ଷ୍ଠୀ ବୁଦ୍ଧିବାସ ବାହୁ ଓ ବାହୁ ଅଠଗଡ଼ ଉତ୍କଳ
କମିତୀର ସମ୍ପାଦକ ବାହୁ ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର ବସ୍ତୁ ସଦ-
କାଶ ସମ୍ପାଦକ ଓ ବାହୁ ପ୍ରୟୋଗୀ ବାହୁରୁ
ଏବଂ ବାହୁ ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର ନାମକ କମିତୀର
କମିତୀ ଦେବା ଓ ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର ଗ୍ରାମେ
ଶାଳାକମିତୀ ଗଠିତ ଦେବା, ସମ୍ପାଦନା ଦେବା
ସମ୍ପାଦନା ଦେବା ଦେବା ଏକ କଳ କଳ ସା-
ଦେବକ ଘୋଷେ ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର ସାଦାସନ-
ନମନ୍ତେ ପ୍ରାର୍ଥନା ଦେବା ଉତ୍କଳ ସମ୍ପାଦନା
ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲେ । ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର ସମ୍ପାଦନା ମହାସଭା
ଗୋଟିଏ ସଭା ସମ୍ପାଦନା ସମ୍ପାଦନା ସମ୍ପାଦନା
ଉତ୍କଳ ପ୍ରକାଶ କର ସମ୍ପାଦନା କଲେ । ସେ
କହିଲେ କ ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର ସମ୍ପାଦନା ଗୋ

ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ଦେ ଉତ୍କଳେଶ୍ଵରମନ୍ଦିରମା-
ନର ନିର୍ମାଣକାର୍ଯ୍ୟ ଅରମ୍ଭ ହୋଇ ଅଲେଖକ
ବର୍ଷରେ ସମ୍ପାଦନା ହୋଇଥିଲା । ସେଠାରେ ଉତ୍କ-
ଳକାର ମନ୍ଦିର ନିର୍ମାଣ ଦେବା କଷ୍ଟକର ଥିଲା ।
ସେ ସମୟରେ ଏ ସମସ୍ତ ମନ୍ଦିର ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର
ଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମନ୍ଦିରରେ ପୂଜା ହେଉ-
ଥିଲା ସେ ସମୟରେ ଏକାଦେଶେ ଦଶକଳା
ମନ୍ଦିରର ସମ୍ପାଦନା ଅରମ୍ଭ ହେଲେ ଥିଲା ଦୋ-
ଇଥିବା ବନ୍ଦୁଳା କରବା କଠିନ । ତାଳକମେ
ଅଧିକାଂଶ ମନ୍ଦିର ଉତ୍କଳକୁ ଦୋଇଅଛି ଓ
ଅନେକ ମନ୍ଦିର ଅର୍ଦ୍ଧଭାଗ ହୋଇ ନାହିଁ ବାହୁ
ପ୍ରକାଶକର ଦେବା ଦୋଇଅଛି । ଅବଶିଷ୍ଟ ମାତ୍ର
ଅଛି ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର ମନ୍ଦିର ନ ଦେଲେ ଅଧିକାଂଶ
ଉତ୍କଳ ନାହିଁ । ଏବଂ ମନ୍ଦିରର କାରୁକାର୍ଯ୍ୟ
ଏମନ୍ତ ଉପକାର ଓ ମନୋହର ସେ ଉତ୍କଳେ-
ଶ୍ଵର ଅଛି ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର ମନ୍ଦିର ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର ବୋ-
ଧାସି ଅଂଶରେ ଉତ୍କଳ ନୁହେଁ । ପ୍ରକାଶକରେ ଏଠା
ଅଧିକାଂଶ ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର ଦେଖି ଅନେକ
ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର ମନ୍ଦିର ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର ମନ୍ଦିରମାନ ଉତ୍କ-
ଳକୁ ବାହୁ ଉତ୍କଳ ନାହିଁ । ସମ୍ପାଦନା-
କାର୍ଯ୍ୟ କାରଣରୁ ମନେ ଏକାଦେଶେ ଉତ୍କଳ
ଏକାଦେଶେ ଅନୁପମପ୍ରାଚୀନକାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା
ଲେଖ ଦେବା ଦେବନ ଅଧିକାଂଶ ଉତ୍କଳ
ନୁହେଁ ବାହୁରେ ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର ଅଛି ।
ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର ମନ୍ଦିରର ବାହୁରୁ ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର
ପୂଜାରୀରୁ ନିର୍ଗତ ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର ଘୋଷାପତି
ବା ୨୦ କ ହୁଇଲେ ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର । ଉତ୍କଳମନ୍ଦି-
ରକାରୀଙ୍କୁ ସେଠାଲେଖେ ସମ୍ପାଦନା ଦେ-
ଖାହୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର ପୂଜାରୀର
ଦେବମନ୍ଦିର ଓ ଦୁର୍ଗାଦ ଦେଖି ଅଧିକାଂଶ ଦେ-
ଇଅଛନ୍ତି । ଅଥଚ ସେଠାଲେଖ ଧର୍ମ ଓ ସେସବୁ
ଦେବକାର୍ଯ୍ୟ ଅଧିକ ସେଠାକୁ ଉଠିଯାଇଅଛି ।
ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର ସମ୍ପାଦନାରେ ଅଧିକ ସେହି ଉତ୍କ-
ଧର୍ମ ଓ ସେହି ଦେବକାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର ଉତ୍କ-
ଧର୍ମରେ ଏଠା ମନ୍ଦିରମାନଙ୍କର ସମ୍ପାଦ-
ନାଧିକାଂଶ ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର ଅଧିକାଂଶ ମନୋଯୋଗୀ
ଦେବା ଅବଶ୍ୟକ ଏଥିରେ ସମେତ ନାହିଁ ।
ସମ୍ପାଦନାକାର୍ଯ୍ୟ ବାହୁରୁ ଅରମ୍ଭ ଦେବା
ଉତ୍କଳ ଥିଲା । ଏଥିରେ ସମେତ ଦେବା ଦୋ-
ଇଅଛି । ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର ବର୍ତ୍ତମାନ ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର
ଦେବ ଓ ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳକାର୍ଯ୍ୟ ଏଥିରେ ସାଦା-
ସାଧାରଣ କରବାକୁ ଅଧିକାଂଶ ଦେବେ ।

ସମ୍ପାଦନା ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର
ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର ଅନେକାଦେଶେ ଅଧିକ ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର
ଅଧିକାଂଶ ଦେଖି ନାହିଁ । ବାହୁରେ ଉତ୍କ-
ଳେଶ୍ଵର ମନ୍ଦିର ସଂସ୍କାରକାର୍ଯ୍ୟରେ ଏଠାଲେଖ
ଅଧିକାଂଶ ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର
ଅଛି । ଏହି ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର ସମ-
ସ୍ତର ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର ଦେବା ଉତ୍କଳ ।

ଉତ୍କଳ—ପଦକ ।

ବାହୁ ଜଣା ବାଲ୍ୟନର ଦୁର୍ଗାକାଣ୍ଡସମ୍ପ-
ନାପୁ ମୋକଦମା ପାଠକେ ଅବଗତ ଅଛି ।
ଗତ ଅପ୍ରେଲମାସ ତା ୧୧ ରଖ ଗୁରୁରେ ଏହି
ଦୁର୍ଗାକାଣ୍ଡ ସଂସ୍କରଣ ଦୋଇଥିଲା । ବାଲ୍ୟନ
ଗୁଡ଼ା-ଶେଷର ଅଧିକାଂଶ ବକବର୍ଣ୍ଣି ସାଦେବ ଓ
ତାଙ୍କର ରଚିତା ଉତ୍କଳମଣି ସାଦା ଏବଂ ସାଦେ-
ବକ କୋଠି ଜଣି ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର
କ ୩ ଶ ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର ଦୋଇ-
ଥିଲେ । ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର
କ କୋଠିଠାରେ ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର
କାରଣ ଅନେକ ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର
ଅଧିକାଂଶ କରବା ମାନସରେ ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର
ଅଧି ପ୍ରଥମେ କୋଠିକରୁ ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର
ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର ସାଦେବକ ଦେବ
କଲେ ଏବଂ ତାହା ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର ସାଦା ଉତ୍କ-
ଳେଶ୍ଵର ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର ସେଠାରେ
ଅଧିକ କର ପଦା ଦେଇ ଅଧିକ ଓ
ସାଦେବକ କୋଠିରୁ ଅଧିକାଂଶ ଓ ଦୁର୍ଗାଦ
ସେନ ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର । ସାଦା ସେହିମାସ ତା ୧୫-
ରଖ ଯାଏ ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର ଓ ସେଦଳ ମାନକେଶ୍ଵର
ଦୋଇଏକ ସାଦେବକଦ୍ଵାରା ପୁ ମୁଖ୍ୟପଦାରେ
ତାହାର ବକବର୍ଣ୍ଣି ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର ସାଦା
ସେ ମରଗଲ । ସାଦା ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର ସେ "ସେହିମା-
ନେ ସାଦେବକ ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର ଅଧି-
ଧିକେ ସେମାନେ ମୁଖ୍ୟମାନ ଓ ତାଙ୍କର
କଲେ କାରୁଣ୍ୟ ଥିଲା । ବାହୁରୁ ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର
ଅଧିକ ମୁଖ୍ୟମାନମାନେ ସାଦେବକ ମାଧ୍ୟମା-
ଇଲେ । ସେମାନେ ସାଦାକା କ ୧୨୧" ଶ
ମନୁଷ୍ୟ ଥିଲେ । ବାହୁରେ ବାହୁରୁ ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର
ଥିଲେ ମାତ୍ର ସେମାନଙ୍କର ନାମ ସେ କରବାଦ
ନାହିଁ । ଦେଖିଲେ ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର । ସେମାନଙ୍କ-
ଧରେ ମନିଷ୍ୟ, ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର ନାମା ଦେଖି ଉତ୍କଳେଶ୍ଵର
ଦେଖାଗଲ ନାହିଁ ।" କ ୨ ଶ ମନିଷ୍ୟ ଓ

ଜଣେ ସୂର୍ଯ୍ୟକୁ ନାମରେ ପୁଲସ ଶୁକ୍ଳଣ ଦେ-
 ବାରେ ଦୋଷ ସ୍ପର୍ଶ ହେଲେ ଏକ ଜଳ
 ସାଦେବ ଅପେକ୍ଷାକ ମତ ବରୁଣରେ ସେମା-
 ନକୁ ଦୋଷୀ ସାଧ୍ୟସ୍ତୁ କରି ପାଶି-ସଗ୍ରର
 ଅଦେଶ ଦେଲେ । ଉକ୍ତ ଅଦେଶ ମଞ୍ଜୁର
 କରବା କାରଣ ଦାଇବୋର୍ଟକୁ ଜଳସାହେବ
 ଦାଗଜପପଠାଉବା ଏବଂ ଅପାମିନାରେ ଅତିକ
 କରବାକୁ ଦାଇବୋର୍ଟକ ସ୍ୱରୂପରେ ଅପେ-
 ସଲମାକଙ୍କ ମତ ବାଦାଲ ରହିଲ । କେବଳ
 ଏକକରୁ ପାଠକମାନେ ଦେଖିବେ ସେ ନର-
 ସେନ ଲୋକମାନଙ୍କର ସାଦାସ୍ୟ ବରୁଣଦାର୍ଯ୍ୟ-
 ରେ ସେତେତୁର ଅବସ୍ୟତ । ଶାପର ମୂରୁତା-
 ନାନ କଥା କ ସାଦା ଲିପିବଦ୍ଦ ଦୋଇଥିଲ
 ଦାଦା ଜଳସାହେବ ପ୍ରମାଣସ୍ୱରୂପ ପ୍ରସିଦ୍ଧ କଲେ
 ନାହିଁ । ଅପତ ସେଥିରୁଶିତ ବସନ୍ତମାନ ସଦ୍-
 ରେ ଅଲେଚନା କରୁଥିଲେ । ଅପେକ୍ଷାମାନଙ୍କ
 ସମକ୍ଷରେ ଏରୂପେ ତାହା ଅଗତ ଦେଲ ନାହିଁ
 ମାନ ତାହା ଅବଶ୍ୟସଜକର ଥିବାକୁ ଜଳସାହେବ
 ସ୍ୱୟଂ ଦେଇ ବସିଲେ । ପୁଲସ ଜଣେ ଅପାମିନ
 ଏକସର କରଇ କେଇଥିଲେ । ଦାଇବୋର୍ଟ
 ରହିରେ ବଡ଼ ଅସନ୍ନସ୍ତୁ ଦୋଇ ଲେଖିଅଛନ୍ତି
 ସେ ଅପାମିନ ଥିବ ଦେବାର ଘ ୨୪ ଥା ମଧ୍ୟରେ
 ତାହାକୁ ନିକଟତରୀ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ନିକଟକୁ
 ଜଣ ନ ଯାଇ ପୁଲସଅଧୀନରେ ଥିବାସମୟରେ
 ସେଠାକୁ ଏକ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟକୁ ଅଣାଇ ତାହାକୁ
 ପ୍ରାକାର ଦସର କେବା ବଡ଼ ମନ । ପୁଲସ
 ଉପୋର୍ଟ କରବାମତେ ଅପାମିନି ଦସଦଳକାଳ
 ଆନାରେ ରଖିବା କାରଣ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଅଦେଶ
 କଲେ । ଏକ କୌଶଳି କାରଣ ଲିପିବଦ୍ଦ
 କଲେ ନାହିଁ ମଧ୍ୟ ସେ ନିଅନ୍ତ ପୁଲସ ଉପୋର୍ଟ-
 ମତେ ବଢାଇଥିଲେ । ପ୍ରାୟ ସବୁ ଅପାମି ଏହି-
 ରୂପେ ଅଭିଭାବକାଳ ପୁଲସଅଧୀନରେ ଥିଲେ ।
 ଏମନ୍ତ ବ ପୁଲସ ଅଠକନ ଅପଣା ଅଧୀନରେ
 ଅପାମିନ ରଖିବାର ପ୍ରାର୍ଥନା କରବା କାଳରେ
 ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଦସଦଳ ମଞ୍ଜୁର କରି ଦେଲେ ।
 ବରୁଣ ଅରମ୍ଭ ପୁକେ ଦାକନ ଅପାମିନି କେବ
 ଦଳ ପ୍ରାୟ ପ୍ରସ୍ତ ପରୁଣଥିଲେ ଏକ ଅପାମିନି
 ତାଙ୍କ ଓଜାଲସହକ ସରମର୍ଗ କରବାକୁ ଅବ-
 ସର ଦସଦାଲ ନ ଥିଲ । କେତେକ ଅପାମିନି
 ଜମା ଦସଦାଲ ସେମାନଙ୍କର ସାଧ୍ୟ ଅପର
 ଅପାମିନି ବରୁଣରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦୋଇଥିଲ ଏବଂ

ସେମାନେ ପ୍ରାୟ ମାସେତାଳ ପୁଲସ ଅଧୀନରେ
 ଥାଇ ଅନ୍ୟ ଅପାମିନି ବରୁଣରେ କହୁଥିବା-
 ଦେରୁ ସେମାନଙ୍କ କଥା ଉପରେ ଉଦ୍ଧାସ କର-
 ବାକୁ ଦାଇବୋର୍ଟ ନାସ୍ତି କଲେ । ଏହିସର
 ନାନାପ୍ରକାର ଦୋଷ ଦାଇବୋର୍ଟରେ ଧର
 ପଡ଼ିଲ ଏବଂ ସଂକୋପର ସାଧିମାନଙ୍କୁ କେବ
 କରବା କାରଣ ଅଦସର ଦସଦାଲ ନ ଥିବା
 ବସନ୍ତକୁ ଦାଇବୋର୍ଟ ବଡ଼ ନିନା କରୁଅଛନ୍ତି ।
 ସରଦାରପକ୍ଷରୁ ଚର୍ଚ୍ଚ ଦେଲ ସେ ଅଠକରେ
 ଅଭିଯୋଗ ହେବା ପୁକେ କେବ କରବାର
 ଅପାମିନ ଅଧିକାର ନାହିଁ ମତ ଅପାମିନରୁକ-
 ରେ ଯାହା ବାଦାଉଥିବ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସେଥିବସନ୍ତ
 ପରୁଣ ଦେଇ ଯାଉବେ । ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଅଭିଯୋଗ
 କର ଅପାମିନି ବୌସ୍ୱସର୍ପ କଲେ ଏବଂ
 ଦୌରରେ ଜଳ ସାହେବ କନା ଅପଣିରେ
 ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ନିକଟରେ ଦୋଇପ୍ରକା କବାଳ-
 ଦରୀ ପ୍ରମାଣସ୍ୱରୂପ ଗଣ୍ୟ କର ନେଲେ ।
 ଦାଇବୋର୍ଟ ଯଥାର୍ଥ ବହୁଅଛନ୍ତି ବ ସେକେ
 ଅପାମିନ ତାହା ବରୁଣରେ ବାଦାଉଥିବା
 କୌଶଳି କଥାର ଉକ୍ତ ଦେବାକୁ ବେଦ ଭେଦେ
 ସେ ସ୍ୱତନ୍ତରେ ମୁଦେଇର ସାଧିକି କେବ କର-
 ବାଦାର ତାହା କରୁ ଯାରେ । ମାଜି ଅପାମିନ
 କେବ କରବାକୁ ନ ଦେଇ ବରୁଣ କରବା
 କେବେ ଦୋଇ ନାହିଁ ମଧ୍ୟ ତାହା ନିତାନ୍ତ
 ରହିବ । ଜଣେ ସାମୀ ସରଦାରପକ୍ଷରେ
 କହୁବାକୁ ପୁଲସର ପ୍ରାର୍ଥନାମତେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ
 ତାହାକୁ କେବ କରବାର ଅନୁମତି ଦେଲେ
 ଏବଂ ପୁଲସରୁକେରୁ ତାହାକୁ କେବ
 କଲେ । ଅପଣାର ସାଧିକୁ କେବ କରବା
 ପୁକେ ସେ ସେ ବସେଣୀ ଦୋଇଅଛ ଏଥିର
 ସଂକୋପ କାରଣ କଥିରେ ରହିବାର ଉଚିତ
 ମାତ୍ର ତାହା ବଡ଼ ନ ଲେଖି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସେ
 ଏକାବେଳକେ ସାଧିକୁ କେବ କରବାର ଅନୁ-
 ମତ ଦେଲେ ଏକା ବଡ଼ଅନାୟ । ପୁଣି ସେହି
 ସାଧିକୁ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବା କାରଣ ଦୁଇପକ
 ଟଙ୍କାର ଜମିନ ଚଳବ ଦେଲ ଏବଂ ଜମିନ
 ଦେଲ ନ ପାରିବାକୁ ତାହାକୁ ଦାକରକୁ ପଠା-
 ଗଲ । ସରସଂ ଦାକରରେ ବରୁଣ ମାସକରୁ
 ଲକ୍ଷକାଳ ପଡ଼ି ରହିବ । ସାଧିକୁ ଏହିରୂପେ
 ଜମିନ ଚଳବ କରବା ପ୍ରଥାକୁ ଦାଇବୋର୍ଟ
 ନିନା କରି ଲେଖିଅଛନ୍ତି ସେ ଏପରପୁଲେ

କେବଳ ମୁଖୁଲବା ନେଇଥିଲେ ଯଥେଷ୍ଟ
 ଦୋଇଥାନ୍ତା । ଏରୂପେ ପାଠକମାନେ ଦେଖି-
 ବେ ସେ ଏକରୁରେ ନାନାପ୍ରକାର ବଦ୍ରାଟ
 ମେଜେଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ଅଦାଲତରୁ ଜଳଅଦାଲତସା-
 ଦଃଃପ୍ରସ୍ତ ଏବଂ ଏକରୁପ୍ରମାଣୀ ସେ ଅପାମି-
 ନପ୍ରକ ନିତାନ୍ତ ଅନୁଷ୍ଠାନକର ତାହା ବାଦାଉକ
 କହି ଦେବାକୁ ଦେବ ନାହିଁ । ଅସୂର୍ଯ୍ୟର ବସନ୍ତ
 ଯେ ଏକକ ବରୁଣପ୍ରମାଣୀ ଅବଲମ୍ବନ କର
 ସୁବା ଜନ ଓ ମେଜେଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାଦେବମାନେ
 ତ ୨ ଓ ମନୁଷ୍ୟକୁ ଉଚ୍ଚଲୋକରୁ ଅନୁର କର
 ଦେବାକୁ ବସିଥିଲେ । ଏଥିରେ ବଦ ନ କହି-
 ବ ଯେ ସାଦେବ ଜଣେ ବର ଦୋଇଥିବାକୁ
 ସାଦେବ ଦାକମମାନେ କୋଷପରକର ହୋଇ
 ଏରୂପ କରୁଅଛନ୍ତି । ଯାହା ଦେଇ ଦାଇବୋ-
 ଟର ସ୍ୱରୂପରୁ ଏମାନଙ୍କ ବରୁଣପ୍ରମାଣୀ
 ଗର୍ହିତ ଥିବାର ପଦାପ ଆଇଲ ଏବଂ ଅପାମି-
 ନାନେ ମୁକ୍ତ ଦେବା ସଙ୍ଗେ ଇଂରଜ-ବରୁଣ-
 ପ୍ରମାଣୀର ଗୌରବ ସଂରକ୍ଷିତ ଦେଲ ।

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ।

ଏସପାଦକେ ଶଠ ଅଠକ ଦୋଇଅଛି । ସମ୍ବଦକର
 ଅନ୍ତର ତାହାକୁ ଅଛି ।

ଏକରୁ ଜାଗମୋଦର ଏକାକେନିର ଦେବମାଗ-
 ନାକୁ ସୁଧିକରମାଗ୍ର ବ, ଏ ବାର୍ଦ୍ଧ ନାମକର ଦେଲମା-
 ନାକୁ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ସେହି ପୁଲସ ପ୍ରମାଣରେ ଗତ ମଦକାର-
 ସକା ସମୟରେ ଅଭିଭାବକର ଓ ଦୋସ୍ ଦେଇ ତେଇସ-
 ରେ ଏକ ନିରର ଗଲେ କହୁବକରୁ ଅନୁକର କରସ-
 ନେ ଯେ ତ ୨୪ ଥୁ ଅଧକ ଅଧି କ ପଲେ । ସୁଧିକ-
 ବାରୁକ ସରକ ଯାଗସରକ ଦେବୁ ଦାଦାନି ବଦାସୁବଦାକୁ
 ପ୍ରମାଣେ କାଗ୍ରକରେ ପୁସିତ ।

ମୁଦାଦକ ନେ ପୁକସାସ ରହସକାର ନିଶାଦାସ ।
 ଏକକାଳ ସୁପ୍ରସ୍ତ ଓ ଆଦାନ ପଡ଼ିବୁ ବା ସୁଦସ ଦେବୁ
 ଦେଇ ସାଦା ।

କରକର-ଗଢ଼େଟ ।

ଏଠା ବନୋକ୍ତ ସମ୍ବାଦେ ଉପୁତ ସଦା ବାବୁ
 ମଦେଲକ ଶଠ ଏକାକେନିର ଦେବୁ ବନୋକ୍ତ
 କଠନୀ ଦେଲେ ।

ଓଜା ବନୋକ୍ତରେ ବାର୍ଦ୍ଧ ବରୁଣା କେବଳ ମାଜି-
 ଷ୍ଟ୍ରେଟ, ବେଷ୍ଟୀ କଲେକର ଏବଂ ବନୋକ୍ତମାନେ ବଦାସ୍
 ପ୍ରମାଣସ୍ୱ-ଅଭିଭାବକର କେବଳୁ ଅଧିକରେ ଏକ ଅଠକ
 ସେଇମତେ ଅଧିକରେ କହୁବୁ ଦେଲେ ।

ବାବୁ ସରଦାର ମାସକ କେବୁଣୀ କଲେବୁ ବର
 ଉଚ୍ଚଲୋକର ତା ୧୯ ଦୋସ୍ ବସନ୍ତକେର ଉଚ୍ଚଲୋ-
 କର ବେଷ୍ଟୀ କଲେବୁ ଦେଲେ ଏକ ଉଚ୍ଚଲୋକର
 ଅଭିଭାବକେ ଅଭିଭାବକ ସମନା ଦାଇଲେ ।

୧ । ନିମ୍ନୋକ୍ତ ପ୍ରକଳପ ଦେଲେ
 ଯେ ଗଣନା ପୁସ୍ତକମାନମାନଙ୍କର ବିକ୍ରୟ ଯେବେ
 ଏମନ୍ତ ନୁହେଁ ବାଉଁଶ ନିକାସ୍ ସିମ ବେଳେ
 ନୁହେଁ ଦେବ ନାହିଁ ତାହା ଅନେକ ଦିନକୁ
 ପ୍ରକଳପ ଅଛି ଅର୍ଥାତ୍ ପୂର୍ବେ ସନ ୧୯୧୩
 ସାଲ ୩୯ ଅଭିନାନସାରେ ଯେ ବାଳ ନିମ୍ନକୁ
 ଥିଲେ ସେମାନେ ଅଭିନାନସାରେ ସିମ ନେଇ
 ଥିଲେ ଉକ୍ତ ଅଭିନାନ ପ୍ରାୟ କୋଡ଼ିଏ ଓ ବାଉଁଶ
 ବର୍ଷକୁ ଉତ୍ତର ଓ ବାଲି ସଦୃଶ ଚିତ୍ରଣ ପଦ
 ଯେ ନାମିତ କାଳମାନେ ନିକାସ୍ କର ଦେଲେ
 ଉକ୍ତ ସିମ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଅନ୍ତୁ ଓ ଉତ୍ତର ଉତ୍ତର
 ଯେବେ ଉପସ୍ଥଳ ପ୍ରସ୍ତୁତର ସାଧାରଣର ବ
 ହୁଏ ବୁଝିଲେ ସେ ଏକେ ବ୍ୟୟ ପ୍ରଦେଇଅଛନ୍ତି ।

୨ । ମହାମାନ୍ୟ ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳ ବିକ୍ରୟରେ
 ଅନେକ ବଦାନ ଓ ପ୍ରକାଶ ମହାଦାନ ନିକାସ୍
 ଓ ଯୋଗ ବିକ୍ରୟରେ ଯେଉଁଠି ନିମ୍ନକୁ ଦେ-
 ବାର ଅବଶ୍ୟକ ଶୁଳକ କର ସନ ୧୮୮୦ ସାଲ
 ଅ ୯ ର ନିମ୍ନକୁରେ ପ୍ରମୁଦ କଲେ କିନ୍ତୁ
 ଉକ୍ତ କ୍ରମେ ନିକାସ୍ କର ବ୍ୟୟକୁ ଓ ଉକ୍ତ
 ଓ ଉକ୍ତ ଫଳ ଏ ପ୍ରକାଶରେ ବୁଝି ପାଇ ନ
 ଥିବାରୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜାଣି ଦୋର ଯାଏ ନ
 ଥିଲେ ଏବେ ଅଭିନାନ ମେ ସମ୍ପର୍କେ ଅଭି
 କରନ୍ତି ତାଙ୍କର ଅନୁପତ ଓ କ୍ରମ ଦୋର ଅଛି ।

୩ । ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କ ଲାଭସେନୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରେଳ
 ଶୁଳକ ରହିଲେ ଉକ୍ତରେ ମୁସଲମାନ ସମ୍ପ୍ରଦା-
 ଯୁକ୍ତ ନିକାସ୍ ଓ ନିକାସ୍ କାର ଉପକାର
 ଅଛି ବିଶେଷତଃ ଉକ୍ତ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ମଧ୍ୟରେ
 ଦଳକୁଳ ମୁତୁକା ଓ ଅନ୍ତରା ଅଧିକ ଦେଉ-
 ଅଛି ତାହା ମଧ୍ୟ କ୍ରମେ ଦୂର ଦେବ ଓ ନିକାସ୍
 ଓ ଅର୍ଥାତ୍ ଉପସ୍ଥଳ ବ୍ୟକ୍ତି ଉକ୍ତ କର୍ମ ଯାଇଲେ
 ସେମାନଙ୍କୁ ସୁକାଶୟ ଓ ସୁଦେଶୀୟ ସୁକାଶୟ
 କରବାର ଓ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକର ମଧ୍ୟ
 ଉପଦେଶ ଦେଇପାରିବେ ଓ ସାଧାରଣବ୍ୟକ୍ତି
 ଉକ୍ତ ପ୍ରକାର ବଦାନ ଓ ଏଦେଶୀୟ ପ୍ରକାଶ
 ବ୍ୟକ୍ତି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ କଥାରେ ବ୍ୟାସ ବିଭବେ
 ସୁରକ୍ଷା ମୁସଲମାନ କାଉଁଳ ବଦନା ଓ ସରକାରୀ
 ବୁଝି ଦେବ ।

୪ । ନିକାସ୍ ରେଳଶୁଳକ ନିମ୍ନକୁ ସମ୍ପର୍କେ
 ମେ ଡାକ୍ତର ଗଣନାକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସାମ୍ବନ୍ଧ ଦୋ-
 ରସ୍ଥଳ ତାକୁ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଅପଣା କରବ
 ଉପକାର ନିମନ୍ତେ ଅନ୍ୟ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ବ୍ୟ-

ବଦାନ ବିକ୍ରୟକାର ସମ୍ପର୍କ ଉପସ୍ଥଳ ଉକ୍ତ
 ସମ୍ପର୍କ କର ସାଧୁ ଅଧିକ ଚିନ୍ତା କଲେ
 ଉପସ୍ଥଳ ଅବଶ୍ୟକରେ ଅଥବା ଉପସ୍ଥଳ ସ୍ତ୍ରୀ
 ନିମ୍ନେ ଉକ୍ତ ପ୍ରକାର ବିକ୍ରୟ ।

୫ । ଏ ପଦ ଏ ପ୍ରକାର ସଦ ନୁହେଁ ସେ
 କୌଣସି ପଦ୍ୟାୟ ଅପଣା ପଦର ବାଧ୍ୟତା
 ତାହା କର ଯାଇବେ ଏହା ଦେଲେ ତାଙ୍କର
 ପ୍ରକୃତ ସଦ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ସଦ ଉକ୍ତର ବା-
 ଧ୍ୟ ନିମ୍ନ ଦେବ । ଦେଖିବେ ପ୍ରକାରେ ଅପଣାର
 ସ୍ୱାର୍ଥ ବିଳ ବୋଧ ହୁଏ ନାହିଁ ।

ଏକଗ୍ରମ ଅଛି ।

ମୁଲ୍ୟପତ୍ର ।

ବାବୁ ମହାମାନ୍ୟ	୧୦୦	୫ ୦ ୦
କୋଷାଳକରାମ ବାବୁ	୧୦୦	୫ ୦ ୦
ବଦ୍ୟାଧରପତ୍ରି	୧୦୦	୫ ୦ ୦
ମୁକ୍ତଚରଣ ସାହୁ	୧୦୦	୫ ୦ ୦
କୋଷାଳକରାମ ଦାମ	୧୦୦	୫ ୦ ୦
ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା	୧୦୦	୫ ୦ ୦
ବଦ୍ୟାଧର	୧୦୦	୫ ୦ ୦
ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା	୧୦୦	୫ ୦ ୦
ମହାମାନ୍ୟ ମହାମାନ୍ୟ	୧୦୦	୫ ୦ ୦
ବାବୁ ଚନ୍ଦ୍ରସେନ	୧୦୦	୫ ୦ ୦
ମହାମାନ୍ୟ ନାୟକ	୧୦୦	୫ ୦ ୦
କୋଷାଳକରାମ	୧୦୦	୫ ୦ ୦
କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ମାହାନ୍ତି	୧୦୦	୫ ୦ ୦
ଶ୍ରୀ ମହାମାନ୍ୟ ମହାମାନ୍ୟ	୧୦୦	୫ ୦ ୦
ବାବୁ ବଦ୍ୟାଧର	୧୦୦	୫ ୦ ୦
ଶ୍ରୀ ମହାମାନ୍ୟ ମହାମାନ୍ୟ	୧୦୦	୫ ୦ ୦
ବାବୁ ବଦ୍ୟାଧର	୧୦୦	୫ ୦ ୦
କୋଷାଳକରାମ	୧୦୦	୫ ୦ ୦

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମୁସଲମାନ ସମାଜର ପତ୍ରିକା-
 କରଣ କରବାର ନିମନ୍ତେ ଡେକ୍ଟର
 ଅବଶ୍ୟକ । ଏକ୍ସମେଟ ମୁସଲମାନ ୫ ୦ ୧୨ ବା
 ବିଶେଷ ଶୁଳକ ବିକ୍ରୟକାର ନିମନ୍ତେ କୋଷା-
 କରାମ, ଓକ୍ଟାବି ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ନିକାସ୍ ଅବଶ-
 କର କଲେ ଜଣାଯିବ । ଡେକ୍ଟରମାନ ତଳର
 ନାମୁଣା ୩ ୦ ଉକ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୁସ୍ଥ ହେବ ।

କୋଷାଳକରାମ ନିକାସ୍ କାର

କୋଷାଳକରାମ
 ଓକ୍ଟାବି ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ଅଧିକାରୀ } ଓକ୍ଟାବି
 ୧୯୧୩ } ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା

ଶ୍ରୀ କ୍ରମିକାର ଶ୍ରୀ ମୁସଲମାନ ଶ୍ରୀ ସରକାରୀ
 ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା । ସା । ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା । ପ୍ର । କୋ-

ଦେବ ସ୍ତ୍ରୀ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାରେ ଅନୁର ଅମ ମୁକ୍ତି ଅର
 ଶ୍ରୀମତୀଗ୍ରାସ୍ ବସାସ୍ତ୍ରୀ ମାଗୁଣାକର ମହାନ୍ତି
 । ସା । ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାରେ ଶ୍ରୀମତୀଗ୍ରାସ୍
 ଶ୍ରୀମତୀଗ୍ରାସ୍ ମହାନ୍ତି ଦୋର ସ୍ତ୍ରୀ ମହାମାନ୍ୟରେ
 ସରକାର ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାରେ ମହାମାନ୍ୟ ଓ ସରକାରୀ
 ଓକ୍ଟାବି ନାମରେ ନାମିତ କରବାର ଓ ଉକ୍ତ
 ଡେକ୍ଟର ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ଓ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ନାମନ-
 ପତ୍ର ଦେବା ଅବଶ୍ୟକରେ ବିକ୍ରୟକାର ନାମିତ-
 ତାମା ଅବ ଦେଲେ ଉକ୍ତକର୍ମ କୋଷାଳକରାମ
 ଏଥିରେ ସେହି ମହାମାନ୍ୟ ସରକାର ନାମିତ
 ଦେଲେ ଓ ସେ ଡେକ୍ଟର ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାରେ
 ଉକ୍ତକର୍ମ କରବାର ଉକ୍ତ କୋଷାଳକରାମ
 ବିଶେଷମତେ ବିକ୍ରୟକାର ବିକ୍ରୟକାର ଓ ପ୍ରକ-
 ଶାଳରେ ସରକାରରେ ବିକ୍ରୟକାର ଓ ଅଠ
 ଦୋର ଡେକ୍ଟର ନାମିତ ଦେବା ଓ ଉକ୍ତ ଦେବା
 ଏ ଡେକ୍ଟର ଦେଉଣି ସମ୍ପର୍କରେ ଡେକ୍ଟର
 ବିକ୍ରୟକାର ଉକ୍ତ ବିକ୍ରୟକାର ଓ ଉକ୍ତ
 ମତେ ବିକ୍ରୟକାର ନ ଦେବା ଅପରାଧରେ
 ଉକ୍ତ ମୁକ୍ତି ଅର ମାଗୁଣାକର ମହାନ୍ତିକୁ ଶ୍ରୀ
 କବମ୍ବର ମାସ ତା ୧ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ବିକ୍ରୟକାର
 ଶାସ୍ତ୍ର କର ।

ଶ୍ରୀ କ୍ରମିକାର ଶ୍ରୀ ମୁସଲମାନ ସମାଜର
 ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା । ସା । ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ଅମ-
 ମୁକ୍ତିଅର ଶ୍ରୀ ବାଲୁକି ଦାସ

NOTICE.

Extract from the proceedings of a
 general meeting of the central com-
 mittee of Poori (Jagsunath) Temple
 repair's fund held at Cuttack on the
 5th day of October 1893, published
 for public information.

5. Resolved that Babu Bulioram
 Mullick Subordinate Judge trans-
 ferred to Khulna, do continue to act
 as one of the secretaries of this com-
 mittee, as before.

It being necessary to redistribute
 the work hitherto performed by the
 secretaries in order to suit the present
 state of affairs it is

6. Resolved that Babu Bulioram
 Mullick be entrusted with the duties
 of (a) raising and realizing subscrip-
 tions (b) publishing the yearly and

half-yearly progress reports of the work of repairs undertaken by the committee, as well as those of receipts and expenditures. (e) carrying on correspondence on behalf of the committee as the duties entrusted to him may require.

7. Resolved further that Babu Lalvihari Ghose be appointed Assistant Secretary and that Babu Harry Bullabh Bose be authorized to receive and acknowledge all remittances, and to supply necessary informations to Babu Bulloram Mullick for enabling him to discharge satisfactorily the duties entrusted to the latter.

Sd, Harry Bullabh Bose
12-98. Hony. Secretary

ଶ୍ରୀମତ୍ ଭଗବତ୍‌ଗୀତା

ଦ୍ଵିତୀୟ-ସ୍କନ୍ଧ ।
ଦୁଇ ଟୀକା ଓ ସରଳ ଭାଷ୍ୟାଦିପଦ୍ଧତି
ଦ୍ଵାରା ହୋଇ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀ
ଦ୍ଵାରା ପ୍ରକାଶିତ ହେଉଅଛି । ମୂଲ୍ୟ
ଏକ ଟଙ୍କା ଓ ମୋଟାପତା ଡାକମା-
ର ଦୁଇପଇସା ।
ଶ୍ରୀମତ୍‌ଗୋବିନ୍ଦସାହି ।

ସଂଗୀତସାର

ନୂତନ ନୂତନ ନୂତନ
ସୁନ୍ଦର ଉତ୍କଳ ସଙ୍ଗୀତ ପୁସ୍ତକ
ସଙ୍ଗୀତ ସଙ୍ଗୀତ ସଙ୍ଗୀତ ।
ମୂଲ୍ୟ ୫୦/ ଲକ୍ଷଣା ମାତ୍ର ।

ଓଡ଼ିଆ ସଙ୍ଗୀତାଳକାରୁ ବେତେକ ସାର
ପୁସ୍ତକ ହୋଇ ଏହି ନୂତନ ପୁସ୍ତକ ମୁଦ୍ରିତ
ହେଉଅଛି । ଏଥିରେ ନାନାପ୍ରକାର ସୁନ୍ଦର
ଗୀତ ଓ ଛନ୍ଦ ସମୃଦ୍ଧ ସହି ବେତେକ ହୋଇ-
ଛି । କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ମଦ୍ୟାଳୟରେ
ପ୍ରକାଶିତ ହେଉଅଛି ।

ଓ ମନୋହର ! ଅତି ମନୋହର !
କିଛି ଗୋଲୋକଧାମ ଖେଳ ।
ନିଜାକୁ ଅନୁଭବ ହୋଇ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-
କମ୍ପାନୀର ଦୋକାନ, ବାକୁ ଶ୍ରୀମତ୍‌ଗୋବିନ୍ଦ-
ସାହିଙ୍କ ଦୋକାନ ପୁସ୍ତକଦୋକାନ ଓ ପଞ୍ଚମାଳ୍ୟ
ରେ ଦକ୍ଷିଣାପଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ମୂଲ୍ୟ ୫୦/
ଏକଲକ୍ଷ ନିମ୍ନ ନାମରେ ଲେଖାଅଛି ।
ଶ୍ରୀ ଭଗବତ୍‌ଗୋବିନ୍ଦ ଦାସ

ନୂତନ ସଂସ୍କରଣ ।

କବିକାବ୍ୟମୟ ପଞ୍ଚସଖାପ୍ରକାଶିତ
ହୋଇଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଚାରିଅଣା ।

ପଞ୍ଚମସଖା କବିକାବ୍ୟମୟ କ୍ୟାଶ୍ୟା
ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ମୂଲ୍ୟ ଲକ୍ଷଅଣା ।

ସରଳବୁଗୋଳପାଠର ପରବର୍ତ୍ତିତ ପଞ୍ଚମ-
ସଖାପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଲକ୍ଷ-
ଅଣା । ଉତ୍କଳଜାତି ଏକ ଗାନ୍ଧୀପୁସ୍ତକରେ
ସେହି ପର-ଓଡ଼ିଆ ନୂତନ ସଂସ୍କରଣ ହୋଇ
ଅଛି ତାହା ଏହି ସଂସ୍କରଣରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ହୋଇଅଛି ।

ଶ୍ରୀ ସୀତାକାନ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ର
ସବୁ ପ୍ରେସ, କଟକ ।

ଶୀଘ୍ର ନିଧ ! ନିଧ ! ନିଧ !!

ପୁସ୍ତକ ସଙ୍ଗୀତ ଅଳ୍ପ ଅଛି ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣମାନଙ୍କ ସୁନ୍ଦର ନିମନ୍ତେ ଅମ୍ଭ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ
ଓ ପ୍ରକାଶିତ ପୁସ୍ତକମାନ ଅଳ୍ପତାକୁ ଅର୍ଥ ମୂଲ୍ୟ-
ରେ ବିକ୍ରୟ ହେଲେ ।

ସଙ୍ଗୀତ ସାମଗ୍ରୀ ପ୍ରଥମ ଭାଗ	୫୦/
ଏକଲକ୍ଷ	ଦୁଇଟଙ୍କା ଏକଲକ୍ଷ ୫୦/
ଏକଲକ୍ଷ	ଦୁଇଟଙ୍କା ଏକଲକ୍ଷ ୫୦/
ଏକଲକ୍ଷ	ଚତୁର୍ଥ ଏକଲକ୍ଷ ୫୦/
ନାବକଳମ୍ପ	୫୦/
କବିକାବ୍ୟ ସେତୁ	୫୦/

ଏହି ପୁସ୍ତକମାନ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର
କ୍ରୀୟାକାରରେ, ଚିତ୍ତ ଏକତ୍ର ଦାକୁ ଶ୍ରୀ ସମସ୍ତ-
ସର ମୁଖୋପାଧ୍ୟାୟଙ୍କ ଦୋକାନରେ, ଚୌଧୁରୀ-
ବିକାଶପୁରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାଥପୁର ନାୟକଙ୍କ ଡା-
କ୍ରିୟାକାରରେ ଏବଂ ବାଲୁବଜାରପୁର ପଣ୍ଡିତ
ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଦୋକାନରେ ମିଳିବ ।

କଟକ ମଧ୍ୟାଳୟ } ଶ୍ରୀ ଦାମୋଦର ପଟ୍ଟନାୟକ ।

ଭୂତୀୟପାଠର କ୍ୟାଶ୍ୟା ।

ଏଥିରେ ପୁସ୍ତକାଳ୍ପନା ଇତିକ ଶକ୍ତିମାନ-
ଙ୍କର ଅର୍ଥ, ରୂପକ, ସମାସ ପ୍ରଭୃତି ଓ ଦୁବୋଧ
ପୁନଃମାନଙ୍କର ଭବ୍ୟ ବିବୃତି ଏବଂ ଐତିହାସିକ
ଓ ଭୌଗୋଳିକ ବବରଣ ସମ୍ପର୍କରେ ହୋଇ-
ଅଛି । ଉତ୍କଳଜାତିରେ ସୁନ୍ଦର ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀର
ଶିକ୍ଷାମାନଙ୍କ ଓ ପ୍ରକୃତ ସୁନ୍ଦର ଉପାଦେଶିକ
ପ୍ରଥମାଳୟ ପଞ୍ଚରେ ଏ ପୁସ୍ତକ ଅତିକ ପ୍ରତ୍ୟେ-
କମୟ । ଅନେକ ଶିକ୍ଷକ ନିଜ ଏଥିକୁ ସାହାଯ୍ୟ

ପାଇ ପାରିବେ । ମୂଲ୍ୟ ଚାରିଅଣା । କଟକ
ଦକ୍ଷିଣାପଥ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର କ୍ରୀୟାକାରରେ
ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।

ବିଶ୍ଵମସାହେବଙ୍କ କଟିକା । (BEECHAM'S PILLS.)

ଫଳଦ୍ରବ୍ୟକାରରେ ଏକ ଯତ୍ନପୂର୍ଣ୍ଣ ମୂଲ୍ୟ
ଏକ ଯତ୍ନପୂର୍ଣ୍ଣ ଯତ୍ନ ହୋଇପାରେ ପାଇ
ଏ କଟିକା କେବଳ ଉଚ୍ଚତପଦାର୍ଥରେ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଅଛି । ଏଥିରେ ପାସ୍ତ ଚର୍ଚ୍ଚି
ଇତ୍ୟାଦି ବ୍ୟକ୍ତି ବା ଅର୍ଥବାନଙ୍କର ଦୁର୍ବଳ
କାହିଁ । ଏହା ସବୁ ଦାତାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ
କାହିଁ କଲରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି ।

ସକଳ ଦୁର୍ବଳ ଶ୍ଵାସରୁଗଣଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ସମାଜ
ଉପକାଣ୍ଡ ହୋଇ ପୃଥ୍ଵୀରେ ବିଖ୍ୟାତ । ଅଳ୍ପ
ପକ୍ଷରେ କଲେ ଏଥିର ଗୁଣ ଜାଣି ପାରିବ ।
ଉଦ୍‌ସମୟ, ଯାକପ୍ରକାରେ କ୍ୟାଶ୍ୟା, ମୃଗବିଧି,
ମୃଗବିଧି, ଭୋଜନ ଉତ୍ତର ଉଦରର ପ୍ରସ୍ତୁ-
ଶ୍ଵିତା ଓ ଶ୍ଵାସକା, ନାଦାକୃତା, ଶୈଷ୍ୟ, ଭାଷ୍ୟ-
ଦ୍ଵୟମ, ଶ୍ଵାସନାଦ୍ୟ, ଶାସ, ବୋଷ୍ଠଦକ୍ତା, ବିକୃଷ୍ଟ
ତମ୍ଭେଗ ଇତ୍ୟାଦି ସକଳପ୍ରକାର ଦୁର୍ବଳ ଓ
ପୈତ୍ରିକ ଶକ୍ତିରେ ଏହି କଟିକା ଅମୋଗ
ଔଷଧ । ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ପରମାର ଓ ଦେହପୃଷ୍ଠ-
ପରେ ଅଧ୍ୟାୟ ହିତକାରୀ ।

ଶ୍ରୀମୋଗାନନ୍ଦ ସକଳକଣ୍ଠର ଇଂରାଜୀ-
ଔଷଧାଳୟରେ ପ୍ରାୟ ହୁଅଇ । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିପତ୍ର-
ଅ ଅକାର ଅନୁସାରେ ୫ ୦ ୫ ୦ ୫ ୦
୫ ୦ ୫ ୦ ଅଛି । ଡାକ୍ତରୀ ପୁସ୍ତକ ଦେବା-
ଲ୍ପଦେବ ।

ସୁପ୍ତରେ ପ୍ରାୟ ।

ବୈଦ୍ୟନାଥ ଦେବଙ୍କ କର୍ତ୍ତୃକା ।
ଅକ୍ଷର ଶ୍ରେଣୀନାମକ ଲାବକ ।

ଦୁର୍ଗାଧ୍ୟାୟ କ୍ୟାଶ୍ୟାମାନଙ୍କର ମୁକ୍ତିଦାନ ଏକମାତ୍ର ଉପାୟ ।
ପ୍ରକାଶନା ଓ ଅର୍ଥ ଉପାର୍ଜନ କରାଯାଇ ଅନୁର ଉପେକ୍ଷା ମୁ-
ହୂ । ଦେଶର ଉପାଧ୍ୟାୟ କର୍ତ୍ତୃକା ମନେ ଦେଇ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁ ।
ସଂସାରରେ ଏହି ଚାକର ଧାରଣକଲେ, ଶ୍ଵାସକା,
ପକ୍ଷାଦ୍ୟ, ଧନକୃଷ୍ଣ, ଶୁକ, ଶିରାଶିଳା, ଅର୍ଦ୍ଧବାଣ,
ଅମ୍ଳପିତ୍ତ, ପୁଣ୍ଡରୀକ, ଅଭିସାର, ରକ୍ତାଭିସାର, ପ୍ରତ୍ୟା,
ପ୍ରାଣ, ସମୃଦ୍ଧ, ବାତ ଓ ପକ୍ଷାଦ୍ୟ, ଅର୍ଦ୍ଧ, ଉପକର,
ବିକୃଷ୍ଟ, ମୃଗବିଧି, ପ୍ରସ୍ତୁତ, ଓ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ, ପାସ୍ତ ଉପ-
ଦେଶ୍ୟକ କ୍ୟାଶ୍ୟା, ଶୋଥ, ସ୍ଵପ୍ନ, ମନୋହ, ଏକପିତ୍ତ,
ପଥ୍ୟପୁ, ପରଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ କଣ୍ଠଦେବ, ଅଳ୍ପ ଶାସ୍ତ୍ରମାନ-
କର ସେଠପ୍ରକାର, ଉତ୍ତପ୍ରକାର, କଟକଟ, କେନ୍ଦ୍ର,
ଗାଧକଦେବୀ, ଗୁରୁଦ୍ୟା, ଅପସ୍ମାର (ଶାୟାକାର),
ହୃଦୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ସାକର କଟିକାରେ ଓ ଅପେକ୍ଷା ହୋଇ

କି ଗାନ୍ଧୀ ବ୍ୟାପୀ, ବାବା ଦେବୀମାତାଙ୍କ ଦୁଃଖରେ ସହର
 ଓ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ ଚେରଠା । ପ୍ରଥମରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଶ୍ରଦ୍ଧା
 ମାନବ୍ୟ ସେମାନେ ଦେଖନ୍ତୁ ଓ ଶ୍ୟାମ ଗର୍ଭା ଥୋ-
 ଲସମରେ ଚାନ୍ଦନ ପତ୍ର କରମାର ଦେଖା ବାସ୍ତୁ ଓ
 ବର୍ମାଭିମାନଙ୍କ ଦେଖି ପ୍ରସନ୍ନ ବାହରରେ ଏକ ଚାନ୍ଦନ
 ପାଇଁ ୪ ୧/୨ ଅଣା ଦୁଃଖରେ ପଠାଇ ଦେଲେ ବାବୁ
 ପ୍ରଥମ ସହର ଚାନ୍ଦନ ପାଇଲେ । ସେହିମାନେ ସେହି
 ସେହି ନିମିତ୍ତ ଚାନ୍ଦନ ଥାନ୍ତେ ବଦଳେ ଚାନ୍ଦନମାନ ଓ
 ଦେଖର ନାମ ପ୍ରକୃତେ ଅନୁଭବ କଲେ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ସରୋଜିନୀ ଦେବୀ ।
 ବନବୀର, ବସନ୍ତ

ଦେଲେ ଲୁଗା ଦେଲେ ପାରିବେ । ସମସ୍ତ
 ପ୍ରାକୃତକ ସମ୍ପର୍କରେ ଏକଦଳ କାହାରିଠାରୁ ଅଧିକ
 ବା ଲୁଗା ଚାହାଁ ଯାଏ ନାହିଁ ।
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ ଦେଲେ ଦ୍ରବ୍ୟର
 ନାମ ଓ ମୂଲ୍ୟ ନିମ୍ନେ ଲେଖା ଗଲା । ପ୍ରାକୃତ-
 ମାନେ ଜିନିଷ ଦେଖି ବଜାର ସରକାର ନିଶାଳରେ
 ପ୍ରକୃତ ଦେଖିବେ ସେ ଅନୁମାନକର ମୂଲ୍ୟ
 ଯଥାସମ୍ଭବ ଅଳ୍ପ ଅଟଇ ।

ନଗର ମୂଲ୍ୟରେ ମୋହନଲାଲ ଡାକ-
 ଯୋଗେ ଦ୍ରବ୍ୟ ପଠାଯାଏ ଏବଂ ଟଙ୍କା ପ୍ରତି
 ଅଳ୍ପତଃ ଶୁଦ୍ଧିଆ ଅର୍ଥମ ପଠାଇଲେ କେନ୍ଦ୍ର-
 ପେଟବଳ ଡାକରେ ଦ୍ରବ୍ୟ ପଠାଇବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ଅଛି ।

ଉପସ୍ଥିତ ।

ଜିନିଷର ନାମ	ମୂଲ୍ୟ
ଅକ୍ଷୟକ ସେକସାଲ	ଗୋ ୧ ୪ ୦ ୧/୨
ଲଲ ଓ କେଳ ସେକସାଲ	ଗୋ ୧ ୪ ୦ ୧/୪
ଓଡ଼ିଆ ସେକସାଲ	୧ ୧ ୪ ୦ ୧/୮
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବାଗଳ	୧ ୧ ୪ ୦ ୧/୮
ଫୁଲସକେପ୍ ବାଗଳ ସରସା	୧ ୧ ୪ ୦ ୧/୮
ଏକଲ ରୁଲ୍‌କାଲ	୧ ୧ ୪ ୦ ୧/୮
ଏକଲ ନରସା	୧ ୧ ୪ ୦ ୧/୮
ଫାକସାଲୋଟପେପର ଓ ଲଗାଫା	୧ ୧ ୪ ୧/୮
ଡାକଦାଗର ସରସା	୧ ୧ ୪ ୦ ୧/୮
ଏକଲ ମଧ୍ୟମ	୧ ୧ ୪ ୦ ୧/୮
ଲଗାଫା ସରସା ୧୦୦୦ଟଙ୍କା/ଗୋ	୧ ୧ ୪ ୦ ୧/୮
ଏକଲ ମଧ୍ୟମ ୧୦୦ ୪ ୦ ୧/୮ ଗୋ	୧ ୧ ୪ ୦ ୧/୮
ବାଲଦାଗର ୧୭ ପରି	୧ ୧ ୪ ୦ ୧/୮
ସାଦା	ଗୋ ୧ ୪ ୦ ୧/୮
ଏକଲ ଶୁଣ୍ଠି ଏକାକୁ ସଧ-	
ବୋହଲ ଜଳରେ ପତାଳ	
ଦୁଇଦଳ ପରେ ଶୁଣ୍ଠି	
କେଲେ ଉତ୍ତମ ସିଦ୍ଧା	
ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବ	୧ ୧ ୪ ୦ ୧/୮
ସାଲଟ ସେକସାଲ	୧ ୧ ୪ ୦ ୧/୮
ରସର	୧ ୧ ୪ ୦ ୧/୮
ବ୍ୟସପଣୀ କଲମ	ଗୋ ୧ ୪ ୦ ୧/୮
ଲୁଗା କଲମ (ନିକ) ସରସା	୧ ୪ ୦ ୧/୮
ଏକଲ କରସା	୧ ୧ ୪ ୦ ୧/୮
ଏକଲ ବଜ୍ରମାନବୋଳମ	ଗୋ ୧ ୪ ୦ ୧/୮
ଡାକଦୁପତ୍ର ଡାକୁଣି ସରସା	
(ଉପସ୍ଥିତ) ଗୋ ୧ ୪ ୦ ୧/୮	

ଏକଲ ସାଧାରଣ	ଗୋ ୧ ୪ ୦ ୧/୮
କୋପିତା ସରସା	ଗୋ ୧ ୪ ୦ ୧/୮
କୋରସାଲ ଦେଖ	
କୃଷକ	ଗୋ ୧ ୪ ୦ ୧/୮
ମନବେଗ	ଗୋ ୧ ୪ ୦ ୧/୮
ମୁଖ୍ୟପତ୍ରର ପ୍ରସ୍ତୁତିକୃତା ଓ	
ରୁଷେଲନକସାଲ	ଗୋ ୧ ୪ ୧/୮
କେବେଶୁର	ଗୋ ୧ ୪ ୧/୮
କେବେଶୁର	ଗୋ ୧ ୪ ୦ ୧/୮
ସାଦା ସରସା	ଗୋ ୧ ୪ ୦ ୧/୮
ଫଲକାଳ	ଗୋ ୧ ୪ ୧/୮
ଦେବାନଗରୀ 'ଡାକସା	ଗୋ ୧ ୪ ୧/୮
ଏକଲ ଏକଡାକସା	ଗୋ ୧ ୪ ୧/୮
ଫେଡ	ଗୋ ୧ ୪ ୧/୮
ଅସରୋଟ	ଗୋ ୧ ୪ ୧/୮
ରାସ	୧ ୧ ୪ ୦ ୧/୮
ସାଧାରଣ	ଗୋ ୧ ୪ ୧/୮
କନାଗା ସରସା	ଗୋ ୧
ପିତାମହ ଏକାକୁ କୌଣସି	
ପାଟରେ ଉଣି ନଅରେ	
ଜିଲ୍ଲାଲ ଦୋଠା ଶୁଦ୍ଧ	
ଫାଟରେ ଲଗାଇ ଦେଲେ	
ପାଣି ପଡ଼ିବାର ବଳ ସହକ ସେ ୧ ୪ ୦	
କଟକ } ଅବତରଣର ଡର	
ଚୌଧୁରୀ ବଜାର } ବସ୍ତାନ	

New School Books.
JUST TO HAND.

Webb's Two hundred questions
 on Grammar and Idiom with
 Answers.

Webb's Keys to English En-
 trance Course for 1892 and 1893.

S. P. Ghosh's Key to English-
 Entrance Course for 1894.

Chambers' Etymol. Dictionary

Webb's Condensed Dictionary.

Webb's International Do.

Whitehall Drawing Copy
 Books.

R. C. Dutt's History of India.

Catechism of History of India.

Buckley's History of England.

K. P. Basu's Algebra.

Royal Readers No. I to IV.

Manual of Geography.

Wall-maps and Atlases.

To be had of the Secretary, Printing
 Company, Durgha Bazar, Cuttack.

ଲୁଗା ଓ ନାନାଦ୍ରବ୍ୟର ଦୋକାନ ।
 ଏହି ସହର ବଡ଼କ ଚୌଧୁରୀକଳାର ଶ୍ରୀମତୀ
 ବାବୁ ଶୈଳବତୀଙ୍କ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବସା ସମ୍ପର୍କରେ
 ଅନୁମାନକର ଦୋକାନରେ ଚନ୍ଦ୍ରଚୋଣା, ବ-
 ଲଲ, କେଶରୀ ଓ କେର ଲୁଗା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ପ୍ରସ୍ତୋତନମୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ପତ୍ର ସୁନ୍ଦର ଏବଂ ଏକ
 ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦରରେ ବଜ୍ର ହେଉଅଛି ।
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୁଗାର ଖରଦ ଦର ସେହି ଲୁଗା-
 ଉପରେ ଲେଖା ଅଛି ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପ୍ରାକୃତମାନବ-
 ଶରେ ଏକା-ଦଳ ସୁନ୍ଦର । ସେହେତୁ ବର-
 ଦାନ କରବାର ଅବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ଦେଖଳ
 ବାବୁ ଦେଖି ଉହିଁ ଉପରେ ମୂଲ୍ୟା ଉଣି ମୂଲ୍ୟ

ଜିଲ୍ଲାପତ୍ରିକାର ସମ୍ପର୍କରେ ଲୁଗାଲବାର ଖର
 ଜିଲ୍ଲାପତ୍ରିକା ରୂପେ ଯାହା ଦୋକାନରେ, ଯଥା-
 ପ୍ରଥମଥର ସଦାଗେ
 ଖାଣ୍ଡାବତ ୪ ୦ ୧/୮
 ଅଧସ୍ତମୟ ୪ ୧/୮
 ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକ ପ୍ରମୁଖ ୪ ୧/୮
 ମାତ୍ର ଚୌଧୁରୀ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ଶେଷେ
 ଦେଲେ ଉହିଁର ଖର୍ଚ୍ଚା ୪ ୦ ୧/୮ ରୁ ଲୁଗା ଲବ
 ନାହିଁ ।
 ଦ୍ଵିତୀୟ ଓ ତୃତୀୟଥର ସଦାଗେ ଖର୍ଚ୍ଚା ପ୍ରତ୍ୟ
 ଥରର ଦେବା ଓ ପୁରୁଷର ଯଥାକ୍ରମେ ଗୋ
 ଅଧିକ ଦରର ସଦାଗେ ପ୍ରକୃତ ଦୋକାନ
 ହୋଇପାରିବ ।
 ଚତୁର୍ଥଥର ମୂଲ୍ୟ ଚତୁର୍ଥଥରରେ ପଠା
 ବାବୁ ଦେବ ।
 ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ସହର ସମ୍ପର୍କରେ ଲୁଗା ଲବ
 ଦେଲେ ଉହିଁର ଖର୍ଚ୍ଚା ୪ ୦ ୧/୮ ରୁ ଲୁଗା ଲବ

ଉତ୍କଳ ପାଠକ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

ଶ୍ରୀ ୨୯ ଶ
ପ ୩୩ ଓ ୩

ପା ୨୦ ଚକ ମାତ୍ର ତାମ୍ରପତ୍ର ପତ୍ର ୧୯୧୪ ମସିହା । ମା ୩ ୧ କ ମାସ ପତ୍ର ୧୯୦୧ ପାଇଁ ପ୍ରକାଶନ ।

ଅଗ୍ରମ ଦାସିକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୩୯
ସହାୟକେୟ ୫ ୨୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଉତ୍କଳ ନୂତନପାଠୀ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଏ ସମୟକୁ ବାଦାୟୁକ ବର୍ଷ ଖଡ଼ାଭୂତ ଅଭ୍ୟନ୍ତ୍ର କରିବ ଯାହା ଦୀର୍ଘକାଳ ଭୋଗ କରୁଥିବା ଶାଢ଼ୀର ବସ୍ତ୍ରନିର୍ମିତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବାରେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ୍ର ହିଲନ ଫୋରଥର ଏକ ଏହି କାରଣରୁ ଅବଧି ଶାଢ଼ୀ-କାର୍ଯ୍ୟ ଯେଉଁ ଭୋଗ ନାହିଁ ମାତ୍ର ଅର୍ଜ୍ୟାଗରୁ ଅଧିକ ଶୁଣା ହୋଇ ଗଲଣା । ଭରସା କରୁ ଏକ-ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଶାଢ଼ୀ ବାଦାୟୁ ପାଉ । ଇତ୍ୟାଦି ।
ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-ପ୍ରେସ୍ ମାନ୍ଦ୍ରାଜ୍ଞାପନ
୧୯୧୪

ଅମ୍ଭେମାନେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ୍ର ଦୁଃଖରସର ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ କଳକାର ଅଧିଷ୍ଠିତ ମାନେଜର ବାବୁ ଭୋଗପ୍ରସାଦ ଫିଦ ଯାହା ହେଉ ବୁଝି ହେଲେ ଭରସା ଥିବି ଇତ୍ୟାଦି ଗୁରୁକାର ଇତିହାସ ପଢ଼ିବାର ହଲେ ।

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ପ୍ରକାଶକ କମିଶ୍ନର ଶ୍ରୀମୁଖ୍ୟ କି ଟିଏଲର ପଲେ କୁଟା ସମାପ୍ତି କରି ଅଗାମୀ ପ୍ରଦୁଅଣ ମାତ୍ରେ ଉତ୍କଳବର୍ଷରେ ଉତ୍କଳର ଦେବେ । ତାଙ୍କୁ ଓଡ଼ିଶାରେ ପୁରସ୍କରଣ ଦେବି-ଲେ ଓଡ଼ିଶାବାସିଏ ଅବଶ୍ୟ ସୁଦ୍ଧା ହେବେ । ଅମ୍ଭେମାନେ ତାଙ୍କର ପୁରସ୍କରଣ ଦାମନା କରୁଁ ।

ଉତ୍କଳରେ ଗାନ୍ଧି ସ୍ତ୍ରୀମାନ ଦୋରଥୁକାର ସମ୍ବାଦ ସୁଶାସ୍ୟ । ଉତ୍କଳ ମ୍ୟାନେଜର ବାବୁ ଗୋପାଳ ମାମଲୁକସୁ ବରଖାସୁ ଦୋରଥୁକି ଓ ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ଉତ୍କଳରେ ସିରସ୍ତାଦାର ବାବୁ ଦର୍ଶନାବସୁର ବାସ ମସିହା ୧୯୦୯ ଓ ୧୯୧୦ ବେଳକରେ କସୁକୁ ଦୋରଥୁକି । ସଠିକ୍ ବିବରଣ ପଞ୍ଚାମୁ ପ୍ରକାଶ କରାଯିବ ।

ଉତ୍କଳର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଗଣ କ, ଏଲ, ଯଶୋରାୟ ଫଳ ବାଦାୟୁକ । ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀରେ ଦେବକୀ ଏକକମ ଏକ ଦ୍ୱିତୀୟଶ୍ରେଣୀରେ କି ୨୭ ଶ ଏକାଦଶୀ କି ୨୮ ଶ ଉତ୍କଳୀ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଉତ୍କଳର ମେଟ୍ରିକଲଟନ ଦ-ଲେକ ପ୍ରଥମସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରୁଅଛନ୍ତି । ଏଠା ରେକର୍ଡ଼କାଳରେ କରୁ ଉତ୍କଳ ଶୁଣି ପଞ୍ଚାମୁ ଦେଲଥୁଲେ କୁଶେରବସୁ ଏମାନେ ମହଲ ହୋଇ ପାଲେ ନାହିଁ । ଓଡ଼ିଶାର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ବୋଲିବାକୁ ହେବ ।

ଉତ୍କଳର ମୁଖ୍ୟ ଅଲେକସ୍ତ୍ରୀକରେ ଗଣ ଦୁରବର୍ଣ୍ଣରୁ ଦୁର୍ବି ହୋଇଥୁଗରୁ ସରଦାସ ପିଅକାପଲଦ ଶ୍ରେଷ୍ଠଗୁଣରୁ ବେତନ କଥା ଦେବାକ ଜାଣି ସେମାନଙ୍କୁ କହୁ ଉଦା ଦେବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣକ କରୁଥିଲେ ଅଧି-ଅଛ । ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଏକା ଶିଳ-ମତଗାର ଉତ୍କଳ ଚାହିଁବ ଅନ୍ତତଃ ବୋଧିଏ

ଠିକାର ନୂତନ ବେଳକର ଅମଲମାନକପ୍ରତି ସୁକରୁ ବରଦାର ଅବଶ୍ୟକ ହୋଇଅଛି । ବାସ୍ତବରେ ଦାକାଦିନା ଅଲୁଅପୁର ସମସ୍ତ ଶ୍ରେ-ଣୀର ଲୋକଙ୍କର ବରମାନ ବସ୍ତ୍ରୋପକରଣ ହୋଇଅଛି ।

ଅଗାମର ସାମାନ୍ତ ପ୍ରଦେଶରେ ଅବଲମାନକ ଗୋଟିଏ ଅବମଅଧିକାସିକ ଗୁଣ୍ୟ । ଅବଲ-ମାନେ ଇଂରାଜ-ସାମାନ୍ତରୁ ଅଧି ସୁନ୍ଦର ଉତ୍କଳ ବରଦାରୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଶାସନ କରବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ ସୈନ୍ୟ ପ୍ରେସର ବେଜୁଅଛନ୍ତି । ଇଂରାଜସେନା ସହର ଅବଲମାନେ ଯୁଦ୍ଧ କରବାକୁ ସମର୍ଥ ନୁହନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ଅଧି-ଧନୁ ଓ ଫାରଶା ଅଟଇ ମାତ୍ର ସେମାନଙ୍କର ବାସସ୍ଥାନ ଅଭ୍ୟନ୍ତ୍ର ଦୁର୍ଗମ ଏକ ବବଲମଗର ବାଡ଼ ଏପରି ଯେ ଉତ୍କଳରେ ଭୋଗର ଗୋକା ବେତନା କଠିନ । ଯାହା ହେଉ ଏଥର ବସତା ସ୍ତ୍ରୀକାର ନ ହଲେ ଦରକରରେ ପଡ଼ିବେ ।

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ନୂତନ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଉତ୍କଳର ଲର୍ଜି ଏଲକିନ ବାଦାୟୁରୁ ସଦ୍ୟ ବଲଗରୁ ବସ୍ତ୍ରୋପକରଣରେ ପଦାର୍ପଣ କରବେ ଏକ ସେଠାରେ ତାହାଙ୍କର ବସ୍ତ୍ରୋପ ଅବର୍ଣ୍ଣକା ଦେବ । ଅଗାମି ସୋମକାର ସେଠାରୁ ମାତ୍ର ଉତ୍କଳ ଲେଲବାଟେ ଗୁରୁକାରକିକ କଲକତାରେ

ପ୍ରବେଶ ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରସଙ୍ଗ ବରଦେ । ଦାବତା ଶ୍ରେଣୀକାରୀ ତାହାକୁ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା-କରି ଅଣିବାର ସରକାରୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନର ବହୁଳତା ଲିଙ୍ଗଲିପି-ଜାତକ ଦାହୀପୁର ଅଗାମି ଶରଦାଈ ବାରନ-ଦେଖିଂସ୍ ତାହାଳରେ ବଲ୍ଲଭକୁ ଯାତ୍ରା କ-ରିବେ ।

କିଏ ଏକ ଦେଖାନ୍ତୁ କର୍ଣ୍ଣେଇ ଅନବଚକ ସହୁତ ଏକ ଜାହଜରେ ଗଲ ପୁଣି ବୁଧବାର କଲକତାରେ ସହୁତ ଅଛନ୍ତି । କିଏ ଦେଖାନ୍ତୁ ପ୍ରଥମେ ଶ୍ରୀମୁଖ୍ୟ ଥିଲେ ତହିଁ ଜଗତୁ ବଞ୍ଚି-କାଳ ନାହିଁବ ହୋଇ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବୁଝିଣୀ ଦୋଇ ଶ୍ଵସ୍ଵାସି ସମ୍ପ୍ରଦାୟକୁ ଦୋଇଅଛନ୍ତି । ସୁଧର୍ମ-ର ଉପଦେଶ ଦେବା ତାହାଙ୍କର ଅଭିପ୍ରାୟ । ବାବୁ କରେନୁକାଥ ସେଇ ସର ରମେଶ୍ଵରମିତ୍ର ପ୍ରଭୃତ ଏହାଙ୍କ ଅଗମନ କାଳରେ ବସେଷ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା କରିଥିଲେ । କିଏ ମହୋଦୟୀ ଏଥୁ-ମଧ୍ୟରେ ଦରିଦ୍ରତାରେ ଧର୍ମବିଶ୍ଵସରେ ଅନେକ ବକ୍ତୃତା ପ୍ରଦାନକରି ଅସାଧାରଣ ବାବୁଶ୍ରୀର ସରକାରୀ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ହୁଏ ଧର୍ମର ବ-ସେଷ ପ୍ରକାଶ ଗାୟନ ଏବଂ ତହିଁ ପ୍ରତି ଅର୍ଥାତ ସଦାନୁକୃତ ଓ ପ୍ରକା ପ୍ରକାଶ କରି ଏବେବ ବା-ସିଲର ଅଧିକ ସ୍ଵେଦ ଓ ଭକ୍ତିର ଯାତ୍ରା ଦୋଇ-ଅଛନ୍ତି । ଅଗା ଦେଉଅଛୁ ମେ ଏହାଙ୍କ ଉପ-ଦେଶ ଶ୍ରବଣ ଦ୍ଵାରା ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ସୁଧର୍ମ ପ୍ରତି ଅଧିକ ଆସ୍ଥା ଦେଇବ ।

ଦଙ୍ଗଲାର ଶେଷଲଟ ସରୁ ଇଲିଅଟ ବାହା-ରୁର ସାଧନା କମିଟିରରୁର ନିବନ୍ଧକୁ ଗୋବଧ-ସମ୍ପର୍କରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଯେଉଁ ପକ୍ଷ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ତହିଁର ପ୍ରତିକରି ସମ୍ପାଦକମାନଙ୍କରେ ପାଠ-ଦେଇ ଅନୁମୋଦେ କରୁ ଅନୁମୋଦ ହୋଇଅଛି । ସେ ପତ୍ରର ମର୍ମ ଏହି ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟିକରିପାରିଣୀ ଅଥବା ବାଖେଳମେଷ (ସୈନ୍ୟବାସ) କୁ ମାଂସ ଯୋ-ଗାଇବା ତାରଣ ଯେଉଁ ମାନେ ଗୋବଧ କରି-ବେ ସେମାନେ (୧) ସେସବୁ ପୋଷୁକୁ ସକର ଓ ତଳାଶ୍ରମି ବାଟେ ନ କେଇ ଗୋଷକ ଓ ହୁତସୁଧ୍ୟ ବାଟେ ଏସବୁ ଭାବରେ ନେଇଯିବେ ସେମନ୍ତ ବ ସାଧାରଣକ ଦୁଷ୍ଟି ପଡ଼ିବ ନାହିଁ; (୨) ସଥା ତଥା ଗୋବଧ ନ କରି ଏମନ୍ତ ଭୃତ ପାତେଷ ଦେଖିବ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରାଣରେ ଗୋବଧ

କରିବେ ସେମନ୍ତ ବ ଲେକେ ଦାଣ୍ଡରୁ ବେଶିଆରବେ ହାହିଁର (୩) ଅନୁମୋଦପ୍ରାପ୍ତ ହୋବାକ ଭବ ଅନ୍ୟ କୌଣସିଠାରେ ଗୋ-ମାଂସ ବ୍ରହ୍ମସ୍ଵ ଦେବ ନାହିଁ ଏବଂ ଦେହ ଦାଣ୍ଡରେ ବୁଲି ବକବେ ନାହିଁ । ଅନୁମାନକ ବିଦେବତାରେ ଏକା ଦେହାର ଜାହିଁବ ବଜ୍ର-କାର ସମସ୍ତକଲ ଏବଂ ସଦର ଓ ମୋଟସଲ ସର୍ବଶେ ଏ ନିୟମ ଦେବା ଉଚିତ ଏବଂ ସେ-ମନ୍ତ ଗୋଷକଭାବରେ ଗୋବଧ ଓ ମାଂସ-ବ୍ରହ୍ମସ୍ଵ କରବାର ଅଦେଶ ଦୋଇଅଛୁ ସେହି-ପରି ଗୋଷକ ଭାବରେ ଗୋ-ମାଂସ ଦେବା ଅଣିବାର ଅଦେଶ ଦେବା ବାଞ୍ଛନୀୟ । କୌ-ଣସିପକ୍ଷେ ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କ ଦୁଷ୍ଟିରେ ନ ପଡ଼ିଲେ ଦେଲ ନଦୁବା ଏକାର୍ଯ୍ୟ ଯାହାଙ୍କର ଧର୍ମ ବା ବ୍ୟବହାର ବିରୁଦ୍ଧ ନୁହେଁ ସେମାନେ ହିନ୍ଦୁଙ୍କ ଦୁଷ୍ଟପ୍ରାଣରେ ଭାବା କଲେ ଦେହ ପ୍ରତିବାସ ଦେବ ଜାହିଁ । ଏହି ମାତ୍ର ପ୍ରଥମରୁ ଦୁର୍ଭରୁପେ ପ୍ରତି ସାଧନ ହୋଇଥିଲେ ଗୋବଧ ଦେନ ଏବେ ଦଙ୍ଗାବୁଝାମା ଦୋଇ ନ ଥାନ୍ତା ।

ବହୁକୁଦତକାଲି ।

ଗତ ସୋମବାର ସଂକଳେ ଏ ଜଗତଠାରୁ ମା ୧୦ ଭଲ ଅନ୍ତର କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ସକଳ ଦଳି ଶ୍ରୀମାତ୍ ବହୁକୁଦ ପ୍ରାମନବାସୀ ବାବୁ ସ୍ଵାମୀ-ଧର ତ୍ରିପ ଯେବ ବହୁକାଳ ଏ ତଥା କଲେ-ନୁଷ୍ଠ ଅମଳ ଓ ସୁଭା ମାନେକର ବାସିମାନ କହି ପେଲସର ନେଇଥିଲେ ଓ ଅକଳୁ କଂଠନ ଦେଲ ମର ଯାଇଅଛନ୍ତି ତାହାଙ୍କପରେ ଭାଷ୍ଠ ଜବାଇତ ହୋଇଥିଲ । ତର ବୃତ୍ତିକ ଉତ୍ତରୁ ବ୍ରହ୍ମ ଘ ୧୦ ଟି ସମସ୍ତରେ ତ ୧୫୨୦ ଶ ଲେକ ଠେଙ୍ଗାବାଡ଼ି ଗେଲ ସହୁତ ସେମାନକ ମଧ୍ୟରୁ କ ୨୨ ଶ ଭଟ୍ଟା ପାତେଷ୍ଠ ଡେଇ ଅଭ୍ୟାସ ଯାହାକଉପରେ ତହିଁ ତକର ଜାତ ଉପରମଦଲ କୋଠାଭରରୁ ପଶିବାର ସବ-ରତ୍ନାବରେ ଧକ୍ତା ମାରିବାରୁ ସେହି ଧକ୍ତା-ଅଗ୍ରାବ ଅଥବା ଅନ୍ୟଉପାୟରେ ବିବାହର ଲେଖିଅ ପିଟିଗଲ । କିନ୍ତୁ ଗ୍ଵେରୁମାନେ ଉତ୍ତ-ରେ ପଶିବା ମାତ୍ରରେ ସେଠାରେ ଶୋଇଥିବା ବାବୁଙ୍କର ଜଗେ ବାହକ ଉଠି ଛିଡ଼ାହିଅନ୍ତେ ତାହାକୁ ଗ୍ଵେରୁମାନର ଲୁଣ୍ଠାଣ ପହୁନ୍ତାବର ବାଞ୍ଛପଦାଲ ଯାଟି ବ୍ରହ୍ମଦେଇ ସଙ୍ଗେ ସେହି ବସଣରେ ମାଲମତା ଥିଲ ସେହି ବସଣକୁ

ଦେଲଗଲେ ଓ ସାବନଦ୍ଵାରା ବ-ଦ୍ଵା ଗଞ୍ଜି ସରକରରେ ପଶି ଯେ ବରେ ଜଗବଟକା ଥିଲ ସାବନରେ ଉଜିବାରେ ପ୍ରବୁତ ହେଲେ । ଏହି ସ-ପ୍ରଭାବୀ ଅନେକ ଉଠିଥିବେ ଅନୁଭା ବ-କର ଦୁଇକଣ ପ୍ରଭୁର ଜାଣିତ ହୋଇ ଦେ-ଡ଼ିଅସିବାରୁ କଲେ ଥିବା ଗ୍ଵେରୁମାନେ ପ୍ରଦା-ବିରୁଦ୍ଧେ ସକାଲଗଲେ ଓ ତଲେ ଶୋଇଥିବା ଅନ୍ୟଏକ ଗ୍ଵେରୁ ମଧ୍ୟ ପକାଇଗଲ । ସେମା-କେ ପ୍ରାମଦାରୀ ଜଣ୍ୟକ ଦ୍ଵାରେ ଜାବସଦା-ଇଲେ । ପ୍ରାମଦାସିକୁ ଉକାତକ କରବାର ଶୁଣି ଗ୍ଵେରୁମାନେ ବୋଠାଉପରେ ଅପଣା ମାମୁଣ୍ଡରେ ବାଞ୍ଛଥିବା ଲେବରୁ ମୁଲୁକାର ଦେଇ କର ମାଲ ନ ଦେଇ ବସୁରେ ଦାଣ୍ଡକୁ ଦାହାରଅଧି ପଣ୍ଡେ ଅପେକା କଲେ । ବହୁ ମୁଲୁପାର ଦୋମ-ଦଲ ପ୍ରଭରୁପକୁ ସାଲ ତାବ ପକା-ଇଲେ । କିନ୍ତୁ ଗ୍ଵେରୁମାନେ ଦେଖିଲେ ସେ ପ୍ରାମଦାରୀ ଦେହ ଅସିଲେ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ସେମାନକମଧ୍ୟରୁ ଏକଜଣ ବହଳ ବ "ଦେହ ସଲାଏ ଅସିଲେ ନାହିଁ ବ ଅଧିଦେ ନାହିଁ କଲବ ଯାଇ ବାମ ସାର ଅପ" । ଲକ୍ଷଣାତକ ୨୮୮ ଶ ପ୍ରକାଶୀର ସେହି କୋଠରୁ ସାଲ ଦିନୁ ବର କେବଳ ଜଗବଟକା ହୋଜାମାତ ଅଲମାଣ-ରୁ ଦୁଇଟା ବାଞ୍ଛ ଓ ଗୋଟାଏ ପେଡ଼ି ମହତ ଅଲକାରିମାତ ଏକ ଦୁଇଟା ସାଲର ଗ୍ଵେରା ଏସର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବାହସ ଓ ଅଲମାର ଲକ୍ଷ-ତହିଁରେ ଥିବା ଭେଦା ଧକ୍ତା ଲକ୍ଷ୍ୟାତ ଗେଲ ଗ୍ଵେରୁଗଲେ । ଜଗବଟକା ଭବଦ୍ଵାର ଏବଂ ଅଲକାସବ ଦୁଇଦିଗର ଏସର ପାହଦକାର ଟକା ମଲ୍ଲିଧର ଦ୍ରବ୍ୟ ଅପହୃତ ହୋଇଅଛୁ । ଅଧ୍ୟୁଧିକ କଷ୍ଟ ସେ ଏତେବେଳଯାଏ ଗ୍ଵେ-ରୁମାନେ ତାରବାର କଲେ; ସିନ୍ଦୁର ଅଲମାର ଲକ୍ଷ୍ୟାତ ଗ୍ଵେରା ଶର ଓ ଦେବକ ଜାଦଦାତ ଓ ଅର୍ତ୍ତନାଦରେ ବହୁକି ବସିଥିବି ମାସ ଦେହ ପ୍ରାମଦାରୀ କେତେବେଳେ କନ୍ୟା ଗ୍ଵେ-ରୁମାନେ ଗ୍ଵେରୁକା ଭରୁକୁ ସୁକା ସୁତ ଶେଷ-ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେଠାରୁ ଅସିଲେ ନାହିଁ ଦେବଲ ଗ୍ଵେରୁମାନେ ଫେରୁକା ସମସ୍ତରେ ଏକଜଣ ବୁକବଟାଣି ସଙ୍ଗେକିସହୁତ ଅଧି ଏକଜଣକୁ ଦୁଇବାଡ଼ି ମାରିଲେ କ ୩୨ ଶ ମିଶିବାଦାରୁ ଏମନ୍ତ ପ୍ରଦାଇ କଲେ ସେ ଗାହାର ମୁଖ୍ୟାଟି-ସାଲପତ୍ର ଏବଂ ଅବଧ ବହୁଶାବୁଠିଆରୁ କାହିଁ

ବାବୁ ଦୁର୍ଗାଚାର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ବ୍ୟୟ ସେ ଗ୍ରାମର ପ୍ରଧାନ କମିସନର ଦ୍ଵାରା ଘର ଲାଗିଥିବା ବୋଲି ଜାଣି ପାରେ । ସେ ଅଳ୍ପ ପାତ୍ରିକା ସ୍ଥିଳରେ ଯେତେ ଅପଣା ବୋଠାକୁରୁ ନିଜ ବ୍ୟବସାୟ ପ୍ରଭୃତିକୁ ଦୂରକୁ ଦେଇଥାନ୍ତେ ତେବେ ତୁରନ୍ତ ଶେଷ ଠେଙ୍ଗାବାଜି ନେଇ ଗଦାହୋଇ ପଢ଼ି ଥାନ୍ତେ ଏବଂ ସେ ସେମନ୍ତ ପ୍ରକାଶକଙ୍କ ବାକୀ ଘାଟି ଶୁଣିଥିଲେ ସେମାନେ ପଳାଇଯିବାକୁ ବାଟ ପାଇ ନ ଥାନ୍ତେ ଏମନ୍ତ ଲୋକ ନିରବ ଚଳୁଥିବା ଅବସ୍ଥାରେ ଶୁଣି ସେହିପରି ହେବା ଗତମଙ୍ଗଳକାରୀ ଠାକୁରଙ୍କ ଓ ସାଲେ-ପୁରୀଆଳାର ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କୁ ସବୁ ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କୁ ନେଇ ଦଳଦଳ ଦେଇ ଅନୁସନ୍ଧାନରେ ଲାଗିଥିଲେ ତହିଁର ଫଳ ଯାହା ଦେବ ଦେବତାରେ ଅଧିକ । ସେମାନେ ଅଛି କୌଣସି ଘର ନ ଖୋଜି ଏକାବେଳେ ମାଲଖାନାକୁ ଯାଇ ମୂଲ୍ୟବାନ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷମାନ ଦେଖିବାକୁ ଖୁସି ତଥା ଯାଉଥିଲେ ସେ ଘରରେ ଅଧିକ ଲୋକଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟରେ ଏକ ନିରାଶ୍ରମୀ ଦୁଷ୍ଟଲୋକଙ୍କଦ୍ଵାରା ଏକାଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ ।

ଓଡ଼ିଶାମାନଙ୍କ ବାର୍ଷିକବରଣ ।

ସନ ୧୮୯୨୧୩ ସାଲର ବାର୍ଷିକ ବରଣ-ଶାନ୍ତ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଓଡ଼ିଶା ମାନ-ନିର୍ମାଣ ବାର୍ଷିକର ପ୍ରଥମରୁ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅତ୍ୟନ୍ତ କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହୋଇ ଅଛି । ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ଉଚ୍ଚବର୍ଣ୍ଣର ବ୍ୟୟ ସାତେଇଲକ୍ଷରୁ ବହୁ ଅଧିକ ଅଛି । ଏହିଟଙ୍କାର ସ୍ଵୟ ଶତକର ବାର୍ଷିକ ଟ ୪୯ ବା ଉତ୍ତରେ ଗତବର୍ଷର ଦେଶ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଦଶଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଏବଂ ଅନ୍ୟରୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏକକୋଟି ୨୨ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଦେଶ ହୋଇ ଅଛି ।

ଗତ ଦୁଇବର୍ଷର ଅଧିକାଂଶ ନିମ୍ନେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହେବ, ଯଥା;—

ଅଧିକ	ସନ ୧୮୯୧୧୨	ସନ ୧୮୯୨୧୩
ତୁଳନ	ଟ ୨୨୧୨୨	ଟ ୩୩୨୦୮୭
ନୌତର	ଟ ୧୩୫୯୦	ଟ ୧୧୮୭୫୭
ବାକି	ଟ ୧୦୮୩୩	ଟ ୨୧୩୩୨

ବ୍ୟୟ	କୋଷାଦେଶ୍ୟ	ଓ ଲାଞ୍ଜିପ୍ରସାର
ଉପୁଲ ଚତୁସ୍ତଳ ଟ ୭୫୫୮୦	ଟ ୧୫୯୯୩	ଟ ୨୨୦୭୦
୧୦୦	ଟ ୪୨୫୦୮୭	ଟ ୫୦୫୫୦୭

ଏଥିରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଗତବର୍ଷ ଟ ୨୧୨୫୩୩୩ ଲୁଟି ପଡ଼ିଥିଲା । ଏବର୍ଷ ଟ ୮୯୩୨୯୩୩ ଲୁଟି ପଡ଼ିଅଛି । ସନ ୧୮୯୨ ସାଲ ଜୁଲାଇମାସରେ ମହାଲଘରେ ଯେଉଁ ପ୍ରକଳ ବୁଢ଼ି ହୋଇଥିଲା ଗତ ବ ୫୦ ବର୍ଷରେ ସେପରି ହୋଇ ନାହିଁ । ଏହି ଅପାଧାରଣ ବୁଢ଼ିରେ ନାଲକର ଗ୍ରାମ ନିଶ୍ଚା ଦେବାରୁ ମଗ୍ଗମଳ ଖର୍ଚ୍ଚା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଅଧିକାର ଟଙ୍କା ବୁଢ଼ିଗଲ ଚତୁସ୍ତଳ ମହକୁମାର ବ୍ୟୟ ଦୁଇର ଚାଉ ଏହି କ ଗ୍ରାମ୍ୟ ସତ୍ତରାମାନ-ଲର ବଗାଅ ଚତୁସ୍ତଳମିସ ୧୫ ବଜାର ଟଙ୍କା ଏହି ବର୍ଷମଧ୍ୟରେ ହସ୍ତାଗଲା । ଏହି ଏକପକ୍ଷରେ ସେମନ୍ତ ବ୍ୟୟ ଦୁଇ ହୋଇଅଛି ପକ୍ଷାନ୍ତରେ ଅନେକ ବଗାଅ ଜଳକର ଏବର୍ଷ ଅଦାୟ ଦେବାରୁ ଚତୁଁ ପୁଞ୍ଜବର୍ଷଠାରୁ ଅଧିକ ମଧ୍ୟ ବଗେଶ ଦୁଇ ହେବାରୁ ଖୁଟା ଅଠକଡ଼ାର ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ପଡ଼ି ନାହିଁ ନଭୁତା ପୁଞ୍ଜବର୍ଷାପେକ୍ଷା ରୁଟିର ସରମାଣ ଅଧିକ ହୋଇଥାନ୍ତା । ତାହା ନ ଦେବାରୁ ଏବର୍ଷର ଫଳ ଏକପ୍ରକାର ସ-ନ୍ଦ୍ରାସକଳକ ପ୍ରକାଶ ପାଇଅଛି । ପ୍ରକୃତରେ ଓଡ଼ିଶା ମାନରେ ହୁଟିବିନା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେବେ ଲାଭ ହୋଇ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଲାଭର ଅତ୍ୟା ଦେଖା-ଯାଉ ନାହିଁ । ନିୟମିତ ଦେଶରୁଣ ଶତକରୁ ଅଧିକ ନିଅନ୍ତ ସ୍ଵଧୀରତର ଦଶଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ତହିଁ-ରୁପରେ ଅଛି ।

ବର୍ଷକୁବର୍ଷ ଯେତେ ତଳ ମାତ୍ରା ବୃଦ୍ଧିର ପରମାଣ ଦୁଇ ହେଉଥାନ୍ତା ତାହା ଦେଲେ ଅତ୍ୟା ହୁଅନ୍ତା ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ନ ଦେଇ ଦି-ଷ୍ଟାନ୍ତରେ ନାଲର ଅଧିକ ଦୁଇ ଦେବ ଏବଂ ତଦ୍ଵାରା ଅନୁଚାର ନିୟମିତ ବ୍ୟୟ ନିବାଦ ହୋଇ ଯିବ । ମାତ୍ର ସେ ଅତ୍ୟା ଶାନ୍ତ ସମ୍ପଳ ଦେବାର ଦିଶୁ ନାହିଁ । ଗତ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁବର୍ଷ ଯେତେ ବୃଦ୍ଧିରେ ଜଳ ମତ୍ରା ଦେବାରୁ ଜଳ-କର ଅଦାୟ ହୋଇଥିଲା ତହିଁର ପରମାଣ ନିମ୍ନେ ଲେଖାଗଲା ଯଥା;—

ସନ ୧୮୮୮୮୯	ମା ୧୫୯୨୧୨
ସନ ୧୮୮୯୧୦	ମା ୧୮୭୭୨୭

ସନ ୧୮୯୦୧୧	ମା ୧୮୦୨୧୯
ସନ ୧୮୯୧୧୨	ମା ୧୭୭୭୮୫
ସନ ୧୮୯୨୧୩	ମା ୧୬୦୧୫୨

ଏଥିରୁ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ସନ ୧୮୮୯୧୦ ସାଲରେ ସର୍ବାଧିକ ଅଧିକ କମିର ଜଳକର କରୁଥିଲେ ହୋଇଥିଲା । ତହିଁ ଉପରୁ ପ୍ରତି-ବର୍ଷ ଜମେ ଉତ୍ତା ଦୋଇ ଅଧିକ । ପ୍ରଧାନ ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କୁ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ ସନ ୧୮୯୨୧୩ ସାଲରେ ବୁଢ଼ି ଅନୁଲୁକ ଦେବାରୁ କରୁଥିଲେ ଉତ୍ତା ଦୋଇଅଛି ମାତ୍ର ତହିଁ ପୁଞ୍ଜରୁ ଅଳ୍ପ ଉତ୍ତା ଦୋଇ ଅଧିକ ଏବଂ ବର୍ଷର ବର୍ଷମଧ୍ୟ-ରେ ଶାଖାନାଳ ବସ୍ତାବଦ୍ଵାରା ଅଧିକ ଶେଷକୁ ଜଳ ଦେବାର ସୁବିଧା ଦେବା ପ୍ରକାଶେ ଏତେ ଉତ୍ତା ପଡ଼ିବାର ଅନ୍ୟ ବୁଢ଼ି ଜାଣି ଥିଲପରି ଜଣା ଯାଉଅଛି । କିନ୍ତୁତତ୍ୟ ସାଧାରଣ ବ୍ୟାପ ଏହିପେ ଗତ ଉପବର୍ଷ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଦେବ ବାରଦା-ନରେ ବୁଢ଼ିଗଣା ପ୍ରକାଶ ହେଅଛି । ଅନୁମା-ନକର ବ୍ୟାପ ଦୁଅଳ ଯେ ନାଲକର ଫଳ ନ ଦେଖି ଅଧିକା ପ୍ରସାରିତ ହୋଇ ଯେତେ କରୁଥିଲେ କରଣକୁ ବୁଢ଼ି ଦେଉଅଛନ୍ତି । ତାହା ନ ଦେଲେ ୧ ଲକ୍ଷ ୨୯ ହଜାର ମାଣ ଶେଷରେ ଜଳ ମତ୍ରାଦ୍ଵାରା ଶାଖାନାଳମାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅବାସ୍ଥାରେ ତହିଁର ଅଧିକ ଅର୍ଥାତ୍ ଏକଲକ୍ଷ ୨୦ ହଜାର ମାଣରୁ ଅଧିକ କରୁ-ଲିୟତ ନ ଦେବାର ଅଧିକ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ପାରେ ?

ନାଲକରଣୀୟ ସରକାର ବର୍ଷକାରଦ-ମାନେ କହନ୍ତି କି ସେମାନେ ସଦାଶା କର ଦେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ ନାଲକର ମାତ୍ରା କମିରେ ଅମତ୍ରା କମିଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଫସଲ ହୁଅଇ । ପ୍ରକୃତ ଏପରି ସତ୍ୟତା ହୁଅଇ ଏବଂ ତହିଁର ଫଳ ଉପୋକ୍ତରେ ପ୍ରକୃତ ହୋଇଅଛି । ଗତ ଦୁଇବର୍ଷର ଦରଦର ଫଳ ଏଠାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା ଯଥା ।

ସନ ୧୮୯୧୧୨	ସନ ୧୮୯୨୧୩
ଜଳମତ୍ରା କମିର ଫଳ	ଟ ୨୩୩
ଓ ଲୁଗର ମୂଲ୍ୟ	ଟ ୧୮୩୩
ଅମତ୍ରା କମିର ଏକମ	ଟ ୨୭
ନାଲକର ମତ୍ରାଲରେ ସେବେ ମାଗପ୍ରକ	ଟ ୩୩୩
କାଟ ଟଙ୍କା ଲାଭ ଅଛି ତେବେ ଦେଉଟିବା	ଜଳରେ ଦେଇ ଲେକେ କରୁଥିଲେ କର-ବାକୁ ପଡ଼ୁଥିବା ଦେବାର ବୁଢ଼ି ବାଧ୍ୟ ବୁଢ଼ି

ଦ୍ରବ୍ୟ, ସ୍ୱାଧୀନାନ୍ୟ, ଘାସ, ବୋଷ୍ଟବକ୍ତା, କିମ୍ପା
ଚର୍ମପ୍ତେଜ ଇତ୍ୟାଦି ସକଳପ୍ରକାର ସ୍ୱପ୍ନକର ଓ
ପୈତ୍ରିକ ସାଜାରେ ଏହି ବହିକା ଅମୋଗ୍ୟ
ଔଷଧ । ଏବଂ ଉକ୍ତ ପତ୍ରପାତ୍ର ଓ ଦେହସ୍ୱଚ୍ଛାଦ-
ନରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉଚିତ ।

ହିନ୍ଦୋସ୍ତାନର ସକଳଜଗତର ଉତ୍କଳ-
ଔଷଧାଳୟରେ ପ୍ରାୟ ଦୁଇଅର୍ଥ । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତ-
ଥ ଅକାର ଅନୁସାରେ ଟ ୦ ୫ ୦ ୫ ଓ
ଟ ୦ ୫ ୫ ଅଟଇ । ଡାକଖର୍ଚ୍ଚା ପୁଅର ଦେବା-
କୁଦେବ ।

New School Books. JUST TO HAND.

Webb's Two hundred questions
on Grammar and Idiom with
Answers.

Webb's Keys to English En-
trance Course for 1892 and 1893.

S. P. Ghosh's Key to English-
Entrance Course for 1894.

Chambers' Etymol. Dictionary

Webb's Condensed Dictionary.

Webb's International Do.

Whitehall Drawing Copy
Books.

R. C. Dutt's History of India.

Catechism of History of India.

Buckley's History of England.

K. P. Basu's Algebra.

Royal Readers No. I to IV.

Manual of Geography.

Wall-maps and Atlases.

To be had of the Secretary, Printing
Company, Durgah Bazar, Cuttack.

ଲୁଗା ଓ ନାନାଦ୍ରବ୍ୟର ଦୋକାନ ।

ଏହି ସହର କଟକ ଗୌରୀବଜାର ଶ୍ରୀପତି
ବାରୁ ଗୌରୀବଜାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବସା ସଜ୍ଜିତରେ
ଅନୁମାନକର ଦୋକାନରେ ଚନ୍ଦ୍ରବୋଷା, ନି-
ଲତ, ରେସମା ଓ ମେର ଲୁଗା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ପ୍ରସ୍ତୋତକମୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ଅତି ସୁଲଭ ଏବଂ ଏକ
କିଣ୍ଡୁଳ ଚରରେ ବିକ୍ରୟ ଦେଉଅଛନ୍ତି ।
ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲିଖାର ଶରଦ ଦର ସେହି ଲୁଗା-
ଉପରେ ଲେଖା ଅଛି ଉକ୍ତ ପ୍ରାଦେଶିକକର୍ମ-
ସରେ ଏହା କିନ୍ତୁ ସୁବିଧା । ଯେହେତୁ ଦର-
ଦାନ କରଣର ଅବସ୍ୟତା ନାହିଁ । ତେବେ
ଦାନ ଦେଖି କହି ଉପରେ ମୁଲ୍ୟା ଦଣ୍ଡି ମୁଲ୍ୟ

ଦେଲେ ଲୁଗା ଦେଇ ପାରିବେ । ସମସ୍ତ
ପ୍ରାଦେଶିକ ପକ୍ଷରେ ଏକଦର କାହାରଠାରୁ ଅଧିକ
ଦା ଉଣା କନ୍ୟା ଯାଏ ନାହିଁ ।

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ ଦ୍ରବ୍ୟର
ନାମ ଓ ମୂଲ୍ୟ ନିମ୍ନେ ଲେଖା ଗଲା । ପ୍ରାଦେ-
ଶୀକ କର୍ମ ସେହି କଳାର ସଙ୍ଗେ ମିଶାଇଲେ
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଦେଖିବେ ଯେ ଅନୁମାନକର ମୂଲ୍ୟ
ସମାପନୁତ ଅଳ୍ପ ଅଟଇ ।

ନଗର ମୂଲ୍ୟରେ ମୋଟସଲରୁ ଡାକ-
ସୋଗେ ଦ୍ରବ୍ୟ ପଠାଯାଏ ଏବଂ ଟଙ୍କା ପ୍ରତି
ଅଳ୍ପତଃ ଚାରିଅଣା ଅଳ୍ପମ ପଠାଇଲେ କେନ୍ଦ୍ର-
ପ୍ରେସବଳ ଡାକରେ ଦ୍ରବ୍ୟ ପଠାଇବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ଅଛି ।

ଉପସ୍ଥାନ ।

କିମ୍ପା ନାମ	ମୂଲ୍ୟ
ଅକ୍ଷମେଷ୍ଟି ପେନସିଲ	ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୧/୪
ଲଲ ଓ କେଳି ପେନସିଲ	ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୫/୧୫
ଓଡ଼ିଆ ପେନସିଲ	୧ ୧ ଟ ୦ ୩/୧
ନବସା ବାସକ	୧ ୧ ଟ ୦ ୫/୩
ଫୁଲିସକେସ୍ଟ ବାସକ ସରସା	୧ ୧ ଟ ୦ ୫/୧୦
ଏକକ ରୁଲବାଲ	୧ ୧ ଟ ୦ ୫/୨
ଏକକ ଚିତ୍ରସା	୧ ୧ ଟ ୦ ୫/୧୦
ଫାଇର୍ସାନ୍ନୋଟ୍ଟପେପର ଓ ଲିଫାଫା	୧ ୧ ଟ ୨ ୧
ଡାକଦାଗଳ ସରସା	୧ ୧ ଟ ୦ ୫/୧
ଏକକ ମଧ୍ୟମ	୧ ୧ ଟ ୦ ୫/୧
ଲିଫାଫା ସରସା ୧୦୦୦ଟଙ୍କା	ଗୋ ୨ ୧ ଟ ୦ ୫/୧୦
ଏକକ ମଧ୍ୟମ ୧୦୦ ଟ ୦ ୩/୧୦	ଗୋ ୨ ୧ ଟ ୦ ୫/୧୦
ବାଲିବାସକ ୧୨ ପତ୍ତି	୧ ୧ ଟ ୦ ୫/୩
ସାଦାଲ	ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୫/୧
ଏକକ ଗୁଣ୍ଡି ଏହାରୁ ଅଧ-	
ବୋତଲ ଜଳରେ ପତାଳ	
ଦୁଇଦଳ ପରେ ଗୁଣ୍ଡି	
କେଲେ ଉତ୍ତମ ସିଦାଉ	
ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବ	୧ ୧ ଟ ୦ ୫/୧୦
ସାଲିକ୍ଟ ପେନସିଲ	୧ ୧ ଟ ୦ ୩/୧
ରବର	୧ ୧ ଟ ୦ ୩/୧
ଦଂସପତ୍ତୀ କଲମ	ଗୋ ୨ ୧ ଟ ୦ ୧/୧
ଲୁହା ବରମ (ନିକ) ସରସା	୧ ୧ ଟ ୦ ୫/୧
ଏକକ ଚିତ୍ରସା	୧ ୧ ଟ ୦ ୫/୧
ଏକକ ଚନ୍ଦ୍ରମାନକଦୋକାନ	ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୫/୧
ବାଉଁସକ ଡାକୁଣି ସରସା	
(କରପାକାର) ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୧/୧	

ଏକକ ସାଧାରଣ	ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୫/୧
କଲମିତା ସରସା	୧ ୧ ଟ ୦ ୩/୧
କୋରସ୍ତାର ବେଗ	
ଗୁଣ୍ଡସରସା	ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୫/୩
ମନକେର	ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୫/୧
ମୁଗୁନପଥରରୁ ଫସ୍ତସିନ୍ଦୁକା ଓ	
ଲୁପେଲିନକପାକାର	ଗୋ ୧ ଟ ୨ ୧
ଲେକେଣ୍ଡର	ଗୋ ୧ ୪ ୧୧
ମେକସର ଅବଲ	ଗୋ ୧ ୪ ୦ ୫
ସାରୁତ ସରସା	୧ ୧ ଟ ୦ ୫/୧
ଫଲଦାଳ	ଗୋ ୧ ୪ ୧ ୫
ଦେବାଲପିର ଡାକିୟା	ଗୋ ୨ ୪ ୨ ୧
ଏକକ ଏକତାଳଅ	ଗୋ ୧ ୪ ୨
ସେକ	ଗୋ ୧ ୪ ୨
ଅସରୋଟ	ଗୋ ୧ ୪ ୫ ୨
କାସ	୧ ୧ ଟ ୦ ୫/୧୦
ସାନସରଡ଼ୀ	ଗୋ ୧ ୪ ୫ ୧
କଳାଚର୍ଣ୍ଣୀ ସରୁ କମ୍ପ	୧ ୧
ପିତ୍ତକାର ଏହାରୁ ହୋଷି	
ଫାଟରେ ଗୁଣ୍ଡି ନିଅଁରେ	
ତରଲାଇ ହୋଠା ଶରତ	
ଫାଟରେ ଲିଖାଇ ଦେଲେ	
ଫାଟି ପତ୍ତିକାର ବନ ଦେବ ସେହି	୧ ୧ ଟ ୦ ୫/୧
କଟକ	ଅରୁଚିବସ୍ତ୍ରୀ ଗରୁ କମ୍ପାନୀ
କୋଷ୍ଠିଆ ବଜାର	

ଉତ୍କଳବିକାଶର ବିଜ୍ଞାନ ଉପାଦାନର ଖର୍ଚ୍ଚା
ଉତ୍କଳବିକାଶ ରୂପେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦୋଇଅଛି, ସମା ।—
ପ୍ରଥମଅଠ ସକାଶେ
ଧାଡ଼ୀପତ୍ର ୫ ୦ ୫/୧
ଅଧସ୍ତମୂଳ ୫ ୨ ୧
ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକ ପ୍ରସ୍ତୁତ ୫ ୫ ୧
ମାତ୍ର କୋଷ୍ଠି ବିଜ୍ଞାନ ସେତେ ଶୁଦ୍ଧ
ଦେଲେ ଉତ୍କଳ ଖର୍ଚ୍ଚା ୫ ୦ ୫ ରୁ ଉଣା ଦେବ
ନାହିଁ ।
ଦ୍ୱିତୀୟ ଓ ତୃତୀୟଅଠ ସକାଶେ ଖର୍ଚ୍ଚା ପ୍ରଥମ-
ଅଠର ଦେବା ଓ ଦୁଇଗୁଣ ସମାଜମେ ଦେବ
ସକଳ ଦରର ସକାଶେ ସୁଲଭ ବନୋଦପୁ
ହୋଇପାରିବ ।
ବିଜ୍ଞାନକର ମୂଲ୍ୟ ବିଜ୍ଞାନକରମେ ପଠାଇ-
ବାକୁ ଦେବ ।
ଶୁଣ ଏହି ଉତ୍କଳବିକାଶ ସହର ବନ୍ଦ-ବଦଳାଦି ବନ୍ଦ
ଦିବ୍ୟ-ବିଜ୍ଞାନକର ବ୍ୟାଧିବଦ୍ଧେ ମଧ୍ୟ ଓ ପ୍ରସାଦିତ ଦେବ ।

ଶୋଭାପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ବାହାରି ଏହାକୁ
ସ୍ୱରୂପ ଦୋଳସ୍ୱରୂପକୁ ସାଦେବ ମନ୍ଦିର ଦର୍ଶ-
କର ଉତ୍ତରସ୍ଥଳ ଯେ ସେ ଏହାକୁ ସର୍ବେ
କରଦେଇ ଆସନ୍ତେ ।

ଅମ୍ଭେମାନେ ଶିକ୍ଷାବଦ୍ଧ ନାମକ ଶ୍ରେଣୀ ମା-
ସିକ ପତ୍ର ପ୍ରାପ୍ତ ଦୋଳସ୍ୱରୂପର କୃତଜ୍ଞତା
ସହିତ ସ୍ୱୀକାର କରୁଅଛୁ ପତ୍ର ଶ୍ରେଣୀ କେଉଁ
ଶ୍ରେଣୀରେ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ମିଳିତାଂଶରେ ବୋଧ
ହେଉଅଛି ଯେ ଅଠ ବର୍ଷ ପୂର୍ବରେ ଶିକ୍ଷାବଦ୍ଧ
ନାମକ ଏକଶ୍ରେଣୀ ମାସିକ ପତ୍ର ପ୍ରକାଶିତ
ହୋଇ ତୁରନ୍ତ ବର୍ଷକାଳ ଜାଣି ଆଇ ମୁକ୍ତ
ଦୋଳସ୍ୱରୂପ ସେହି ପତ୍ର ପୁନର୍ଜୀବିତ ହୋଇ
ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରଥମଥର ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ।
ଶିକ୍ଷାବଦ୍ଧର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନାମରୁ ଚୁଣ୍ଡା ଯାଉଅଛି
ଓ ସେହିମାନେ ପତ୍ରର ଶୁଦ୍ଧକ ଓ ଗ୍ରାହକ
ଥିଲେ ତାହା ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ବସେଷରୂପେ
ଜ୍ଞାତ ଅଛି । ନୂତନ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଏକକ
କହିଲେ ଏଥେଣୁ ଦେବ ଯେ ଶିକ୍ଷା ଏହାର
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ବହୁ ଦକ୍ଷ ଉତ୍ତରରେ ପତ୍ରର
ପୁନର୍ଜୀବନ ଦେଖି ଅମ୍ଭେମାନେ ସାଦରେ ସ-
ମାଦର କରୁଅଛୁ ଓ ଏହି ପତ୍ରର ପୁନର୍ଜୀ-
ବନଦ୍ୱାରା ଲୋକ ଧର୍ମବାଦ ପ୍ରଦାନ କରୁ-
ଅଛୁ ଓ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଧାର୍ମିକା କରୁଅଛୁ
ସେ ସେ ସେମାନଙ୍କୁ ସମାପ୍ତ ହୁଅନ୍ତୁ ।

ଆମାମୀ ପ୍ରବେଶିକା, ଏହା ଏ ଓ କିଏ ସମସ୍ତା
କମଳେ ବଟର ବେମୁରେ ଓ ଶିଖାର ଭବ ସୁନ୍ଦ
ଓ କଲେକରେ ଯେ ଚାହୋଇ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଉତ୍ତର
ଦେବେ କହିଲେ ଭାଲକା କମ୍ପେ ପ୍ରଦତ୍ତ ହେଲା

ପ୍ରବେଶିକା ପଦ୍ୟମାଳା ।

ବଟର ବେବେନିଆ କଲେକ	୨୪
ପଦ୍ୟମୋହନ ଏକାକେଶୀ	୨୬
ପିପଳ	୨୮
କେଳିପତ୍ର	୩୦
କାଳସୁନ୍ଦର	୩୨
ବାଲେଶ୍ୱର	୩୪
ବୃଷ	୩୬
ମୟୂରଭଞ୍ଜ	୩୮
ସୁଧା	୪୦
ବାହାବସନ୍ତ	୪୨

ଏହା ଏ ଶ୍ରେଣୀ ।

ବଟର ବେବେନିଆ କଲେକ	୨୪
ବାହାବସନ୍ତ	୨୬
କିଏ ପଦ୍ୟମାଳା ।	
ବଟର ବେବେନିଆ କଲେକ	୨୮
ବାହାବସନ୍ତ	୩୦

ବଟର ପେଡ଼କଲ ସୁଲ ଉଠିବିବା ପ୍ରସ୍ତାବ
କିଲୁକରେ ଏକଶ୍ରେଣୀ ପ୍ରେକ୍ଷଣପତ୍ର ପ୍ରକାଶରେ
ପ୍ରକାଶ କଲୁ । ଅମ୍ଭେମାନେ ଆଶା କରୁ ଉଚ୍ଚ
ପତ୍ର ପାଠ କରି ସମସ୍ତାଙ୍କୁ ସୁନ୍ଦର ଅବଶ୍ୟ-
କତାବଦ୍ଧ ବଦଳନା କରିବା ନିମନ୍ତେ ଉତ୍ତର
ଦେବେ । ଓଡ଼ିଶାର ମେଡ଼କଲ ସୁଲ ଉଠାଇ
ଦେଲେ ଓଡ଼ିଶାର ଯେ ଗୋଟାଏ ମଦରୁ ଅଭାବ
ଉତ୍ତର ଦେବ ଏଥିରେ ଅଶ୍ରମୀତ ସନେଦ
ନହିଁ ଓ ଏକଦା ଓଡ଼ିଶାର ଯେ ଦେବେ ଶବ୍ଦ
ହେବ ତାହା ବର୍ଣ୍ଣନାକାର । ଅମ୍ଭେମାନେ ପ୍ରାର୍ଥନା
କରୁଅଛୁ ଯେ ସମସ୍ତେ ଏହି ବସ୍ତୁ ଅନେ ଜ-
ନକୁ । ସୁଲ ସ୍ୱାସାସପୁରେ ଏହି ବସ୍ତୁ ନ ଭା-
ଲେ, ପରସେଷରେ ପରଦାପ କରାକୁ ପଞ୍ଜିକ ।
କଲୁର ମୁଖ୍ୟ ଦଳୁ ସ୍ୱାସାସ୍ତରେ ଲୋକେ ହୁଅନ୍ତି
କାହିଁ କଲୁ ଚଳୁ ଗଲେ ଚାହିଁର ମୁଖ୍ୟ ହୁଣା-
ଯାଏ । ଅଭାବ ଗରୁଣିମେତ୍ରକ ପ୍ରସ୍ତାବ
କେବେଦୁର ସୂଚି ସଜ୍ଜତ ତାହା ସବସାଧାରଣ
ବରୁ କରନ୍ତୁ । ଅମ୍ଭେମାନେ ସୁଖକୁ ମେଡ଼କଲ
ସୁଲ ସମକରେ ଯେଉଁ କିଛି କସିଅଛି ସେ-
ମାନଙ୍କ ଶ୍ରେଣୀ ଶାସ୍ତ୍ର ପ୍ରେକ୍ଷଣ ଦେବ ଓ
ଗରୁଣିମେତ୍ରକ ମନ୍ତବ୍ୟ ଆଗାମୀ ମାର୍ଚ୍ଚମାସ ମ-
ଧ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶିତ ଦେବ । ଅଭାବ ଆଉ କଲୁ
କରବାର ଉଚିତ ନୁହେ ।

ବାଲେଶ୍ୱର ସମାଦବାହୁକା ଲେଖି ଅଛନ୍ତି
କ ଦାକର ସମସ୍ତ କୌଣସି ପ୍ରକଳ ମିସ୍ତାବ
ମଧ୍ୟରେ ଗଣ୍ୟ ଦେବାର ନିୟମ କେବଳ ସ-
ଶ୍ରବଣ ଦା କାର୍ଯ୍ୟ ଥିଲେ କାହିଁ ମତ୍ର ପ୍ରକୃତ
ଅଲକରେ ଅଛି । ଅମ୍ଭେମାନେ ସ୍ୱୀକାର କରୁ
ଯେ ଫଳସି ଅଧିକ ଅମ୍ଭେମାନେ ପଢ଼ି ନାହିଁ
ସହଯୋଗୀ ଯେବେ ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ଲେଖି ଦେଇ
ଆନ୍ତେ କେବେ ହୁଏ ମର୍ମ ରୁହି ଯାଉଥାନ୍ତୁ
ତାହା ନ କିଶାରୁ ଏହା ସୁନ୍ଦର ଦେଖି-
ଅଛି କ ଦେବେ ଆମାମି ଦତ୍ତ ପାଲେ ତା-
ହାରି ଦାକର କାଳ ରହିଲେ ମୟୂର ଦେବ
ଦେବେ କିର୍ଦ୍ଦିଗୀ ସୁରୁପ ମନ୍ତ୍ର ପାଲେ କହୁ

ସତପୁରଣ ପାଲେ ସୁଧା ଅଛି କି ଶା-
ଦା ନ ଦେଲେ ଅନୁରା ସ ଯେଲେ ଦତ୍ତ
କାଳରେ ରହୁଲ ନିର୍ଦ୍ଦେଶୀ ଦେଲେ ସୁଧା
ଦେବ ଦତ୍ତ ଦତ୍ତଦେବ କରବାର ଦୋଳ-
ଯାଇ ପାଲେ । ପ୍ରକୃତରେ ଦତ୍ତର ପରମାଣ
ସ୍ତ୍ରୀର କରବା ସଦାସେ ସାଧାରଣ ଜ୍ୟାସୁରେ
ଦାକର କାଳ ପ୍ରକାଶରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
ଦୁଅଇ ଅଥଚ ଯେଉଁଠାରେ ଦେଖାଯାଏ ସେ
ଆମାମୀ ସାମାନ୍ୟ ଦତ୍ତ ପାଲେର ଯୋଗ୍ୟ
ଅଥଚ ଦେବେ କେ ଦାକରରେ କହୁ ସଥେକ୍ତ
କହୁ ପାଲଅଛି ସେ ସୁଲେ ଅଧ ଦତ୍ତ ଦତ୍ତ କ
ଯାଇ ଶ୍ରୀତ ହୁଅଯାଏ । ଏହା ଅଲକର କଥା
ନୁହଇ ସୁରୁତ ଅଲକରେ ପ୍ରାୟ ପାଲେର
ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେ ।

ବାଲେଶ୍ୱର ମିଶ୍ରକଲେ ଲିଖିବ କମିଶନର-
ମାନଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଗର ତା ଏ ରଖିଲେ
କହୁ ଦୋଳଅଛି । କଲୁରୁଣିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ
ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦୋଳଅଛି ।

କାହୁ ଦକ୍ଷକ ମହାପାତ୍ର	କାହୁ କରକାମାଦେବଦାସ
କାହୁ କରକାମାଦେବ	କାହୁ କରକାମାଦେବ
କାହୁ କରକାମାଦେବ	କାହୁ କରକାମାଦେବ
କାହୁ କରକାମାଦେବ	କାହୁ କରକାମାଦେବ
କାହୁ କରକାମାଦେବ	କାହୁ କରକାମାଦେବ
କାହୁ କରକାମାଦେବ	କାହୁ କରକାମାଦେବ
କାହୁ କରକାମାଦେବ	କାହୁ କରକାମାଦେବ
କାହୁ କରକାମାଦେବ	କାହୁ କରକାମାଦେବ

ଉତ୍ତରକଳି ଲାଲକାରୁ ଦୋଳାହୁଅଛି ଯେ
କଲେକସ୍ତ୍ରୀ ଏ ନୁହଇଲେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦୋ-
ଲଅଛି । ଅମ୍ଭେମାନେ ଅସୁରୁଦ୍ୟ ଦୋଳଅଛି
ଯେ ବା ବୈଦୁଶ୍ୟାଥ ଦେ ବାହାଦୁର କମ୍ପା
କାଳର ଗୁଣ ସଦେନୁନାଥ ଦେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
ଦୋଳପାରି ନାହାନ୍ତି । ସଜା ବାହାଦୁର ଅସୁ-
ଶାସକପ୍ରଦାନୀ ପ୍ରକଳେ ଦୋଳାହାସରୁ ଲା-
ସୁତେଅରମାଳ ଅବା ତେଅରମାଳ ପଦରେ
କମ୍ପା ଦୋଳ ଅସୁସୁଦାସୁଲ ଏଅର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
ଦୋଳ କ ପାହୁକା କାଳପ୍ରକ ଗୌରବର କମ୍ପା
କ ଦେଲେଦେ ତାକୁ ଏକାକେଲେକ କମିଶ-
ନରୁରୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କ କର ବାଲେଶ୍ୱରକାମି-
ମାନେ ବୁଦ୍ଧିର କାର୍ଯ୍ୟ କର ନାହାନ୍ତି ମିଶ୍ରକଲି-
ପାଲିକାରେ ଅନେକକଲ କାର୍ଯ୍ୟ କରସୁବାକୁ
କାଳର କହୁଦଶିକା ମୁଖରୁ ଅଧ୍ୟ କମିଶନର-
ମାନେ କହେଷ ସାଦାସ ପାଠ ହୋଇ ପାଲେ ।
ଯାହା ଦେବେ ଅମ୍ଭେମାନେ ଆଶା କରୁ ସଜା-
ବାହାଦୁର ସରକାର ଉତ୍ତରକୁ କମିଶନରୁ-
ଦରେ କହୁକା ଦେବେ ।

ଅମୂଲ୍ୟକଳାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରେ-
 ରଲ ଲର୍ଡ଼ କ୍ୟୁକାଲୁଲର ସିଦ୍ଧି ଶାସନକାଳ
 ସମାପ୍ତ ହୋଇଅଛି । ଲୁଗା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରେ-
 ରଲ ଲର୍ଡ଼ ଲୁଲର ଲେଉଟମାସ ତା ୨୦ ର-
 ଖରେ ବୋମ୍ବାଇ ଉପକୂଳରେ ମହାର୍ଜିତ କର-
 ଅଛି । ତାହା ନିକଟରେ ଏକ ମଣ୍ଡପ ନିର୍ମାଣ
 ହୋଇଥିଲା ଓ ଅନ୍ତର୍ଥକା କରବା ନିମନ୍ତେ
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ସିଦ୍ଧିମାନେ ସୁସଜ୍ଜିତ ହୋଇ
 ବସ୍ତୁମାନ ହୋଇଥିଲେ ଓ ବହୁଲେକ ଏକ-
 ଠିକ ହୋଇଥିଲେ । ବସ୍ତୁମାନ ସୁଗୋଲିତ
 ହବ ହୋଇଥିଲା ଓ ସୈନ୍ୟଦ୍ୱାରା ସୁସଜ୍ଜିତ
 ହୋଇଥିଲା । ତାହାରେ ପଦ୍ମହସ୍ତେ ବୋମ୍ବାଇ
 ସହରର ଚିତ୍ତନିଷିପାଳିତା ସହରର ଏକ ଅଲ-
 ଚନ୍ଦନପତ୍ର ଥାଠ କରୁଥିଲେ । ଏହାର ସାର
 ମନ ନିମ୍ନେ ପ୍ରକରୁ ହେଲା ।

ଅପରାଧର ଶୁଭଗମନକୁ ଅମ୍ବେମାନେ
 ଅହର ସହର ପ୍ରବଣ କରୁଅଛୁ । ଅପରା
 ଲରର ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ଗର ପ୍ରହରା କଲେ ଅମ୍ବେ-
 ମାନେ ନିର୍ଦ୍ଦାସ କରୁଅଛୁ ଅପରା ଅପରାଧ ପିତା-
 କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଣାଳୀର ଅନୁସରଣ କରବେ । ଲର-
 ରର ଦାମ୍ନାରେ ଓ ଭରରେ ଶାନ୍ତି ବିସ୍ତରମାନ
 ଥିବା ସମୟରେ ମଧ୍ୟ ଅପରା ବରାଜମାନ
 ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ଅମ୍ବେମାନେ ଅପରାକୁ ଅପରାଧ ଶାସନ-
 ସମୟରେ ଏହି ଶାନ୍ତି ଅନୁଗ୍ରହରେ ରହିବ ।
 ଶାସନକାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ ନିମନ୍ତେ ବାଣିଜ୍ୟ, ରହସ୍ୟ,
 ଶିକ୍ଷା, ରେଲୱେ ଇତ୍ୟାଦି ସହାୟ ଅନେକ
 ଗୁରୁତର ବସ୍ତୁର ଅଲୋଚନା କରବାକୁ
 ଅତି ଏସବୁ ବସ୍ତୁରେ ଅପରା ସୁବନ୍ଧୁ କର-
 ବେ ଏହା ଅମୂଲ୍ୟକଳାର ପ୍ରାର୍ଥନା ।

ଲର୍ଡ଼ ଲୁଲର ମହୋଦୟ ତହିଁର ପ୍ରଭ-
 ତରରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ବଦମଣ୍ଡଳକୁ ଅନ୍ୟତାଦ
 ପ୍ରକାଳକର କରୁଲେ ଯେ ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ
 ଅଭିଷୟ ଗୁରୁତର ଅଟେ ଓ ସବୁକାର୍ଯ୍ୟ ସାମ-
 ଚ୍ୟାଳୁଷାରେ ସୁଗୁରୁତ୍ୱେ ସମ୍ପନ୍ନ କରବାକୁ
 ସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣକାମ୍ପି କେନ୍ଦ୍ରୀ କରବେ ।

କଲଚରାରେ ପଦ୍ମହସ୍ତା ସମୟ ଗତ ଗୁରୁ-
 ବାବ ତା ୨୫ ରଖ ଦିବା ୫ ଶା ନିରୂପିତ
 ହୋଇଥିଲା ଓ ତଦନୁସାରେ ଅନ୍ତର୍ଥନାମନେ
 ସୈନିକ ବନୋଦପୁ ମଧ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ଲର୍ଡ଼-
 ଏଲ୍‌ଗିନ ମହୋଦୟ ବସେଣ ରେଲଗାଡ଼ିରେ
 ଦାଉଡ଼ା ହେଉଥିଲେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ ।

ଗାଡ଼ି ଦର୍ଶନ ମାଣ୍ଡରେ ୨୫ ଗୋଟି ଗୋପ
 ଫଏର ହେବା ଓ ହେଉଥିଲେ ପୁଣି ସରମ
 ଉପରେ ତ ୧୦୦ ଶାନ୍ତି ଅବା ଅଲ ଓ ବଲ-
 ଶିପ୍ଟର ଶ୍ରେଣୀ ସଜ୍ଜିତ ହେ । ଓ ହେଉଥିଲେ
 ବାଦାରେ ମଧ୍ୟ ଉଦ୍‌ନୁତ୍ୱ ସୁସଜ୍ଜିତ ହେବାକୁ
 ଅଦେଶ ଦାହାଉଥିଲା । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଦାଉପର
 ଶାନ୍ତି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ମଧ୍ୟ ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରକାରରେ
 ସେନାଦଳ ସୁସଜ୍ଜିତ ହୋଇଥିବାର ଅଦେଶ
 ହୋଇଥିଲା ଏକ ତଦନୁସାଧୀ ଅନ୍ତର୍ଥକା
 ହୋଇଥିବ ଓ ଏହିପରି ମହା ସମାରୋହରେ
 ଲୁଗା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରେ ଲର୍ଡ଼ ଏଲ୍‌ଗିନ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଗୁରୁତ୍ୱ ଅମାତ ହୋଇଥିଲେ ।
 ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ଅମୂଲ୍ୟକଳାର ଶାସନବସ୍ତୁ
 ଅମ୍ବେମାନେ ଉତ୍କଳର ନିକଟରେ ପ୍ରାର୍ଥନା
 କରୁଅଛୁ ଯେ ସେ ନିରୂପଣରେ ଲରର
 ଶାସନକାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରନ୍ତୁ ଓ ଶାନ୍ତିର ସଶ
 ଗାଡ଼ି ତାଙ୍କୁ ଲଭ ହେଉ ।

ଶିକ୍ଷାର ଫଳ କି ପ୍ରାର୍ଥନା ।

ଏ ନଗରରେ ଥିବା ସ୍ୱକଳଣା ବାଳକା
 ବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଥାଠକମାନେ ଅବଗତ
 ଅଛନ୍ତି । ଏଥିର କାର୍ଯ୍ୟ ନିବାହ ଓ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାରଣ
 ନିମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ କମିଟି ଅଛି ଲର୍ଡ଼ିର ସହ୍ୟ-
 ମାନେ ଶିକ୍ଷିତ ଓ ପ୍ରଧାନ ବ୍ୟକ୍ତି ଅଛନ୍ତି ଓ
 ଅନେକକର ନିବାସ ବିଦ୍ୟାଳୟ ନିକଟରେ ବନ୍ୟା
 ଅଧିକ ଦୂରରେ ନୁହେଁ । ସହ୍ୟମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା
 ତ ୧୮ ଶ କିନ୍ତୁ କୌଣସି ଅଧିବେଶନରେ
 ପାଠକର ଉପସ୍ଥିତି ନ ହେଲେ କୋରମ ହେବ
 ନାହିଁ କିମ୍ବା କିଛି କାର୍ଯ୍ୟ ହେବ ନାହିଁ । କମି-
 ଠୀର ଜଣେ ସେକ୍ରେଟରୀ ଅଛନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତ
 କାର୍ଯ୍ୟ ନିବାହ କରନ୍ତି କେବଳ ଗୁରୁତର
 କାର୍ଯ୍ୟ ସହାୟେ କମିଟିର ଅଧିବେଶନ ଆବଶ୍ୟକ
 ନୁହଇ । କେତେକ ଗୁରୁତର କାର୍ଯ୍ୟ ସହାୟେ
 କମିଟିର ଅଧିବେଶନ ଆବଶ୍ୟକ ହେବାରୁ
 ଗତ ଉପସମ୍ବନ୍ଧୀସ ତା ୩୧ ରଖ ରବିବାରକୁ
 ସେକ୍ରେଟରୀ ମହାଶୟ ସଭା ଅନୁତ କଲେ ମାତ୍ର
 ତେବଳ ତ ୩୯ ସହ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ ହେବାରୁ
 ସଭା ହୋଇ ନ ପାରିଲା ତହିଁ ତତକମାସ
 ତା ୧୪ ରଖ ରବିବାରକୁ ସୁକଳ୍ୟର ସଭା
 ଅନୁତ ହେଲା ଏଥରକ ସେହିଫଳ, ସେକ୍ରେଟରୀ
 ସହର ତ ୫ ଶ ସହ୍ୟରୁ ଅଧିକ କି ଅଧିଲେ
 ତହିଁ ସେକ୍ରେଟରୀ ମହାଶୟ ମହା ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ

ସୁଲର ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ସହ୍ୟମାନଙ୍କୁ ବନ୍ୟା ପୁସକ
 ତାହ ପଠାଇଲେ ମାତ୍ର ସମସ୍ତେ "ମୋହର
 କାର୍ଯ୍ୟ ଅଛି" ବୋଲି କହି ନ ଅଧିଲେ ।
 ତହିଁ ସେକ୍ରେଟରୀ ଓ ଦୁରକୁ ଅଧିସ୍ତବା ସହ୍ୟ
 ବଡ଼ ବ୍ୟସ୍ତ ଓ ବରୁଣ ହୋଇ ଫେରାଗଲେ ।

ଏଥିପ୍ରକେ ଅତି ଗୁରୁତର ଓ ପ୍ରଧାନ ସହ-
 ଯୁରେ ଉତ୍କଳ ସଭାର ଏକ ଅଧିବେଶନ
 ଅନୁତ ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର ୩୫ ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି
 ଅନ୍ୟ ସହ୍ୟମାନେ ନ ଅଧିକାରୁ ସଭା ହୋଇ
 ନ ପାରବା ପ୍ରସଙ୍ଗ ଥାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇଅଛୁ ।
 ଏହି ଘୋଷରେ ଏ ସଭା ଓ ଏଠାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ହିତକର ସହ୍ୟମାନ ଲୁଗା ପ୍ରାୟ ହୋଇଅଛୁ
 ପୁଣିଶିକ୍ଷା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ସହ ଏପରି ଅଲପ୍ତ ଓ
 ସ୍ୱାର୍ଥପର ହେବେ ଯେ ସଭାକୁ ଥରେ ଅଧି
 ଅଧିକା ବ୍ୟକ୍ତିର ଓ "ମୋହର କାର୍ଯ୍ୟ ଅଛି"
 ଏହି ବୋଲି ଦେବେ କେବେ ଅଧି ଏ ଦେ-
 ଶର ଅବା ସମାଜର କି ମଙ୍ଗଳ ଓ ଉନ୍ନତ
 ହେବ ? ଶିକ୍ଷା କଣ କେବଳ ଅପରା ପିଲା
 ଖେଳିବାପାଇଁ ?—ଏ ପେଟର ଅନେକ ଉପାୟ
 ଅଛି; ମୂର୍ଖମାନେ ସଭା ଏଥିରେ ଅପାରମ ନୁହନ୍ତି
 ବରଂ କେତେକ ବିଶିଷ୍ଟଲେକ ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ
 ଉପାୟ କରନ୍ତି । କେବେ ଅତି ଶିକ୍ଷାର ଭାବୁର୍ଯ୍ୟ
 କଣ ?—କେବଳ ନିଜକାର୍ଯ୍ୟ ନୁହେଁ ନିଜକାର୍ଯ୍ୟ
 ସହ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖଇ କାର୍ଯ୍ୟ ଏହିପରି ସକଳ
 କାର୍ଯ୍ୟ ସାଧାନୁସାରେ ସମାଧା କରବା ଶିକ୍ଷାର
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । କେତେ ଶିକ୍ଷା ହପଳ । ସ୍ୱାର୍ଥପର
 ଶିକ୍ଷିତଲେକ ଅପେକ୍ଷା ଅସ୍ୱାର୍ଥପର ମୂର୍ଖଲେକ
 ଦେଶପ୍ରତି ସଦ୍‌ସୁଗ୍ରଣେ ଶ୍ରେୟସ୍ୱର ।

ସଭାର କାର୍ଯ୍ୟ କି "ମୋହର କାର୍ଯ୍ୟ" ମଧ୍ୟରେ
 ଅଛି ନାହିଁ ? କୌଣସି ସମାଜର କି ଦେଶର
 କି ସାଧାରଣ ଉନ୍ନତ କି ମଙ୍ଗଳ ସହାୟେ ସଭା-
 ମାନ ପ୍ରାପିତ ହୋଇଥାଏ । ସଭାର ସହ୍ୟମାନେ
 କି ସମାଜରୁ କିମ୍ବା ଦେଶରୁ ଅନ୍ତର ? ସମାଜର
 କିମ୍ବା ଦେଶର ଉନ୍ନତ ଓ ମଙ୍ଗଳ ହେଲେ କି
 ସହ୍ୟମାନଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କିମ୍ବା ପ୍ରକାସନର ମଙ୍ଗଳ
 ନାହିଁ ? "ମୋହର କାର୍ଯ୍ୟରେ" ମୋହର
 ମୋହର ମଙ୍ଗଳ ହେଉଅଛି ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟ-
 ରେକ ମୋହର ମଙ୍ଗଳ ଅଛି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କି ହେଲେ
 ପ୍ରକାସନରେ, ନଗର କି ହେଲେ କାଳକାପି-
 ରେ ହେଲେ ଅବଶ୍ୟକ "ମୋହର ମଙ୍ଗଳ"—ଏକ
 ତହିଁ ସଂକ୍ଷେପ ଅନ୍ୟାନ୍ୟର ମଙ୍ଗଳ ସହାଧାର-
 ଶର ମଙ୍ଗଳ ସମସ୍ତ ଅଛି ଏତଦ୍‌ ଦୂରଦର୍ଶିତା ଓ

ବଦେତନା ମହାଶିଖାଦ୍ୱାରା ନ ଦେଲେ ଭେଦେ
 ଅର୍ଥ ଶିକାର କି ଫଳ ? ଇଙ୍ଗ୍‌ରେଜମାନଙ୍କର
 ଏହେ ଉନ୍ନତ ଓ ମଙ୍ଗଳ କପ୍ରଦାନରେ ହୋଇ-
 ଅଛି ? "ମୋହର କାର୍ଯ୍ୟ ଅଛି" ଏହି ଅଲକ୍ଷ୍ୟ
 ପ୍ରାର୍ଥନା କାନ୍ଦର ପରିତ୍ୟାଗ ଚାହିଁବେ ଗୋଟିଏ
 ପ୍ରଧାନକାରୀଙ୍କ ଅଟଇ ଏପ୍ରକାର ଦାମ୍ଭିକ୍ୟ ବ୍ୟତ୍ୟା
 ଅନାବଶ୍ୟକ ଯେହେତୁ ଯାହା ଦେବାଧିକାରୀ ।
 ଅନେକ ଶିକ୍ଷିତଲୋକେ ସାହେବ ଦେବାକୁ
 ଚାହାନ୍ତି ଭେଦେ ସାହେବଙ୍କର ଏ ଗୁଣଟି ଚାହିଁବେ
 ଅନୁକରଣ କରୁ ନାହାନ୍ତି ? ଏହା ଅନୁକରଣ
 କଲେ ସେମାନଙ୍କ ପରି ଉନ୍ନତ ଲାଭ କରିବା
 ଅସାଧ୍ୟ ହେବ ନାହିଁ । ସାହେବଙ୍କର ପୁଣ୍ୟମାନ
 ଅନୁକରଣ କଲେ ତପର ପ୍ରକୃତ ସାହେବ
 ହେବେ । ଏପରି ଅନୁକରଣ ହାସ୍ୟାପଦର
 ବିଷୟ ନ ଦୋଇ ବରଂ ପ୍ରଶଂସାପାତ୍ରବିଷୟ ହେବ
 ଏବଂ ତତ୍ତ୍ୱ ସମାଜ ଓ ଦେଶର ଉନ୍ନତ ଓ
 ମଙ୍ଗଳ ସାଧନ ହେବ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

—*—*—

ବଙ୍ଗଳାର ଅନୁସାଧନ ବିବରଣ ।

ବଙ୍ଗଳାର ଅନୁସାଧନ ସମିତି ଅର୍ଥାତ୍ ତତ୍ତ୍ୱ-
 ଗ୍ରାମ୍ୟ ବୋର୍ଡମାନେ ସନ ୧୮୯୬ ସାଲରେ
 ସେହି କାର୍ଯ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି ଚାହିଁବେ ବିବରଣମାନ-
 ନ ପାଠ କରି ବଙ୍ଗୀୟ ଶ୍ରେଣି ଲୋକ ଏକ ଫର୍ଷ
 ମନୁଷ୍ୟ ପ୍ରକାର କରିଅଛନ୍ତି । ଅନୁମାନେ
 ସେଥିରୁ ଲେଉଟିତ ତଥାମାନ ବାହୁ ଲେଇ
 ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଉପହାର ଦେଲୁଁ ଯଥା;—

ବଙ୍ଗଳାରେ ସର୍ବପ୍ରକାର ୩୮ ଛାତ୍ର ଏବଂ ୧୦୪
 ଗ୍ରାମ୍ୟ ବୋର୍ଡ ଅଛି । ଛାତ୍ର ବୋର୍ଡର ସଂଖ୍ୟା
 ୨୧୩ ମଧ୍ୟରୁ ୯୨୭ ଶ ସରକାରୀ ଏବଂ
 ୧୩୨୭ ଶ ବେସରକାରୀ ଲୋକ ଅଟନ୍ତି ।
 ଇଉରୋପୀୟ ଓ ଫିଲିପିନ୍ସ ସଂଖ୍ୟା ୧୯୨ ଅବ-
 ଶିଷ୍ଟାଦେଶୀୟ ଲୋକ । ସରକାରଙ୍କର ଅଧିକେ-
 ଶକ ସଂଖ୍ୟା ପୂର୍ବ ବର୍ଷରୁ ହ୍ରାସ ଅଧିକ ହୋଇ
 ଅଛି । ମାତ୍ର ଅନେକ ଅଧିକେଶର ଅବଶ୍ୟକତା
 ସତ୍ତ୍ୱେ ସଂଖ୍ୟା ଅଗ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ରହିବ ହୋଇଅଛି ।
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଛାତ୍ର ମଧ୍ୟରେ କଟକରେ ୨୦ ଥରରୁ
 ଅଧିକ ଅଧିକେଶ ହୋଇଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ୧୧ ଅ-
 ଧିକେଶର ପ୍ରୟୋଗୀୟ ସଂଖ୍ୟା ମେମ୍ବର
 ଉପସ୍ଥିତ କ ଦେବାକୁ ବିଫଳ ହୋଇଅଛି ।
 କମିଶନର ସାହକ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି କ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ
 ଚେରପମାନ ଖୁବ୍‌ରୁ ସାହେବଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତରେ
 ରୁହେ ଦେବାକୁ ଏପରି ଚାହୁଁଅଛି ଏବଂ ମାନ୍ୟବର
 ଶ୍ରେଣିଲୋକ ଚାହିଁବେ ଯେହେତୁ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ଗ୍ରାମ୍ୟ ବୋର୍ଡର ମେମ୍ବର ୧୨୩୦ ମଧ୍ୟ-
 ରେ ୧୯୨ ସରକାରୀ ଏବଂ ୧୦୨୮ ବେସର-
 କାରୀ ଲୋକ ଅଟନ୍ତି ଏବଂ ଇଉରୋପୀୟଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା
 ୧୦୪ ଅଟଇ । ଏମାନଙ୍କ ଅଧିକେଶର ପୂର୍ବ
 ବର୍ଷଠାରୁ ଅଧିକ ଥିଲ ଏବଂ ଅଧିକ ଅଧିକେଶର
 ଅନୁପସ୍ଥିତ ହେତୁ ପ୍ରକୃତ ହୋଇଅଛି । ସର-
 କାରୀ ମେମ୍ବରମାନେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବାରେ
 ଅଧିକ ଦେନା କରିବାରୁ ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରେଣିଲୋକ
 ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି ।

ଉତ୍ତମ ସମିତିର ସଭ୍ୟମଧ୍ୟରେ ସରକାରୀ
 କର୍ମଚାରୀ କମିଶନର ଏବଂ ଉଚ୍ଚଲକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା ଗ୍ରାମ୍ୟ
 ସମାଜ । ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରେଣିଲୋକ ବିଦେଶୀୟ କ-
 ରନ୍ତି କ କମିଶନର ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକ ଅନେକ
 ରହିବାର ବାହୁମୟ ମାତ୍ର ଉଚ୍ଚଲକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି
 ଦେବା ସେପରି ନୁହଇ କାରଣ ଏମାନଙ୍କର
 ଯୋଗ୍ୟତା ଥିଲେ ହେ ମୋଫସଲର ଅବସ୍ଥା
 ଦେଖିବାର ସୁଯୋଗ ନାହିଁ ଓ କାର୍ଯ୍ୟୋପଲ-
 ଖରେ ସର୍ବଦା ସଫଳପ୍ରାପ୍ତିରେ ରହିବାରୁ ବାଧ୍ୟ ।
 ଏଥିରୁ ଅନୁମାନେ ବିଦେଶୀୟ କରୁଁ ସେ
 ଉଚ୍ଚଲକ୍ଷମାନେ ସବୁର ମୁକାମରେ ସର୍ବଦା
 ଥିଲେହେ ମୋଫସଲର ଲୋକବ୍ୟବସ୍ଥା ଏମା-
 ନଙ୍କର କାରବାର ଦେତୁ ମୋଫସଲର ପ୍ରୟୋ-
 ଗରୁ ଅନୁକରଣ ନୁହନ୍ତି ଏବଂ ଅନୁସନ୍ଧାନଦ୍ୱାରା
 ଅନେକ କଥା ଜାଣିପାରିବାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁଯୋଗ
 ଅଛି । ଏପରି ମଧ୍ୟ ଏମାନଙ୍କୁ ମୋଫସଲକୁ
 ଯିବାରୁ ପଡ଼ଇ । ସୁତରାଂ ଯେଉଁ ଉଚ୍ଚଲକ୍ଷର
 ବୋର୍ଡ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅସ୍ଥାଅଛି ସେ ମୋଫସଲର
 ଅନେକ କଥା ଜାଣି ପାରି ଅଧିକ ମୋଚର
 ପ୍ରସ୍ତାବ କରିପାରନ୍ତି ।

ଗ୍ରାମ୍ୟ ସମିତିର ଅଧିକାରସମ୍ପର୍କରେ ମାନ୍ୟ-
 ବର ଶ୍ରେଣିଲୋକ ସର୍ଥାତ୍ କରୁଅଛନ୍ତି କ ସମତା
 ଏବଂ କରିବାଦ୍ୱାରା ମୁକ୍ତିଦେଶ୍ୟ ବିଫଳ ହେବା
 ଭବିଷ୍ୟ ଅଛି କି ନୁହଇ । ଉପସ୍ଥିତ ସମତା ନ
 ଥିଲେ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅସ୍ଥା ହୁଅଇ ନାହିଁ ଏବଂ
 ଅଧିକାଂଶ ଗ୍ରାମ୍ୟ ବୋର୍ଡ ଗରବର୍ଷଠାରୁ ଏ-
 ବର୍ଷ ଲକ୍ଷକାର୍ଯ୍ୟ କରିବାରୁ ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରେଣି
 ଲୋକ ମନୁଷ୍ଟା ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଗ୍ରାମ୍ୟସମିତି ପଦ୍ମ-
 ଶାସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଅଧିକ ଗ୍ରାମ୍ୟରେ ବସାଇବା କାରଣ
 ଉଗ୍ରୀୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅଧିକେଶ ଦେବାରୁ ବଙ୍ଗୀ-
 ଯୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଚାହିଁବେ କନୋବସ୍ତୁ କରୁ
 ଅଛନ୍ତି ।

ଛାତ୍ର ବୋର୍ଡର ଅଧିକ ପୂର୍ବବର୍ଷଠାରୁ ଗ୍ରାମ୍ୟ
 ବିଶ୍ୱଳକ୍ଷ ବୃଦ୍ଧିଅଛି । ଅର୍ଥାତ୍ ୨୨ ଲକ୍ଷପ୍ରାୟ

ଗ୍ରାମ୍ୟ ୨୨ ଲକ୍ଷ ହୋଇଅଛି । ଅଧିକ ଉପାୟ
 ମଧ୍ୟରେ ପଥକର, ବାଟି ବାଧ୍ୟ ପିସ, ହେଉ
 ଅର୍ଥାତ୍ ଲକ୍ଷ-ପାଠ ପିସ ଏବଂ ଏକେ ପିସ ପ୍ର-
 ଧାତ । ଏସମସ୍ତରେ ବୃଦ୍ଧି ଦେଖାଏ । ଅଧିକ
 ସଙ୍ଘେ ବ୍ୟୟ ମଧ୍ୟ ବୃଦ୍ଧିଅଛି ଅର୍ଥାତ୍ ୧୮-
 ୧୧ ସାଲରେ ୨୩ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହୋଇ-
 ଅଛି ସନ ୧୮୯୬ ସାଲରେ ୨୦ ଲକ୍ଷଟଙ୍କା
 ବ୍ୟୟ ହୋଇଅଛି । ବ୍ୟୟ ମଧ୍ୟରେ ଶିକ୍ଷା ଓ
 ସହକର ବ୍ୟୟ ପ୍ରଧାନ ଲକ୍ଷରେ ଏକା ସହକ
 କାର୍ଯ୍ୟରେ ୪୩ ଲକ୍ଷଟଙ୍କା ଓ ଶିକ୍ଷାଦାନରେ
 ଦଶଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହୋଇଅଛି । ଏପରି
 ଦୁର୍ଦ୍ଦିଶ ସାହାଯ୍ୟରେ ୨ ଲକ୍ଷ ୨୭୫୦୦ ଟଙ୍କା
 ବ୍ୟୟ ହୋଇଅଛି । ଦୁର୍ଦ୍ଦିଶ ସାହାଯ୍ୟଟା ଉଗ୍ରୀୟ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ଦେବାର କଥା ଏବଂ ତହିଁ-
 କମଳେ ଗୋଟିଏ ପୃଥକ୍ ପାଠି ଅଛି । ତଥାତ୍
 ଛାତ୍ର ବୋର୍ଡର ରହଣିରୁ ଏ ଶରତକା ନ
 ବାଦ ଦେବାର ସୁବିଧାକୁ ନୁହଇ ଏବଂ ତତ୍ତ୍ୱ
 ଗ୍ରାମ୍ୟ ଅନେକ ଉନ୍ନତର ବ୍ୟାପାର ଦେବା
 ସମ୍ଭବ ।

ପାଠ୍ୟ ଅର୍ଥାତ୍ ବାଟି ବାଧ୍ୟର ଅଧିକ ନିମା-
 ଗର ବୃଦ୍ଧି ଦେବାର ଦେଖି ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରେଣି
 ଲୋକ ସମୁଦ୍ଧି ହୋଇ କରୁଅଛନ୍ତି କ ଏହା ବହୁ
 ବୋର୍ଡର ଗୋଟିଏ ବର୍ଷକାରୀ ଅଧିକ ବାଟି
 ଅଟଇ ଏବଂ ସୁବ୍ୟବସ୍ଥାଦ୍ୱାରା ଉତ୍ତମକୁ
 ଅନେକ ଟଙ୍କା ଏହି ବାଟେ ଅଧିକ ହେବ । ଗର
 ବର୍ଷ ବଙ୍ଗୀୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସମସ୍ତ ପାଠ୍ୟ ଲକ୍ଷ
 ଦେବାର ଅଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ଉଗ୍ରୀୟ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଯାହା ମଞ୍ଜୁର କରି କରୁଥିଲେ କ
 ଗ୍ରାମ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପାଠ୍ୟମାନ ଦେବାର
 କରିବାର ଏପରି ସୁବିଧାବସ୍ତୁ କରାବେ
 ସେମାନେ କ ଅଧିକାର ନିକାରଣ ହେବ ଏବଂ
 ଅଭିକାନ୍ତୀରେ ପ୍ରକୃତ ସମତା ସାଧନାର୍ଥକ
 ରହିବ । ତଦନୁସାରେ ପାଠ୍ୟମାନ ସରକାରୀ
 ଏବଂ ଦେଶାଦେଶ ରଖିବାର ବହୁତ ବ୍ୟବସ୍ଥା
 ହୋଇଅଛି । ଏପରି ଉପାୟରେ ଲକ୍ଷର
 ଅଭ୍ୟାସର ନିକାରଣ ଦେଲେ ଅବଶ୍ୟ ସୁଖର
 ଶେଷ ହେବ ମାତ୍ର ସେଫଳ ଦେଖିବାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ମନ ମାନୁ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟୟମଧ୍ୟରେ ଶିକ୍ଷା
 ଏବଂ ତତ୍ତ୍ୱର ବ୍ୟୟ ଅନେକ ଛାତ୍ରରେ ଲକ୍ଷ
 ଥିବାର ଶ୍ରେଣିଲୋକ ବିଦେଶୀୟ କରିଅଛନ୍ତି ।
 ତାହାକର ଅଭିପ୍ରାୟ ଏହି କ ପ୍ରକଳେପ ଛାତ୍ର
 ବୋର୍ଡ ଅପରା ଏକଦା ସମସ୍ତ ସୁଲରେ
 ପରିବାରୋପ୍ୟ ବସ୍ତୁ ସିଲକ୍ସ ପ୍ରାଥମିକ

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦ ରଥଙ୍କ ରଚିତ ଭାବତାରଣୀ କାମର ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏକଥଣା ମୂଲ୍ୟରେ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂହୋମିଂଗ୍ରାମିଂକ ମହାଲୟରେ ଓ ଗୁମପ୍ରସନ୍ନ ମୁଦ୍ରିତ୍ୟାଳୟରେ ବକିୟ ଦେଉଅଛୁ ।

NOTICE.

Is hereby given that the post of the Head clerk and Accountant of the Cuttack Municipality is vacant. The pay of the post is Rs. 40 rising biennially increment of Rs. 2 to Rs. 50 per month. One who will be selected will have to furnish cash security of Rs. 500. Candidates are to send their applications for the post to the Chairman of the Cuttack Municipality on or before 15th February 1894. None need apply who has not experience of office work and keeping of accounts.

Cuttack } L. GHOSH,
20th January, 1894. } Vice Chairman.

NOTICE.

Wanted an English teacher for Asureswar Board Middle School. Pay up to Rs. 15 a month, according to fee-collections. Applications will be received up to 5th Proximo.

Cuttack } PEARY MOHAN
18th January 1894. } SHEN
Deputy Inspector
of Schools

NOTICE.

Wanted a Head Master for the Cuttack Peary Mohan Academy, on a salary of Rs. 50 per month. Applications, with copies of testimonials, are to be received by the undersigned up to the 3rd February 1894.

The 17th Janry. } Baikuntha Nath
1894. } Dutt
Secretary P. M.
Academy, Cuttack

ଶ୍ରୀମତ୍ତ୍ୱ ଉଚ୍ଚଦିବ୍ୟଗୀତା ।

ଦ୍ୱିତୀୟ-ସଂସ୍କରଣ ।

ବହୁଳ ଟୀକା ଓ ସରଳ ଭାଷାନୁବାଦସହିତ ପୁସ୍ତକ ହୋଇ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂହୋମିଂଗ୍ରାମିଂକ

ମହାଲୟରେ ବକିୟ ଥିବୁ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ପୁସ୍ତକାୟ ଅଠଅଣା ଓ ମୋଟସଲକୁ ତାକମା ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇପଇସା ।

ଶ୍ରୀମଦଶଙ୍କରସମ୍ପାଦକ ।

ସଂଗୀତସାର

ନୁତନ ନୁତନ ନୁତନ

ସୁଲଭ ଉତ୍କଳ ସଙ୍ଗୀତ ପୁସ୍ତକ

ସଙ୍ଗୀତ ସଖ୍ୟା ପ୍ରକାଶକ ।

ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୯/ ଭକ୍ତଅଣା ମାତ୍ର ।

ଓଡ଼ିଆ ସଙ୍ଗୀତମାନଙ୍କରୁ ବେତେକ ସାର ସଂଗ୍ରହଣ ହୋଇ ଏହି ନୁତନ ପୁସ୍ତକ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇଅଛି । ଏଥିରେ ନାନାପ୍ରକାର ସ୍ୱରର ଦକ୍ଷିଣୀ ଓ ଶୁଦ୍ଧ ସଙ୍ଗୀତ ସବି ବେଶିତ ହୋଇଅଛି । କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂହୋମିଂଗ୍ରାମିଂକ ମହାଲୟରେ ବକିୟ ଥିବୁ ଅଛି ।

ଅତି ମନୋହର ! ଅତି ମନୋହର !

ପ୍ରତିଷ୍ଠି ଗୋଲୋକଧାମ ଖେଳ ।

ବଙ୍ଗଳାରୁ ଅନୁବାଦ ହୋଇ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂହୋମିଂଗ୍ରାମିଂକ ବୋକାଳ, ବାବୁ ଗୁମପ୍ରସନ୍ନ ମୁଖୋପାଧ୍ୟାୟଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତୁତହୋଇ ଓ ଅଭ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାନରେ ବକିୟ ଥିବୁ ଅଛି ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦/ ଖେଳର ନିୟମ ବାବଦରେ ଲେଖାଅଛି ।

ଶ୍ରୀ ଜଗଦିନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ର

ଭୂତୀୟପାଠର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ।

ଏଥିରେ ପ୍ରସ୍ତୁତାନ୍ତରୀତ କଠିନ ଶବ୍ଦମାନଙ୍କର ଅର୍ଥ, ବ୍ୟୁତ୍ପତ୍ତି, ସମାସ ପ୍ରଭୃତି ଓ ଦୁର୍ବୋଧ ସ୍ୱଳ୍ପନାମକର ବିଷୟ ବିବୃତ୍ତ ଏବଂ ଭେଦାଧିକ ଓ ହୋତୋକର ବ୍ୟବହାର ସବି ବେଶିତ ହୋଇଅଛି । ଭକ୍ତଅଣାମେସ୍ତ ସୁଲଭ ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀର ଶୁଦ୍ଧମାନଙ୍କ ଓ ଶୁଦ୍ଧଭୂତୀୟ ମୂଲ୍ୟର ଭୁଗବ୍ୟଶେଣୀର ଶୁଦ୍ଧମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଏ ପୁସ୍ତକ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତକାରୀ । ଅନେକ ଶିକ୍ଷକ ଏଥିରୁ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇ ପାରନ୍ତି । ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧ ଅଣା । କଟକ ବରଦାକଜାର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂହୋମିଂଗ୍ରାମିଂକ ଶ୍ରୀମହାଲୟରେ ବକିୟ ଦେଉଅଛି ।

ନୁତନ ସଂସ୍କରଣ ।

ବଦଳାକ୍ରମରେ ପଞ୍ଚମସଂସ୍କରଣ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧ ଅଣା । ପଞ୍ଚମସଂସ୍କରଣ ବଦଳାକ୍ରମରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧ ଅଣା ।

ସର-ଭୂଗୋଳପାଠର ପରବର୍ତ୍ତନ ପଞ୍ଚମ-ସଂସ୍କରଣ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧ ଅଣା । ବକିୟଦିଗର ଏବଂ ଗାସଲସମ୍ପର୍କରେ ଯେଉଁ ପରବର୍ତ୍ତନମାନ ନୁହଇ ସେହିପରି ହୋଇ ଅଛି ତାହା ଏହି ସଂସ୍କରଣରେ ସବି ବେଶିତ ହୋଇଅଛି ।

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀରାଜାଅ ଗୁପ୍ତ
ଗୁପ୍ତ ପ୍ରେସ, କଟକ ।

ଶୀଘ୍ର ନିଧ ! ନିଧ ! ନିଧ ! !

ପ୍ରସ୍ତୁତ ସଖ୍ୟା ଅତି ଅଛି ।

ଶ୍ରୀକୃତମାନଙ୍କ ସୁଧା ନିମନ୍ତେ ଅମ୍ଭ ପ୍ରଣୀତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ ପ୍ରସ୍ତୁତମାନ ଅଛି ଠାରୁ ଅର୍ଦ୍ଧ ମୂଲ୍ୟରେ ବକିୟ ଦେଲ ।

ସଙ୍ଗୀତ ସାଗର ପ୍ରଥମ ଭରଣ	ଟ ୦ ୯/
ଏକନ	ଦ୍ୱିତୀୟ ଏକନ ଟ ୦ ୯/
ଏକନ	ତୃତୀୟ ଏକନ ଟ ୦ ୯/
ଏକନ	ଚତୁର୍ଥ ଏକନ ଟ ୦ ୯/
ଜାହନନମ୍ମୁ	ଟ ୦ ୯/
କବିକାବ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀ	ଟ ୦ ୯/

ଏହି ପ୍ରସ୍ତୁତମାନ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂହୋମିଂଗ୍ରାମିଂକ ଶ୍ରୀରାଜାଲୟରେ, ବୁକ୍ ଏଜଣ୍ଟ ବାବୁ ଶ୍ରୀ ଗୁମପ୍ରସନ୍ନ ମୁଖୋପାଧ୍ୟାୟଙ୍କ ଦୋକାନରେ, ଚୌଧୁରୀ-କଜାରପୁ ବାବୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାୟକଙ୍କ ନାୟକଙ୍କ ଜାଲିଖାନାରେ ଏବଂ ବାଲୁବଜାରପୁ ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଦୋକାନରେ ମିଳିବ ।

କଟକ } ଶ୍ରୀ ଦାମୋଦର ପଟ୍ଟନାୟକ ।
ମାଧ୍ୟମ

ବିଶ୍ୱମସାହେବଙ୍କ ବଟିକା । (BEECHAM'S PILLS.)

ଫଳକବେଚନାରେ ଏକ ୨ ଫାଲୁଅର ମୂଲ୍ୟ ଏକ ୨ ମୋଟରକୁ ଶସ୍ତ୍ରା ବୋଲିପାଇ ପାରେ ଏ ବଟିକା ଦେବଳ ଭୂତଦିଗପାର୍ଥରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଅଛି । ଏଥିରେ ପାର୍ବ ତଦି ଲଭ୍ୟାଦି ବିଶାଳ ବା ଧର୍ମଦାନକର ଦ୍ରବ୍ୟ ବହୁ ଲାହି । ଏହା ସବୁ ଦ୍ୱାରରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଲାହି ଦଳରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି ।

ସକଳ ବୟସର ଶ୍ରୀ ପୁରୁଷଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ସମାଜ ଉପକାରୀ ହୋଇ ପ୍ରସ୍ତୁତରେ ବ୍ୟବହାର । ଅନ୍ଧେ ପକ୍ଷରା ବଳେ ଏଥିରୁ ଶୁଣ ତାହା ପାରିବ ।

ଉଚ୍ଚସମ୍ପଦ, ପାଚସୁନୀରେ ବ୍ୟାଧି, ମଗ୍ନବ୍ୟାଧି, ମୁଣ୍ଡବୁଲ, ଭୋକନ ଉତ୍ତରୁ ଉଦରର ପରସ୍ତୁ-ଶୁଣା ଓ ଶିଳିତା, ନିଦ୍ରାକ୍ରମ, ଶେଷ, ଯାଦୋ-

ଦ୍ରବ୍ୟ, ସୁଧାମାୟ, ସ୍ୱପ୍ନ, ବୋଧୁବନ୍ଧନା, ବନ୍ଧନ
 ଚର୍ମବେଶ ଇତ୍ୟାଦି ସଜଳପ୍ରକାର ସ୍ୱପ୍ନବଳ ଓ
 ଦୈତ୍ତିକ ସୀତାରେ ଏହି ବେଦ୍ୟା ଅମୋଦ
 ଉପସ୍ଥ । ଏବଂ ଇନ୍ଦ୍ର ପରାଧାର ଓ ଦେବପୁତ୍ରପ-
 ଶରେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ହୃଦୟାପ ।

ହୃଦୋପାଳର ସରଳମଣର ଇଂରାଜୀ-
 ଉପଧାନସୂତ୍ରରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅଇ । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିପତ୍ର-
 ଥୁ ଅକାର ଅନୁସାରେ ଟ ୦ ୫ ୦ ୫ ଓ
 ଟ ୦ ୫ ୫ ଅଟଇ । ଡାକ୍ତରଣୀ ପୁସ୍ତକ ଦେବା-
 କୁଦେବ ।

New School Books. JUST TO HAND.

Webb's Two hundred questions
 on Grammar and Idiom with
 Answers.

Webb's Keys to English En-
 trance Course for 1892 and 1893.

S. P. Ghosh's Key to English-
 Entrance Course for 1894.

Chambers' Etymol. Dictionary
 Webb's Condensed Dictionary.
 Webb's International Do.
 Whitehall Drawing Copy
 Books.

R. C. Dutt's History of India.
 Catechism of History of India.
 Buckley's History of England.
 K. P. Basu's Algebra.
 Royal Readers No. I to IV.
 Manual of Geography.

Wall-maps and Atlases.
 To be had of the Secretary, Printing
 Company, Durgha Bazar, Cutlaek.

ଲୁଗା ଓ ନାନାଦ୍ରବ୍ୟର ଦୋକାନ ।

ଏହି ଦେଉ ବଜର ଚୌଧୁରୀବଜାର ଶସ୍ତ୍ର
 ବାନ୍ ମୋକ୍ଷପକର ସମ୍ପୂର୍ଣ ବସା ସଲଗୁରେ
 ଅମ୍ପମାନଙ୍କର ଦୋକାନରେ ବସୁକୋଟା, ଦ-
 ଶର, ରେସମା ଓଗେର ଲୁଗା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ପତ୍ର ପୁସ୍ତକ ଏବଂ ଏକ
 ନିର୍ମୂଳ ଦରରେ ବଜ୍ରପୁ ଦେଉଅଛୁ ।
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୁଗାର ଖରଦ ଦର ସେହି ଲୁଗା-
 ଉପରେ ଲେଖା ଅଛି ଲତ୍ତୁ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କର-
 ଶରେ ଏହା ବଡ଼ ସୁବିଧା । ଯେହେତୁ ଦର-
 ଦାମ ବଦଳର ଅବସ୍ଥାବତୀ ନାହିଁ । ତେଣୁ
 ବାକ ଦେଖି ଚହୁଁ ଉପରେ ମୁନୀ କଣି ମୂଲ୍ୟ

ଦେଲେ ଲୁଗା ଦେଇ ପାରିବେ । ସମସ୍ତ
 ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଅନ୍ତରେ ଏବଦର କାହାରିଠାରୁ ଅଧିକ
 ବା ଲୁଗା ନ୍ୟୁ ଯାଏ ନାହିଁ ।

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ ଦ୍ରବ୍ୟର
 ନାମ ଓ ମୂଲ୍ୟ ନିମ୍ନେ ଲେଖା ଗଲା । ଗ୍ରାହକ-
 ମାନେ ଜିନିଷ ଦେଖି ବଜାର ସଙ୍ଗେ ମିଶାଇଲେ
 ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଦେଖିବେ ଯେ ଅମ୍ପମାନଙ୍କର ମୂଲ୍ୟ
 ସତ୍ୟାସତ୍ୟ ଅଛି ଅଟଇ ।

ନଗର ମୂଲ୍ୟରେ ମୋହପଲକୁ ଡାକ-
 ଥୋଗେ ଦ୍ରବ୍ୟ ପଠାଯାଏ ଏବଂ ଟଙ୍କା ପ୍ରତି
 ଅନୁରୂପ ଗୁରୁତ୍ୱା ଅନୁମି ପଠାଇଲେ ଦେଲୁ-
 ଯେବଦଳ ଡାକରେ ଦ୍ରବ୍ୟ ପଠାଇବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ଅଛି ।

ଉପସ୍ଥାନ ।

ଜିନିଷର ନାମ	ମୂଲ୍ୟ
ଅଟମେଟ ପେନସିଲ	ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୧/୪
ଲଲ ଓ ନେଲ ପେନସିଲ	ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୧/୫
ଓଲ୍‌ଲ ପେନସିଲ	୧ ୧ ଟ ୦ ୧/୮
କରସା ବାମଜ	୧ ୧ ଟ ୦ ୫/୮
ଫୁଲସବେସ୍ଟ ବାଗଜ ସରସା	୧ ୧ ଟ ୦ ୫/୮
ଏକଲ ଗୁଲଗାଲ	୧ ୧ ଟ ୦ ୫/୮
ଏକଲ ଚରସା	୧ ୧ ଟ ୦ ୫/୮
ଫାକସୀକୋଟପେସର ଓ ଲପାଫା	୧ ୧ ଟ ୨/୧
ଡାକକରଜ ସରସା	୧ ୧ ଟ ୦ ୫/୮
ଏକଲ ମଧ୍ୟମ	୧ ୧ ଟ ୦ ୫/୮
ଲପାଫା ସରସା ୧୦୦୦୩୫୮	ଗୋ ୨ ୧ ଟ ୦ ୫/୮
ଏକଲ ମଧ୍ୟମ ୧୦୦୦	ଟ ୦ ୧/୮ ଗୋ ୨ ୧ ଟ ୦ ୫/୮
ଗାଲକାଗଜ ୧୨ ପତ୍ତି	୧ ୧ ଟ ୦ ୫/୮
ସୀଦାକ	ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୫/୮
ଏକଲ ଗୁଣ୍ଡି ଏହାକୁ ଅଧ- ବୋତଲ ଜଳରେ ପସାଇ ଦୁଇଦଳ ପରେ ଶୁଖି ନେଲେ ଉତ୍ତମ ସିଦାକ	
ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବ	୧ ୧ ଟ ୦ ୫/୮
ସୀନଟ ପେନସିଲ	୧ ୧ ଟ ୦ ୫/୮
କରର	୧ ୧ ଟ ୦ ୫/୮
ଦଂସପତ୍ତୀ କଲମ	ଗୋ ୨ ୧ ଟ ୦ ୫/୮
ଲୁଗା ବଲମ (କର) ସରସା	୧ ୧ ଟ ୦ ୫/୮
ଏକଲ ଲିଭସା	୧ ୧ ଟ ୦ ୫/୮
ଏକଲ ବଜ୍ରମାନବୋକମ	ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୫/୮
କାତରୁଅର ଡାକ୍ତରୀ ସରସା (କରସାବାସ) ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୫/୮	

ଏକଲ ସାଧାରଣ	ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୫/୮
କଲମିତା ସରସା	ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୫/୮
କୋରସୁର ଦେବ	
ଗୁରୁସରସା	ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୫/୮
ମନବେଗ	ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୫/୮
ମୁଗୁନପତରର ପରସିଦୁବା ଓ	
କୃଷେଲନକଥାବାଲ	ଗୋ ୧ ଟ ୨/୧
କେତେଶ୍ୱର	ଗୋ ୧ ଟ ୧/୧
ନେକସର ଅବଳ	ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୫/୮
ସାଗୁର ସରସା	ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୫/୮
ପଲଦାନୀ	ଗୋ ୧ ଟ ୧/୧
ଦେବାଲଗିର ମାଜାକସା	ଗୋ ୨ ଟ ୨/୧
ଏକଲ ଏକଜାଗସ	ଗୋ ୧ ଟ ୨/୧
ସେକ	ଗୋ ୧ ଟ ୨/୧
ଅସବେଟ	ଗୋ ୧ ଟ ୫/୮
ରାସ	୧ ୧ ଟ ୦ ୫/୮
ସାନପଗଡ଼ୀ	ଗୋ ୧ ଟ ୫/୮
ବନାରସୀ ସରସା	ଗୋ ୧
ପିତାକର ଏହାକୁ କୌଣସି ପାତରେ ରଖି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରିଲେ ବୋଠା ସରସା ପାତରେ ନିଗଲ ଦେଲେ ପାଣି ପଡ଼ିଲେ କର ଦେବ ଟେ ୧ ଟ ୦ କଟକ } ଅରକବଜର ମଲ ଚୌଧୁରୀ ବଜର } କମ୍ପାନୀ	

ଉତ୍କଳଗଣିତାର ବଜ୍ରପକ ଉପାଳବାଇ ଶର୍ମା
 ଜଳଜିବିତ ରୂପେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେଇଅଛୁ, ଯଥା ।—
 ପ୍ରଥମଅର ସବାସେ

ଧାତୀପତ୍ର	ଟ ୦ ୧/୮
ଅଧସ୍ତମକୁ	ଟ ୨/୧
ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକ ସ୍ତମକୁ	ଟ ୫/୮
ମାତ୍ର କୌଣସି ବଜ୍ରପକ ସେତେ ଶୁଦ୍ଧ ଦେଲେ ଉତ୍ତର ଶର୍ମା ଟ ୦ ୫/୮ ରୁ ଲୁଗା ଦେବ କାହିଁ ।	
ଦ୍ୱିତୀୟ ଓ ତୃତୀୟଅର ସବାସେ ଶର୍ମା ପ୍ରଥମ- ଅରର ଦେବା ଓ ଦୁଇଗୁଣି ଯଥାକ୍ରମେ ଦେବ ଅଧକ ଦରର ସବାସେ ପ୍ରକୃତ ବିନୋଦ ଡୋରପାକ ।	
ବଜ୍ରପକର ମଲ୍ୟ ବଜ୍ରପକସଙ୍ଗେ ପଠାଇ- କାକୁ ଦେବ ।	

ଏହି ବଜ୍ରପକର ଶରଦ ବଜ୍ରପକର ଶରଦ ୧୯୧୪
 ପିତା-ଦେବୀଙ୍କ ସଦାକମ୍ପରେ ମୃତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ ଦେବ

କରକ୍ଷମାକରଣ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

୧୯୧୩
୧୫

ପତ୍ରିକା ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା । ପତ୍ରିକା ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

ଅଗ୍ରମ ବାଣିଜ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୩୯
ପଞ୍ଚାଦଶ ୫ ୨୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଓଡ଼ିଶା

ସନ ୧୯୧୩ ମସିହାର

ନୂତନ ପଞ୍ଜିକା ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ପ୍ରେସ୍‌ହାଉସ୍‌ରେ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରାୟ ଶହ ଦୋଇ ବହି ପ୍ରକାଶିତ ।

କଟକ ଖୁଲୁ ଟାଏଲ୍ ଡାକମାସୁଲ ୫୦/

ମୟୂରଭଞ୍ଜର ଦାମଧର ଶେଖା ଏବର୍ଷ କଟକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକାରେ । ଗୋ ୨୭ ଟା ଦାମ ଧର ଶାନ୍ତ ଅଛନ୍ତି । ଚଉଁ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ଫିଟି ଟି ଉଚ୍ଚ ଏବଂ ଏହାର ଲମ୍ବ ୯ ଇଞ୍ଚ ଅଛି । ଗୋଟିଏ ଲାଭ ଧର ଦେବାର ଅନୁଷ୍ଠାନ ଉତ୍ତର ଗୋଟିଏ ପଲ ପ୍ରସବ ବରଷୁଲ ମାତ୍ର ସେ ପିଲାଟି ମରଗଲ ।

ବାଲେଶ୍ଵର ବାଲିଅପାଳ ଅଞ୍ଚଳରେ ଏକଶ୍ଵର ପତ୍ର ଓ ଏକଜଣ ଉପପତ୍ର ମିଶ୍ରି ଅନ୍ୟ ଉପପତ୍ରକୁ ବ୍ୟବହାର ନିର୍ଦ୍ଦାଳରେ ଶୋଭାପକାରଣ ଏବଂ ପୁରସ୍କାର ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ବିନ୍ୟାମାନେ ଅପସ୍ୟ ସ୍ତ୍ରୀକାର କର ମୂଳବ୍ୟକ୍ତିର ଶବ୍ଦ ବାହାର କର ଦେବାର ଗତ ବାଲେଶ୍ଵର ସମ୍ବାଦବାହିନୀରେ ପାଠକଲୁ । କାଳକୁ କେତେପ୍ରାବର ମୋକଦମା ବାହାରୁଅଛି ।

ଏଥର ସାଗରମେଳାରେ ୭୦୮୦ ଦଲ୍ଲାର ସାକ୍ଷୀ ଦୋଇଥିଲେ । ସଞ୍ଚାବନ ସମ୍ବାଦ ପାଠକଙ୍କୁ ସେ ସାଗରସଙ୍ଗମଠାରେ ପ୍ରାୟ ୧୧୦୦ ଯାତ୍ରୀ ବସୁଡ଼ିବା ଶେଷରେ ମର ପଡ଼ି ଅଛନ୍ତି । ଏଇଡ଼ା ଫେରନ୍ତା ଜାହାଜ ଓ କୌଣସି ଅନେକ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଅଛି ଓ କେତେକ ଗ୍ରାମରେ ଫେରନ୍ତା ସାକ୍ଷିଙ୍କ ଯୋଗେ ମଡ଼ିବ ପ୍ରକାଶ ଦୋଇଅଛି । ଗୀତଗୋବିନ୍ଦ ସମ୍ବନ୍ଧ ପନ୍ଥାପର ପ୍ରଗତ ପ୍ରାଚରେ ଓଲଟିଠାର ଏପରି ଉପଦ୍ରବ ଦେଖି ବ୍ୟବସାୟ କ ବରଷ ସେ ଏ ରୋଗ କାର୍ଯ୍ୟାତ୍ମକର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ଅଟଇ ।

ଏଠା ଭବନୋତ୍ସବ ପ୍ରେସ୍‌ରୁ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନେ ଖଣ୍ଡିଏ ମାସିକ ପତ୍ର ଏବଂ ଶିକ୍ଷାବନ୍ଧୁ ନାମରେ ଖଣ୍ଡିଏ ମାସିକ ପତ୍ରିକା ଗତମାସରୁ ବାହାରକାର ଅରମ୍ଭ ହୋଇ ଅଛି ଏବଂ ଅନୁମାନେ ଏ ଦୁଇର ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟାମାନ ପାଠକାର କୃତଜ୍ଞତା ସହିତ ସ୍ଵୀକାର କରୁଅଛୁ । ପ୍ରଥମଟିର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବ୍ରାହ୍ମଣ୍ୟ ପ୍ରଭୃତ ଏବଂ ଦ୍ଵିତୀୟର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ଓ ସାହିତ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବସ୍ତୁମାନଙ୍କର ସମାଲୋଚନା । ଶିକ୍ଷାବନ୍ଧୁ ନିତାନ୍ତ ନୂତନ ନୂହଇ । ଏଥିପ୍ରକାରେ ପ୍ରାୟ ଦୁଇବର୍ଷକାଳ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ବନ୍ଦହୋଇଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ବିକ୍ର ହୋଇଅଛି ଅନୁମାନେ ଏମାନଙ୍କର ଆର୍ଥିକୀକର କାମନା କରୁ ।

ଗୁରୁବ୍ୟବସ୍ଥାପକସମ୍ମାନ ଗତ ଅଧିବେଶନରେ ବାଲ୍ୟନ ଦୁର୍ଦ୍ଦାୟକ ମୋକଦମା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମାଲ୍ୟବର ଡାକ୍ତର ରାଧିକାରି ଘୋଷ ପ୍ରସ୍ତ କରବାରେ ମାଲ୍ୟବର ମାକଡୋଳେକ ସାହେବ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ବି ଅସମର ପ୍ରଥମ କମିଶନର ସେ ମୋକଦମାର ନଥି ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଓ ସେସଲ କଲେଜଠାରୁ କର୍ମଚିଅର ଭଲବ କରୁଅଛନ୍ତି । ତାହାସବୁ ଦେଖି ସେ ବିହ୍ୱଳ ନିଷ୍ଠି କରବେ ଏବଂ ତାହାକ ରିପୋର୍ଟ ଅସିଲେ ଉଚ୍ଚିଅନବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉଚିତ ଅଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରବେ ।

ଅବରଜାତକ ବରୁଡ଼ରେ ଇଂରାଜସେନା ପ୍ରେସ୍‌ରୁ କେବାରୁ ଅବରମାନେ ଯୁଦ୍ଧ ବରବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଦମ୍ଭର ଗ୍ରାମରେ ବଜାର ଦାତ ଆର୍ଥିକେ ବଜ୍ର ବାଠ ଓ ବାଉଁଶ ପୋତ ଗୋଟିଏ ଦୃଢ଼ ବନ୍ଧା ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ରହିଥିଲେ । ଇଂରାଜସେନା ବନ୍ଧା ନିକଟରେ ଗୋପ ଫଏର କରନ୍ତେ ଅବରମାନେ ବିଷାକ୍ତ କାଣ୍ଡ ବୁଝି କଲେ । ଗୋପ ଗୁଳି ବନ୍ଧା ହେବ କର ପାରଇ ନାହିଁ । ଅନେକ ବସ୍ତୁରେ ଗୁରୁଣା ସେବା ଗୋଟିଏ ବାଟି ଶିକାର ଭିତରେ ପଶନ୍ତେ ଅବରମାନେ କେଉଁ ଅଡ଼େ ପଲାଇଲେ ବହି ଠିକଣା ମିଳଇ ନାହିଁ । ଅଠକଣ ଅବରକର ମୂଳବେଦ ପଡ଼ିଥିଲା । ଇଂରାଜ ସମ୍ଭରେ

ଏକଜଣ ଦଳ ଓ ଦୁଇ ଗୁରୁଜଣ ଅଦଳ ଦୋଳ
ଅଛନ୍ତି । ଭରସା ହୁଅଇ ଇଂରାଜଙ୍କ ପକ୍ଷରେ
ଦେଖି ଅବରମାନେ ଉପଦ୍ରବୁ ସନ୍ତୁ
ଦେବେ ।

ଅନୁମାନଙ୍କର ଶତ୍ରୁକୁ ମାଜିକ୍ଷ୍ଟେଟ ସାଦେବ
ଗରମାସ ୧୮୯୪ ଉଷାରୁ ୧୮୯୯ ଉଷ-
ଧର୍ଯ୍ୟକୁ ହୁଏତୋଇ, ବଜାବର, ଭୁଜଙ୍ଗ ଓ
ପାଦପୁଷ୍ପ ପ୍ରଭୃତି ସ୍ତାନମାନ ପରିଦର୍ଶନ କର
୧୮୯୯ ଉଷରେ ଏ ନଗରକୁ ଫେରିଅସିଲେ ।
ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲାର ମାଜିକ୍ଷ୍ଟେଟମାନେ ମେଫସଲକୁ
ବାଦାଉଲେ ମେଫସଲରେ ହୁଜଙ୍ଗ ଓ ରସବ
ନିମନ୍ତେ ଜାଲେଣି ପଡ଼ୁଥିଲା ବନ୍ତୁ ଶାୟକ୍ତି
କ୍ଷିତ୍ତେନ୍ଦ୍ରବଳ ସାହେବ ସେ ପ୍ରଥା ଲେଖ କର-
ଥିବାର ଦେଖି ଅନୁଭବ ଦେଲେ । ସାଦେବ
ମହୋଦୟ ଓଡ଼ିଶାଲଗଣରେ ଅଭିଜ୍ଞତା ଲବ
କରଥିବାରୁ ସମସ୍ତଙ୍କ ଗୁହାର ଲକ୍ଷକର୍ଣ୍ଣରେ
ଶୁଣୁଥିଲେ ଏବଂ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଓଡ଼ିଶାରେ ଉତ୍ତର
ଦେଇ ଅପ୍ୟାୟିତ କରୁଥିଲେ । ତାଙ୍କର ସହ-
ଧର୍ମିଣୀ ସେ ଅଞ୍ଚଳରେ ପାରିଧ୍ୟବୀ ବାଳିଷେ-
ପଣ କରୁଥିଲେ ।

ଜେଲଖାତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଲାଗିଥିବା
ଦେଶରେ ପ୍ରଚଳିତ ଥିବା ଅଭିଜ୍ଞତା ଲକ୍ଷ-
ପୂର୍ବକ ଗୋଟିଏ ନୂତନ ଅଭିଜ୍ଞତା କରବାର
କଲିନା ଦୋଇ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ପାଶୁଲିପି ଲାଗିବ
ବ୍ୟବସ୍ଥାପନକ୍ରମରେ ଅନୁଭବଦୋଇ ଅଛି । ଜେ-
ଲଖାତାର ବାର୍ଯ୍ୟପ୍ରାଣୀ ବିବେଚନା କରବା
ଅଭିପ୍ରାୟରେ ଗର ଦୁଇବର୍ଷକରେ ଯେଉଁ ଭୈଷ୍ଣୀ
ବସିଥିଲା ସେହି ଭୈଷ୍ଣୀର ପରମଶାନ୍ତିପାରେ
ଉକ୍ତ ପାଶୁ ଲିପି ଗଠିତଦୋଇ ଅଛି । ଚର୍ଚ୍ଚିତ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦୋଇଅଛି
ସେ ପଲ ଓ ବଜ୍ର କରଦମାନେ ଏସତେ
ରହିବେ ଚାହୁଁ ଏବଂ ପିଲଙ୍କମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁ-
ମାନେ ଅପ୍ରାପ୍ତ ଯୌବନ ସେମାନେ ଅନ୍ୟ-
ଠାରୁ ପୁଅକୁ ରହିବେ । କରଦଙ୍କ ଶାସ୍ତ୍ରସମ-
ଜ୍ଞରେ କେତେବୁଝିବ ସୁନୟନ ମଧ୍ୟ ଦୋଇ
ଅଛି ଯେ ଚଦ୍ଦାର ସେମାନଙ୍କର ଅପ୍ରାପ୍ତ
ନିଗାରବ ଦେବ ।

ହୁକୁ ସେହି ସ୍ଵତନ୍ତ୍ରରେ ପାଠକଙ୍କୁ ଏ ନୂତନ-
ତର କଳମାନେ ଶ୍ରଦ୍ଧାପୂର୍ବକ ଭାବେ ରହିକ-
ନାରେ ମେଳ କରବାର ସେ ସମ୍ଭବ ପାରି

ଅଛନ୍ତି । ଶ୍ରଦ୍ଧାପୂର୍ବକ ଭାବେ ନୂତନତର ଦାବିକର
ମାମଲ କରୁଥିଲେ ମାତ୍ର ସଫଳ ଦେଲେ ନାହିଁ ।
ଏଥିନିମନ୍ତେ ନୂତନତର ଚାହାଣର ଉଦ୍ଦେ-
ଶ୍ୟ କି ଥିବାର ଅନୁମାନ କରୁଥାଉପାରେ
ମାତ୍ର ଏହା ଚାହାଣ ଶିକ୍ଷାରେ ଏ ଘଟଣା
ଘଟିବା ବିଷୟରେ ଅନୁମାନଙ୍କ ମତ ମାନୁ ନାହିଁ ।
ଅନୁମାନେ ଯାହା ଶୁଣିଅଛୁ ତହିଁରୁ ପ୍ରକାଶ
ସେ ଗୁଜା ସୁରୁଣା ଦେବାତଙ୍କୁ ଦରଶାସ୍ତ୍ର
ଏବଂ ମାନେକରକ୍ରମ ଅପଥା ବିଶାସପ୍ରାପ୍ତ
କରବା ବିଦ୍ରୋହର ପ୍ରଧାନକାରଣ ଅଟଇ । ଗର
ମେଳକ୍ରମକୁ ମାନେକରକ୍ରମ କରଣାସ୍ତ୍ର କର-
ବାର କଥା ଥିଲା । ତାହା ଦୋଇଥିଲେ ବର୍ତ୍ତ-
ମାନଙ୍କ ମେଳ ଭଟି ନ ଥାନ୍ତା । ଯାହା ଦେଇ
ଅନୁମାନଙ୍କ ଦୈଗ୍ଵର ସାଦେବ ପୁରୀ ମାନେକ-
ରକ୍ରମ କରଣାସ୍ତ୍ର କର ନୂତନ ମାନେକର କ୍ରମକୁ
କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେ ଲକ୍ଷପଦରେ ଯୋଗ୍ୟ
ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଏଥିରୁ ଭରସା ଦେଉଅଛି
ସେ ଶାନ୍ତି ସ୍ଥାପିତ ଦେବ । ମାତ୍ର ଅବଧି ଗୋଳ-
ମାଳ ମେଘ ନାହିଁ ।

ଗରମାସ ୧୮୯୫ ଉଷା ଗୁରୁଦାର ଅପରାହ୍ଣ
୧୨ * ୩୩ ସମୟରେ ନୂତନ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନ-
ରାଲ ମଦାମାନ୍ୟ ଲର୍ଡ୍ ଏଲଗିନ ବାଦାଉର
ଦାବତା ରେଲକ୍ଷେପକରେ ରେଲଗାଡ଼ିରୁ
ଅବରଣ କଲେ ଏବଂ ସେଠାରୁ ଗୁରୁଗୋଡ଼ା
ଗାଡ଼ିରେ କରକତା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ପ୍ରାସାଦକୁ
ବଜେଦଲେ । ରେଲକ୍ଷେପକ ଏବଂ ପ୍ରାସାଦରେ
ବ୍ୟୁତ ଚାହାଣର ଅବ୍ୟର୍ଥତା ନିମନ୍ତେ
ଅନେକ ସରକାରୀ ଉଚ୍ଚ ବର୍ମରାଷ୍ଟ୍ର ଓ ବେଶାୟ
ଓ ବଲଭ ସମ୍ପ୍ରାନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଉପସ୍ଥିତ
ଥିଲେ । ଦାବତାଠାରୁ ସଜରବଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସୈନ୍ୟବାସ ରହିତ ଏବଂ ବର୍ଷକ-
ମଗ୍ଠାରେ ପରପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୋଇଥିଲା । ଇଂରାଜ
ସରକାରର ଶେକ୍ସପିର ବର୍ଣ୍ଣନାମାନେ ପଦାଧି-
କାରୀବଦ୍ଦାର ଅପଥା ଅଧିକାରୀମାନ ସଜାଇ
ଥିଲେ ଏବଂ ତଥାରୁ ଗର ଗୋପ ଥିବତ ଦେଉ
ଥିଲା । ପ୍ରାୟ ଦୁଇଶହାକାଳ ସଜରବେ ଗାଡ଼ି
ଦୋଡ଼ା ପିତାଅଧିକା କର ଥିଲା ଏବଂ ଦୁଇପା-
ର୍ଶ୍ଵ ବୋଠାଉପରୁ ଚଳପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲୋଡ଼ାରଣ୍ୟ
ଦୋଇଥିଲା । ମଦାମାନ୍ୟ ଲର୍ଡ୍ ମହୋଦୟ
ସମାଗତ ସମ୍ପ୍ରାନ୍ତ ଲୋକଙ୍କସଙ୍ଗେ ନିଷ୍ଠାନାପ
କର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ଉପରରେ ପ୍ରବେଶ କରୁଥିଲେ

ସମସ୍ତ ବଦାୟ ଦୋଇ ଅସିଲେ ଏବଂ ସେ
ଦହର କର୍ଯ୍ୟ ଗେଣ ଦେଲା ।

ସମାପ୍ତାନରେ ବହୁକ୍ରମ ଜବାଲନୀ ସମ୍ବନ୍ଧ-
ରେ ଖଣ୍ଡି ଏ ଇଂରାଜ ପକ୍ଷ ପ୍ରକାଶ କର ପ୍ରାଣୟ
ଏବଂ ସଦକ୍ଷାତମମାନଙ୍କର ଏକାନ୍ତ ମନୋ-
ଯୋଗ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛୁ । ପ୍ରତ୍ୟେକ
ସମାର୍ଥ କରୁଅଛନ୍ତି ଯେ ଜବାଲନୀ ଘଟଣାର
ଅଭିବକ୍ତାରୁ ପୁଲସ ଚଦନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟରେ
କମ୍ପୁତ ହୋଇ ଚଳସପ୍ରାଦ ମଧ୍ୟରେ ବହୁ କର
ନ ପାରବାରୁ ଲେଖେ ଅଧ୍ୟାୟ ବିରକ୍ତ ଓ
ଶୁଭ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନିୟୁତ
ଥିବା ପୁଲସକର୍ମରାଷ୍ଟ୍ର ପ୍ରତ୍ୟ ଅଧିକା ନି-
ଅଛି ଓ ଦେବେ ଜଳରବ ଉଠିଅଛି । ଜବାବତ-
ମାନେ ଶେଷ କରୁଥିବା ସମୟରେ ଜବା-
ବୋଦାନ ପଡ଼ିଲେ ବୁଝା ଭେଦେଦେଲେ ବ୍ୟା-
ଦହ ଉତ୍ତରୁ ସକାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେହ ପ୍ରାମଦାସୀ
ଅସିଲେ ନାହିଁ । ପ୍ରଥମେ ବେଳାମି ପିଟି ଏବଂ
ତହିଁ ଉତ୍ତରୁ ପ୍ରକୃତ ଲକ୍ଷ୍ୟର ଦ୍ଵାର ଅଧ-
ଦାସ ଜବାବରକ୍ରମ ଓ ଘଟଣାର କେତେ-
କ ଦବରଣ ପୁଲସ କର୍ମରାଷ୍ଟ୍ର ଉପସାରରେ
ଅସିଲ । ଉପାତ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେହ ଅସମ୍ଭବଲେ
ନାହିଁ । ଏପର ଅବସ୍ଥାରେ ବଦଳ ବୋଲିବ ଯେ
ପୁଲସର ଅଯୋଗ୍ୟତା ଚୁଟି ଅପବା ତହିଁରୁ
ଅଧିକ ବହୁ ବୋଧ ଦେବୁ ଏ ମୋକଦମ
ଉଚ୍ଚିଯିବାକୁ ବସିଅଛି । ଯାହାଙ୍କ ଘରେ ଜବା-
ଏକ ଦୋଇଅଛି ସେ ଘରେ ଦୟୋଦ୍ଧବସବା
ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଶିଶୁ ପୁଣି ସେମାନେ ଗର-
ବଦ୍ଦାକୁ ହରାଇ ମହାଯୋଦରେ ଅଭିଭୁତ ।
ସରକାରକତା ଏମାନଙ୍କର ରସର ଦେହ
ଚାହିଁ ଏବଂ ମାମଲ ଚଳାଇବାରେ ଦେହ ମା-
ଲକାର ନାହିଁ । ଅତଏବ ଜବାବତ ପ୍ରମାଣ
କରବାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣଦାୟିତ୍ଵ ସରକାରକ ଉପରେ ।
ଯେବେ ଅଭିଷେଧକା ଓ ବିଗ୍ରହ ସରକାର
ଲକ୍ଷା କରଇ ପାରିବେ କେବେ ସମ୍ଭବ-
କତା ଦେଲ ଦୋଇବାକୁ ଦେବ ।

ବଜରାର ଜଙ୍ଗଲମାଦାଳ ।
ବଦପ୍ରବେଶର ସରକାରୀ ଜଙ୍ଗଲସମ୍ଭବ
ଗରବର୍ଷର ଦବରଣୀ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ।
ତହିଁରୁ ପ୍ରକାଶ ସେ ସରକାରୀ ଜଙ୍ଗଲର
ପରମାଣ ଦୂର୍ବ କ ଦୋଇ ବଳ ବହୁ ଉଦା
ହୋଇଅଛି । ଅନୁଗୁଣ ଓ ଗୋରଧାଳ ଚଳ-

ଅତିଶୟ ଉତ୍କଳ ଏହାକର ଶ୍ରୀ ମଙ୍ଗଳ କରନ୍ତୁ
ମମେତ ପ୍ରାର୍ଥନା ।

ବସନ୍ତ

ଶ୍ରୀ ଅନନ୍ତ ଅର୍ଚ୍ଚନା ଶ୍ରୀ

ଉଃ ପ୍ରାଃ ଶିକ୍ଷକ ବ୍ରହ୍ମଚାରୀ

୨୩/୧୯୪

ସ୍ୱର୍ଗଶାଳାକୁଳ ଶ୍ରୀ ମଙ୍ଗଳ ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳସମିତୀ
ସମ୍ପାଦକ ମହୋଦୟ ବିଜ୍ଞକରେଷୁ ।

ମହୋଦୟ !

କମ୍ପାନୀ କେଉଁଠି ସମ୍ପାଦନା ପୁସ୍ତିକ-
ସ୍ତର ଅପେକ୍ଷା ଜଗତବ୍ୟାପୀ ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶ
ପ୍ରଦାନ କର ଚିରକାଳର ଉତ୍କଳ ଦେବେ ।

ଏଥି ପୂର୍ବେ କେଉଁଠି ପ୍ରକାଶଦ୍ରୋଣ ଘଟଣା-
କଳୀ କାହାର ସ୍ୱଭାବ ଅଗୋଚର ନ ଥିଲା ।

ଏହି ଦୈନିକ ବ୍ୟାପାରର ଅଗ୍ରାଗତ ଫଳାଫଳ
ପ୍ରକାଶକୃତ୍ୟେ ପ୍ରଚାର ନ ହେଉଣୁ ଧନ-
ପ୍ରାଣାପହାରକ ଅନୁକୂଳ ସଦସ୍ୟ ଅବର୍ତ୍ତକ

କେତେଦୂର ମର୍ମଦତ୍ତ ତାହାର ବର୍ଣ୍ଣନା ସାଧ୍ୟ-
ହୁଏ । ଇନ୍ଦ୍ର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦୂରବସ୍ତା ଶସ୍ୟ ଅମ-
କାମ ପ୍ରାରମ୍ଭ ଘୋଷ, ମାତ୍ରମାସରୁ ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ

ସୁଚିତ ଦେବା ବିଧିବିଧାନ ମାତ୍ର । ଉପସ୍ଥିତ
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ନରପତି କଲେ ଉତ୍କଳ-ପତ୍ରିକା ଓ
ଦକ୍ଷିଣାପଥ କରକବଳ କର ପୁଣ୍ୟେନୁପ୍ରାପ-

ସହ ପ୍ରାୟ କଲଗୋଷ୍ଠି ପକ୍ଷାନ୍ତ କରବାରେ
ଶିପ୍ର ଅଗ୍ରସର ଦେବାର ଦେଖାଯାଉଅଛି । ଅର୍ଥ-
ସମ୍ପଦ, ସତ୍ୟନିଷ୍ଠ, ଦୂରଦର୍ଶୀ ମହାବଳୀ

ଅନୁକୂଳ ନାରାୟଣ ରକ୍ଷ ଦେଓ ଭାବ ସୁଚିତ-
ମାନ ଲକ୍ଷ କର ଅନୁସାଧ୍ୟାୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ
କଷ୍ଟନାଟ ବଳମକରସ୍ଥଳେ ସଦସ୍ୟାଧିକ ମହାପ୍ରାଣୀ

ଅତି ସରଳ ପଞ୍ଚମ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥାନ୍ତେ । ଯାହା
ଦେଉ ସମ୍ପଦ ମହାବଳୀ ପ୍ରାପ୍ତିର ପ୍ରକାଶକରକୁ
ମୁକ୍ତ୍ୟୁକ୍ତରୁ ରକ୍ଷା କରି ନିଃସନ୍ଦେହେ

ଅସ୍ତ୍ରୀ ଯଶୋସାର୍ଜକ କରଅଛନ୍ତି । ଏ ପୁଣ୍ୟାତ୍ମା
ଜଗତସାରଣକ ହିତାର୍ଥେ ସୁଲକ୍ଷଣେ
ଗୋଦାମ ଖୋଲି ଦେଇ ସହର, ବଜାର,

ଘାଟ ପ୍ରଭୃତିରେ ନିମ୍ନଦାରରେ ଧାନ୍ୟ ଚାଉଳ
ବିକ୍ରୟକରଣ ସେହି ଉଦାରତା ଓ ବଦାନ୍ୟ-
ତାର ପରତପ୍ତ ଦେଉଅଛନ୍ତି ତାହା ପ୍ରାୟ

ଅନୁକୂଳ କରଣ । କେଉଁଠି ଜଗତରେ ସ-
ଦେଶୀ ଓ ବଦେଶୀ ସେ ୮୧୦ ର ଚାଉଳ
ଟକାରେ ପ୍ରାପ୍ତ କ ଦେଉଥିବାର ବର୍ଣ୍ଣନାଚର

ଦେବା ମାତ୍ରେ କେନ୍ଦ୍ରସ୍ଥଳେ ଏକଗୋଟା ଦୋ-
କାଳ ଖୋଲି ସେ ୧୪ ର ହସାକରେ ବିକ୍ରୟ

କରଣବା ଗୋଷ୍ଠିଏ ମଦୁର ସଦାଶୟ ଓ ଦାନ-
ଶୀଳତାର ଉଦାହରଣ ପ୍ରକାଶ ଅଟେ । ଫଳତଃ
ଏଥି ନିମିତ୍ତ ପ୍ରଶଂସିତ ମହାବଳୀ ମଧ୍ୟ ନାମ-
ରକମାନଙ୍କର ବିଶେଷ ପ୍ରୀତିଭକ୍ତ ହୋଇ-
ଅଛନ୍ତି ।

ସାଧାରଣକ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ମୋଚନାର୍ଥେ ସଦସ୍ତ୍ର
ମୁଦ୍ରାର ଉତ୍ପତ୍ତ୍ୟ ବିଦେଶରୁ ଅନୁସନ୍ଧ ଦେବା
ଶୁଣି ପ୍ରକାଶକର ଅନନ୍ତର ହୋଇ ନରେଶଙ୍କୁ

ଶରୀ ଧନ୍ୟବାଦ ଅର୍ପଣ କରୁଅଛନ୍ତି । ଯେଉଁ
ପୁଣ୍ୟାତ୍ମା ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ପ୍ରକାଶକର ମଧ୍ୟରେ ଶାନ୍ତି
ସ୍ତ୍ରୀମାତାରେ ଗତ ଭିକରଣାଦି ଉପସ୍ଥିତପର

କଷ୍ଟ ସ୍ୱୀକାର କର ଓ ଅସର୍ଯ୍ୟାପ୍ର ବ୍ୟୟ କରି
ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରଧାନ ଶକ୍ତିପ୍ରୋତ୍ସାହୁ ଧୂର କରବାରେ
ଅଦ୍ୟାବଧି କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ କାହାନ୍ତି ତାହା

କର ପୁଣ୍ୟାତ୍ମା କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ସମର୍ଥକ
କର ଅମ୍ବେମାନେ ଜଗତପିତା ଜଗଦୀଶଙ୍କୁ
କାୟମନୋବାଦ୍ୟରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛୁ ଯେ

ଧାର୍ମିକ ଲୋକ ହୃଦିତୀ ମହାବଳୀ ଉପସ୍ଥିତ
ବିପଦମାନଙ୍କରୁ ଅଶୁ ମୁକ୍ତିଲଭ ପ୍ରକାଶକର
ସହର ପରମପୁଣ୍ୟ ସକଳ କରନ୍ତୁ । ଏଥି

ସଙ୍ଗେ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଓ ଅଦୂରଦର୍ଶୀ ପ୍ରକାଶକରକୁ
ଏହି ସଦୃଶଦେଶ ଦେଉଅଛୁ ଯେ ସେମାନେ
କାହାର କୁମନ୍ତଣା ଓ କୁପସମର୍ଣ୍ଣର ବଶବର୍ତ୍ତୀ

ନ ହୋଇ ପିତୃକୃତ ମହାବଳୀଙ୍କର ଶରଣାଗତ
ହୋଇ ଅସନ୍ଦେହରୁ ଶାନ୍ତି ମୁକ୍ତିଲଭବାରେ
ଦୃଢ଼କ୍ରମ ଦେଉନ୍ତୁ । ଏଭାବେ ଅନ୍ୟାୟାୟେ

ମୁକ୍ତିପ୍ରାପ୍ତ ନ ହୋଇ ଅନୁଷ୍ଠାନ ମୂଳ ହୃଦବୋଧ-
ମତେ ଭବିଷ୍ୟନ୍ତ ନରେଶଙ୍କୁ କ୍ଷମା ପ୍ରାର୍ଥନା
କରନ୍ତୁ ।

ବସନ୍ତ
ଜନିତ କୁମରକାନ୍ତ

ମହାଶୟ !

ଗତ ସମକାଳର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କର
ମାତୃସୂତ୍ର ଉପଲକ୍ଷରେ ବାଂ ମଧୁସୂଦନ ଶ୍ରୀ
ଗଣେଶମନ୍ତରପ୍ର ବାଳକାବଦ୍ୟାଳୟ କୃତରେ

ବ୍ରାହ୍ମଧର୍ମସମ୍ବଳରେ ଏକ ବକ୍ତୃତା ଦେଇଥିଲେ
ଏକ ମାନମାୟ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବି, ଏଲ ଗୁପ୍ତ ସାହେବ
ମହୋଦୟ ବକ୍ତୃତା ଅନୁସ୍ମୃତ୍ୟମେ ସରସଜର

ଅସନ ପ୍ରଦତ୍ତ କରଥିଲେ । ମଧୁ ବାଂ ଏହି
ଭାରତବର୍ଷରେ କାହିଁକି ସମସ୍ତ ଜାତିରେ
ବ୍ରାହ୍ମଧର୍ମ ସବୁଧର୍ମଅପେକ୍ଷା କୁଳୁଖୁ ଥିବା ଏକ

ତାହାହାର ବହୁଲପରମାଣରେ ଉପକାର
ହେଉଥିବା ବିଷୟରେ ଅନେକ କଥା କହି-
ଥିଲେ ତାଙ୍କ ବହୁବାସରୁ ଭିକଗୋଷ୍ଠି କଥା

ପ୍ରଧାନ ଥିଲା । ପ୍ରଥମ, ବ୍ରାହ୍ମଧର୍ମର ସବୁଧର୍ମସ-
ହର ଏକତା, ଦ୍ୱିତୀୟ ବ୍ରାହ୍ମଧର୍ମହାର ଜଗତରେ
ବ୍ରାହ୍ମଧର୍ମର ଉଦୟ ଏବଂ ତୃତୀୟ ବ୍ରାହ୍ମଧର୍ମହାର

ସଂସାରରେ ପ୍ରେମର ବିକାଶ ଅର୍ଥାତ୍ ଏହି
ଭିକଗୋଷ୍ଠିବସ୍ତୁ ନମନ୍ତେ ବ୍ରାହ୍ମଧର୍ମର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ଧର୍ମ ଅପେକ୍ଷା କୁଳୁଖୁତା । ବକ୍ତୃତା ମହାଶୟ

ଉପବେଶନ କଲ ଉତ୍କଳ ଗୁପ୍ତ ସାହେବ
ମହୋଦୟ ଗାଣୋପାନ କର ବକ୍ତୃତା ସଂପା-
ଦିତ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇ ଉତ୍କଳ କହିଲେ ବି

ଉପରୋକ୍ତ ଭିକଗୋଷ୍ଠିବସ୍ତୁର ମୂଳକାରଣ
ବ୍ରାହ୍ମଧର୍ମ ବୋଲି ବକ୍ତୃତା ମହାଶୟ ଯାହା ଅନୁ-
ଶୀଳକ କଲେ ତାହା ଠିକ୍ ନୁହେ । ଏଥିପୂର୍ବ

ହିନ୍ଦୁଧର୍ମ ତାହା ସବୁ ଜଗତରେ ପ୍ରକାଶ କରି
ଅଛି । କପିଳକାଣ୍ଡ ସମୟରେ ବୌଦ୍ଧଧର୍ମ
ଏକେଶ୍ୱରବାଦୀ ଓ କୁଳୁଖୁ ଏବଂ ଚୈତ୍-

ନ୍ୟକ ସମୟରେ ବୈଷ୍ଣବଧର୍ମ ପ୍ରେମବସ୍ତୁରେ
ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଶିକ୍ଷା ଦେଇଥିବାର
ଦେଖାଯାଏ । ବ୍ରାହ୍ମଧର୍ମବାଦୀ ହିନ୍ଦୁଧର୍ମରେ

ଅଛି । ସୁତରାଂ ହିନ୍ଦୁଧର୍ମରୁ ବ୍ରାହ୍ମଧର୍ମ ବିହ୍ନ
କରି ନୁହେ । କେବେ ଅଜ୍ଞ-କାଳ ବ୍ରାହ୍ମଧର୍ମରେ
ଜାତିଭେଦ ନାହିଁ ଏହି ମାତ୍ର ପ୍ରଭେଦ । ହିନ୍ଦୁ

ମାନେ ସେ ବ୍ରାହ୍ମଧର୍ମକୁ ନିନ୍ଦା କରନ୍ତି ତାହା
କୁହେ ମାତ୍ର ସେମାନେ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟବହାର
ନମନ୍ତେ ବ୍ରାହ୍ମଧର୍ମକୁ ଘୃଣା କରନ୍ତି । ହିନ୍ଦୁଧର୍ମ-

ରେ ବୈଷ୍ଣବଧର୍ମ ପ୍ରଧାନ ମାତ୍ର ସେଥିରେ ଜାତି
ଭେଦ ନାହିଁ (ଉକ୍ତ ଅଛି ବି ବାଂଜାତ ଚୈ-
ତ୍ନବୋଲି ବୈଷ୍ଣବ ଦେଲେ ସବୁ ଗଲ ।—

ଏକ ବି ଅମୂର୍) ପୁନଶ୍ଚ ସ୍ୱୟଂ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ
ମନ୍ଦିର ମଧ୍ୟରେ ଜାତିଭେଦ ଲୋକ ଏକତ୍ରରେ
ଅଦାର ବଳେ ଜାତି ଯାଏ ନାହିଁ ଅର୍ଥାତ୍ ସ୍ୱୟଂ

ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଚକ୍ରସମ୍ପୃକ୍ଷରେ ଜାତିଭେଦ ନାହିଁ ।
ଯଦ୍ୟପି ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଚକ୍ର ସମୀପସ୍ଥ ଏହି ଜାତି
ଭେଦ ନ ଥିବା ଉକ୍ତ ହିନ୍ଦୁସମାଜଅଙ୍ଗକୁ

ଓଟାର ଅଶାସ୍ୟାତା ତାହା ଦେଲେ ହିନ୍ଦୁସମାଜ-
ରେ ଅତି ଜାତିଭେଦ ରହୁ ନାହିଁ । ଇତ୍ୟାଦି ।
ଗୁପ୍ତ ସାହେବ ମହୋଦୟଙ୍କର ଏହି ସାରଗର୍ଭ

ଚିତ୍ତରଞ୍ଜକ ବକ୍ତୃତା ଶୁଣି ଶ୍ରୋତୃବର୍ଣ୍ଣ ସକ ଘର
ଦରବାଳଦ୍ୱାରା ଅନନିଲଦିଶକୁ ଉତ୍ତୋଳନ
କରୁଥିଲେ ଏକ ଉଦୟ ହିନ୍ଦୁ ଓ ବ୍ରାହ୍ମଧର୍ମରେ

ଅଶାନ୍ତରୁ ଅସ୍ୱର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱିତ ହୋଇଥିଲେ ।
ସାହେବ ମହୋଦୟଙ୍କର ବକ୍ତୃତା ସ୍ତବ୍ଧ କରି
ବ୍ରାହ୍ମଧର୍ମ ଶାନ୍ତ ମନେ ଦେଲେ ଓ ପୂର୍ଣ୍ଣ ପୁ-

ବାଦରେ ସୁଶାସ୍ତ୍ର କରଣ ପ୍ରସାର କରି ମନୋ-
 ଦର ଦଶିଲେ ଏବଂ ଦେଖୁ ଅଧ୍ୟାୟରୁ ଭାସ-
 ମାନେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟି ଖସିଲେ । ସାଦେବ
 ମହୋଦୟ ଗୁରୁବର୍ତ୍ତମଧ୍ୟରେ ଜଣେ ପ୍ରଧାନ
 ଲେକ ଏବଂ ସେ ଜଳ ଦୋଇ ଉତ୍କଳ ବିଭାଗ-
 ସିଂହାସନକୁ ସୁଗୋଭିତ କରିଅଛନ୍ତି । ତାହାଙ୍କ
 ଅଗ୍ର ବ୍ୟବହାର ସମ୍ପାଦି ଶାନ୍ତନୁଯାତ୍ରୀ ଏବଂ
 ତାଙ୍କଠାରୁ ହିନ୍ଦୁଧର୍ମମତରେ ଏପ୍ରକାର ସାର
 ବିଶ୍ୱର ଶୁଣି ସମସ୍ତେ ଚମତ୍କୃତ ହୋଇ ଭୃତ୍ୟ
 ପ୍ରଣୟା କରିଥିଲେ । ସେ ମହୋଦୟ ଯେ
 ମତରେ ପ୍ରକୃତରେ ଜଣେ ହିନ୍ଦୁ ଏ ବଥା
 କାହାର କଣ କି ଥିଲା । ସେହିମାନେ ହିନ୍ଦୁ-
 ଧର୍ମରୁ ଅପାର ମନେ କରି ବ୍ରାହ୍ମଧର୍ମଧିକାରୀ
 ଉତ୍କଳ ଥାନ୍ତି ସେମାନେ ଏଥିରୁ ଉତ୍ତମ ସିଦ୍ଧା-
 ଲତ୍ତ ଭର ପାଇବେ । ହିନ୍ଦୁଧର୍ମପର ସାବଦ୍ଧୋ-
 ମିବଧର୍ମ ଏ ସଂସାରରେ ନାହିଁ । ଗୁଡ଼ିଆଦୋ-
 କାଳରେ ଯେପରି ମୁଠିଠାରୁ ଉଲ୍ଲୁଖ ସରସ୍ୱଳି-
 ସର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନାନାଦ ମିଶ୍ରାଣୁ ଭିନ୍ନ ଲେକମାନଙ୍କ
 ନିମନ୍ତେ ଥାଏ ସେହିପରି ହିନ୍ଦୁଧର୍ମରେ ମୂଢ଼
 ଲେକଠାରୁ ମହାଜ୍ଞାନୀସର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନାନାଧର୍ମମାନ
 ଅଛୁ ଏବଂ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ବାଛୁ ନେବା ପ୍ରାବକର ରୁଚି
 ଓ ଶକ୍ତି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । ହିନ୍ଦୁଧର୍ମପର
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାଳ ଓ ନୁସଲମାନଧର୍ମରେ ମଧ୍ୟ ସୌଭ-
 ଲକତା ଅଛି । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଓ ମଦନଙ୍କୁ ସାଧାରଣ
 ଭକ୍ତ ଧର୍ମବଳମିମାନେ କି ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ମାନ୍ୟ
 କରିଛନ୍ତି ନାହିଁ ? ସାନ ନ ଥିଲେ କି ବଡ଼ର
 ମହିତ୍ତ ରହନ୍ତ ? ନାମରେ ହେଉ ବା ପଦାର୍ଥ-
 ରେ ହେଉ ପ୍ରକାଶ୍ୟରେ ହେଉ ବା ପ୍ରକାରଣ-
 ରେ ହେଉ ସୌଭଲକତାକୁ ଅବଲମ୍ବନ କରି
 ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କର ମହିମା ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ
 ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଜଣେ ଲେକ ଦୁଇଜଣ ଲେକଙ୍କ
 ଉପରେ ସଜା ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ଏକଜୋଡ଼ି
 ଲେକଙ୍କ ଉପରେ ସଜା । ତାହା ହେଲେ
 ଦେଶୋକ୍ତ ସଜା ଜଣେ ଅଧ୍ୟାୟ ପ୍ରତିଭାଶାଳୀ
 ବୋଲି ଲେବେ ହଠାତ୍ ଚିତ୍ତି ପାଇବେ ନାହିଁ
 କି ? ସେହିପରି ଦେଶପକୋଟି ଦେବତାଙ୍କ
 ଉପରେ ଅଧ୍ୟାୟର ପରମବ୍ରହ୍ମ ଏହା ବହୁଳ-
 ମାତ୍ରରେ ଉଦ୍ଧେବର ଅସାଧାରଣ ମହିମା
 ପ୍ରକାଶ ପାଇ ନାହିଁ କି ? ଏବଂ ଏହିସାଧାରଣ
 ହଠାତ୍ ସାଧାରଣ ଭୃତ୍ୟମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ ବହୁଳ
 ଦେବାକୁ ଏହିଧର୍ମ ସମର୍ଥ ହୁଏ କି ? ନି-
 ବାରଜ୍ଞାନ ଲାଭ ହେଲେ ଉତ୍କଳ ଜ୍ଞାନ ସୌଭ-
 ଲକତା ପରିତ୍ୟାଗ କରିବ ଏକଥା ହିନ୍ଦୁଧର୍ମ

ଶିକ୍ଷା ଦିଏ ନାହିଁ କି ? ମନୁଷ୍ୟସମାଜମଧ୍ୟରେ
 ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ନିକଟରେ
 ସମସ୍ତେ ସମାନ ଏକଥା ସ୍ୱୟଂ ନଗଣ୍ୟ ଶିକ୍ଷା
 ଦେଉ ନାହାନ୍ତି କି ? କେତେଗାଏ ଧର୍ମରେ
 ଏକେଶ୍ୱରବାଦର ଭୃତ୍ୟ ସେହିପରି ପ୍ରସସ୍ତ
 ହିନ୍ଦୁଧର୍ମରେ ଏକେଶ୍ୱରବାଦର ଭୃତ୍ୟ ସେହି-
 ପରି ପ୍ରସସ୍ତ ଏବଂ ସେହିଦେଖୁ ଅଧ୍ୟାୟମାନେ
 ଧର୍ମବିଶେଷର ନିନ୍ଦା ବା ପ୍ରସଂସାକରନ୍ତି ନାହିଁ
 ଯଦ୍ୟପି ବ୍ରାହ୍ମମାନେ ହିନ୍ଦୁ ବୋଲି ପରପତ୍ୟ
 ଦେଇ ଏକେଶ୍ୱରବାଦୀ ହୁଅନ୍ତେ ତାହା ହେଲେ
 ଉଦ୍ଧେବ ହିନ୍ଦୁସମାଜର ଅନେକ ଉପହାର
 ହୁଅନ୍ତା । ଅଜ୍ଞାନତା ସାଧାରଣ ବ୍ରାହ୍ମମାନେ ତ
 ସ୍ୱର୍ଗୀୟ ସଜା ବନମୋଚନ ବ୍ୟବହାରକୁ ବିଶେ-
 ସଜ୍ଞାନ ଏବଂ ମାଳ ପରବା ଛଣ୍ଡାଳ ଜାତିରେକ
 ନ ମାନ ହିନ୍ଦୁଧର୍ମକୁ ନିନ୍ଦାକରଣ ଏମାନଙ୍କର
 ଧର୍ମ । ଗୁପ୍ତ ସାଦେବ ମହୋଦୟଙ୍କ ପରି ଜଣେ
 ଅନୁରକ ହିନ୍ଦୁଦ୍ୱାରା ଯେତେ ହିନ୍ଦୁସମାଜର
 ଉପହାର ହେବ ଏମାନଙ୍କପରି ସଦସ୍ତ୍ର କହାବ
 ତାହା କଦାପି ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ ଅନୁମାନେ
 ସାଦେବ ମହୋଦୟଙ୍କର ଉତ୍କଳୋତ୍କର ମଙ୍ଗ-
 ଲ ନିମନ୍ତେ ଭିନ୍ନଭିନ୍ନଠାରେ ବନଭକ୍ତରେ
 ଅନୁର ସହଚ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛୁ ।

କଟକ
 ୩୧/୧/୧୪ } ଲିଖିତ—ମୁଁ

To THE EDITOR OF THE UTKAL DIPIKA.
 SIR,

The other day we were startled by the news published in your columns that a dacoity of sensational character was committed in a populous village not far from the town. As the Police promptly took up the investigation of the case, we consoled ourselves with a hope that the mysteries would be unearthed and the real culprits brought to light. But days and weeks have passed away, our patience has been tried, nothing has yet come to light. It is the duty and interest of the Police to trace culprits and in such cases their responsibility is great, but we cannot account for their apathy and inertness which are viewed with disgust as a culpable neglect of duty. We can hardly repress our indignation when we are told that the investigation was a farce and conducted in a slipshod manner. Stories spread all around suggest foul play at the bottom, but it will be premature to attach credence to them at this

stage. This district is sadly in need of investigating officers and the District Superintendent of Police and the Magistrate are too gentle person-ages to exercise stern control and supervision over their subordinates. They seem to have implicit confidence in men who never love duty for its own sake and outwit them by disguising their failures as success. Now the people are afraid that their life and possessions are as unsafe as in the dark days of Moghul Rule, because there are dacoits in the country and because they have no confidence in those officers of the State who are required to look after their safety. The Government certainly is not anarchical and we believe that its officers are fully aware that the practice of setting at large offenders of dangerous character on the community is inconsistent with the maxims of the British Rule. We pray that you will wield your pen with vigour in this matter and draw the attention of the Magistrate and the Commissioner and impress upon them the desirability of adopting vigorous measures for a successful detection of the case.

Yours &c.
 DISQUE.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏଉଡ଼ୁରା ସଙ୍ଗସାଧାରଣକୁ ଶୁଭ ବରା-
 ମାଉଅଛି ସେ ଅଗାମୀ ମାର୍ଚ୍ଚମାସ ଯେତେ
 ଅନୁଗୁଳ ରକ୍ଷିତ ଜଳକୁ ବୋ ୧୦୦ (ପାଦ-
 ଶତ) ଠା ବନ୍ଧା ଗାଳଗଣ କରନ୍ତୁ ବରାଦିବ ।
 ଯେକେହି ନେତାକୁ ଉତ୍କଳ ହୁଅନ୍ତି ସେମାନେ
 ନିମ୍ନସ୍ତରବାସିକଠାରୁ ପାଇ ପାରିବେ ।

ଫୁ ୨ ୫ ଓ ଚତୁର୍ଥ ମୋଟାବଲ୍ଲ ବାଞ୍ଚିବାକୁ
 ଦଅସିବ । କୌଣସି ଗରୁ ଯୋଲ ପଡ଼ିଲେ
 ବଦଳାଇ ଦଅସିବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଗସ୍ତର
 ଦାନ ଗୁରୁଅଣା ମାତ୍ର ।

ଅନୁଗୁଳ } ଶ ବେଦାବଳୀଅ ମନୁମଧ୍ୟର
 ଏକଷ୍ଟାଅମ୍ବୁଶକରସରବେଟକ
 ୧୩/୧/୧୪ } ଅନୁଗୁଳ ଉତ୍କଳ ।

କର୍ମାଗତ ଯୋଲ ସଦାଫଳ କରୁଥିବ
 କର୍ମରୁକ୍ତ କରୁଥିବ ଦେବାର ଅବଦାନ । ସଃ
 ରା ଯେବୁ ଓ ଦୋ ବା ବଳ ବାଦ୍ୟ

ରା ୩ ଦଶ ଫିବୃଆରୀ ୧୯୧୪ ମସିହା ।

ରାଜ ପେଟ୍ରମାନେ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଦେବେ ସେମାନଙ୍କ
 ଶ୍ରେୟକରଣ ପ୍ରଶଂସାପତ୍ରମାନଙ୍କ ସହଜ ଅନୁ-
 ଚିତ୍ତକୁ ପଠାଇ ଦେବେ କି କଲ କାର୍ଯ୍ୟ
 ସମାପ୍ତ ହେବ ମନୋମତ କରବା କାରଣ
 ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ସ୍ୱୟ ସେନ୍ଦ୍ରନୁଭୋରୀ ଓ
 କଲେକ୍ଟର ବଟକଙ୍କ ଅନୁସୂଚିତ କରାଯାଇଅଛି ।
 ପ୍ରାର୍ଥମାନେ ତାଙ୍କ ନିକଟରେ ଦରଖାସ୍ତ୍ର ସହଜ
 ଉପସ୍ଥିତ ଦେଲେ ଓ ସେମାନଙ୍କ ବାବୁମହୋ-
 ଦୟ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଜ୍ଞାନକଲେ ମନୋମତ
 ଦିଅ ଏଠାକୁ ପଠାଇଦେବେ । ପ୍ରକାଶ ଥାଇ ବ
 ଦଶକ୍ରମିୟା ବା କଲ କାର୍ଯ୍ୟ କେବଳ ବଳସ୍ତୁ
 ଶିଳିତ ପରିମା ବ୍ୟା ଶିକ୍ଷକାଗ୍ୟ ଲେବକୁ
 ଦଅଯିବ ।

ଉପସିଲ ।
 ସଃ ରାଃ ସେକ୍ଟର ମାଧବଦେବତଳ ଟ ୩୦୦ ୧
 ଦେଃ କଃ ବଳ ମ ଶ୍ରେଣୀ ” ଟ ୨୫୦ ୧
 ” ୨ୟ ଶ୍ରେଣୀ ” ଟ ୨୦୦ ୧
 ” ୧ଥ ଶ୍ରେଣୀ ” ଟ ୧୦୦ ୨
 କଃ ବଳ ପ୍ରତିକ୍ରମକୁ ” ଟ ୧୦୦ ୨
 ” ” ” ଟ ୭୫ ୧
 ୨୯୧ ୧୪
 Nayagur } DARPANARAYAN DAS
 Raj office } Manager.

NOTICE.

Is hereby given that the post of
 the Head clerk and Accountant o
 the Cuttack Municipality is vacant
 The pay of the post is Rs. 40 rising
 biennial increment of Rs. 2 to Rs. 50
 per month. One who will be selected
 will have to furnish cash security of
 Rs. 500. Candidates are to send their
 applications for the post to the Chair
 man of the Cuttack Municipality on
 or before 15th February 1894. None
 need apply who has not experience of
 office work and keeping of accounnts.
 Cuttack } L. GHOSH.
 20th January, } Vice Chairman.
 1894. }

ଶ୍ରୀମତ୍ ଭବନଦେବୀ ।

ଦୁର୍ଗାସ୍ତମ୍ଭରଣ ।
 ବକ୍ତୃତ ଶିକା ଓ ସରଳ ଲିଖନଦାତ୍ରୀ
 ଦୁର୍ଗା ଦେବୀ ବଟକ ପ୍ରଶିକ୍ଷକାଳିକା

ସମ୍ମାନସୂତ୍ରେ ବକ୍ତୃତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ
 ପୂର୍ବପ୍ରାୟ ଅଠଅଣା ଓ ମୋଟସଲକୁ ଜାକମା-
 ସୁଲ ଦୁଇପଇସା ।
 ଶ୍ରୀରାମଶଙ୍କରସୟ ।

ସଂଗୀତସାର

ନୂତନ ନୂତନ ନୂତନ
 ସୁଲଭ ଭୁକ୍ତ ସଙ୍ଗୀତ ପୁସ୍ତକ
 ସଙ୍ଗୀତ ସଖ୍ୟା ଶରୀରକ ।
 ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୩ ଭଜନଅଣା ମାତ୍ର ।

ଓଡ଼ିଆ ସଙ୍ଗୀତମାନଙ୍କରୁ ବେତେକ ସାର
 ସମ୍ବୃତ ହୋଇ ଏହି ନୂତନ ପୁସ୍ତକ ମୁଦ୍ରିତ
 ହୋଇଅଛି । ଏଥିରେ ଜାତୀୟକାର ସ୍ୱରର
 ଦକ୍ଷିଣୀ ଓ ଶୁଦ୍ଧ ସଙ୍ଗୀତ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ହୋଇ-
 ଅଛି । ବଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କୋମ୍ପାନୀଙ୍କ ସହାୟତାରେ
 ବକ୍ତୃତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।

ଅତି ମନୋହର ! ଅତି ମନୋହର !
 ସୁଚିତ୍ତ ଗୋଲୋକଧାମ ଖୋଲ ।
 ବଙ୍ଗଳାରୁ ଅନୁବାଦ ହୋଇ ବଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟି-
 କୋମ୍ପାନୀଙ୍କ ଦୋକାନ, ବାବୁ ରାମପ୍ରସନ୍ନ
 ମୁଖୋପାଧ୍ୟାୟଙ୍କ ପୁସ୍ତକଦୋକାନ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ସ୍ଥାନରେ ବକ୍ତୃତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦/
 କେଲର ନିୟମ କାଗଜରେ ଲେଖାଅଛି ।
 ଶ୍ରୀ ଭବନଦେବୀଦାସ

ଭୂତୀୟପାଠର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ।

ଏଥିରେ ପୁସ୍ତକାନ୍ତରଣ କଠିନ ଶକ୍ତିମାନ-
 କର ଅର୍ଥ, ବ୍ୟୁତ୍ପତ୍ତି, ସମାପ ପ୍ରଭୃତ ଓ ବୃଦ୍ଧୋପ
 ସ୍ତୁଳମାନଙ୍କର ବିଷୟ ବ୍ୟୁତ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ଐତିହାସିକ
 ଓ ଭୌଗୋଳିକ ବିବରଣ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ହୋଇ-
 ଅଛି । ଉଚ୍ଚପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ମୂଲ୍ୟର ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀର
 ଶ୍ରୀମାନଙ୍କ ଓ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କୁ ଉପଯୋଗୀ
 ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଏ ପୁସ୍ତକ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରୟୋ-
 ଜନୀୟ । ଅନେକ ଶିକ୍ଷକ ଏହି ପୁସ୍ତକ ସାହାଯ୍ୟ
 ପାଇ ପାରିବେ । ମୂଲ୍ୟ ଚାରିଅଣା । ବଟକ
 ଦରଦାକାର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କୋମ୍ପାନୀଙ୍କ ଶ୍ରୀମାନଙ୍କରେ
 ବକ୍ତୃତ ହେଉଅଛି ।

ନୂତନ ସଂସ୍କରଣ ।

ବଟକାଲୁସମର ପଞ୍ଚମସଂସ୍କରଣ ପ୍ରକାଶିତ
 ହୋଇଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଚାରିଅଣା ।
 ପଞ୍ଚମସଂସ୍କରଣ ବଟକାଲୁସମର ବ୍ୟାଖ୍ୟା
 ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ମୂଲ୍ୟ ଚଳିଅଣା ।

ସରଳଭୂଗୋଳପାଠର ସରଳବର୍ଣ୍ଣିତ ପଞ୍ଚମ-
 ସଂସ୍କରଣ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଚଳି-
 ଅଣା । ସୁଦ୍ଧାବିକାଶ ଏବଂ ପାଠକସମୂହରେ
 ଯେଉଁ ପରବର୍ତ୍ତନମାନ ନୁହଇ ସଦୃଶ ହୋଇ
 ଅଛି ତାହା ଏହି ସଂସ୍କରଣରେ ସମ୍ଭବହୋଇ
 ହୋଇଅଛି ।

ଶ୍ରୀ ସୀତାକାନ୍ତ ସୟ
 ସୟ ପ୍ରେସ, ବଟକ ।

ଶାନ୍ତ ନିଧ ! ନିଧ ! ନିଧ ! !

ପୁସ୍ତକ ସଖ୍ୟା ଅଳ୍ପ ଅଛି ।
 ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ସୁଧା ନିମନ୍ତେ ଅମ୍ଭ ପ୍ରଣୀତ
 ଓ ପ୍ରକାଶିତ ପୁସ୍ତକମାନ ଅଳ୍ପଠାରୁ ଅର୍ଦ୍ଧମୂଲ୍ୟ-
 ରେ ବକ୍ତୃତ ହେଲା ।

- ସଙ୍ଗୀତ ସାଗର ପ୍ରଥମ ଭାଗ ଟ ୦ ୩
- ଏକଲ ଦୁର୍ଗାୟ ଏକଲ ଟ ୦ ୩
- ଏକଲ ଦୁର୍ଗାୟ ଏକଲ ଟ ୦ ୩
- ଏକଲ ଚତୁର୍ଥ ଏକଲ ଟ ୦ ୩
- ଜୀବନଚକ୍ର ଟ ୦ ୩
- ବିଳାସ ଷେଡ଼ ଟ ୦ ୩

ଏହି ପୁସ୍ତକମାନ ବଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କୋମ୍ପାନୀଙ୍କ
 ଶ୍ରୀମାନଙ୍କରେ, ବଟକ ଏକଲ ବାବୁ ଶ୍ରୀ ରାମପ୍ର-
 ସନ୍ନ ମୁଖୋପାଧ୍ୟାୟଙ୍କ ଦୋକାନରେ, ଚୌଧୁରୀ-
 କଳାବ୍ରହ୍ମ ବାବୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ନାୟକଙ୍କ ଜା-
 ଭୂରାଣାରେ ଏବଂ ବାବୁକଳାବ୍ରହ୍ମ ପଣ୍ଡିତ
 ଶ୍ରୀଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ଦୋକାନରେ ମିଳିବ ।

ବଟକ } ଶ୍ରୀ ଦାମୋଦର ପଟ୍ଟନାୟକ ।
 ମାଧ୍ୟମ }

ବିଶ୍ୱମସାହେବଂକ ବଟିକା ।
(BEECHAM'S PILLS.)

ଫଳବଦ୍ଧତାରେ ଏକ ୨ ଫରୁସୁଲ ମୂଲ୍ୟ
 ଏକ ୨ ମୋହରକୁ ଶସ୍ତ୍ରା ହୋଇଥାଇ ପାରେ
 ଏ ବଟିକା କେବଳ ଉଚ୍ଚପଦାର୍ଥରେ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଅଛି । ଏଥିରେ ଶାର ଚର୍ଚ୍ଚି
 ଉଦ୍ୟାଦ ବ୍ୟାଧି ବା ଅର୍ମଦାନକର ଦ୍ରବ୍ୟ ବହୁ
 ନାହିଁ । ଏହା ସବୁ ଦାଗରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ
 ନାହିଁ ବଳରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି ।

ସକଳ ବ୍ୟୁତ୍ପତ୍ତି ଓ ପୁରୁଷଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ସମାନ
 ଉପକାରୀ ହୋଇ ପୁସ୍ତକରେ ବିଖ୍ୟାତ । ଥରେ
 ପରଖା କଲେ ଏଥିରୁ ବୁଣ ଜାଣି ପାରିବ ।
 ଉଦ୍ଧମସ୍ତ, ଶାକ୍ତମାନଙ୍କର ବ୍ୟାଧି, ମଣ୍ଡବ୍ୟାଧି,
 ମୁଣ୍ଡବ୍ୟାଧି, ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଉଦ୍ଧରଣ ପ୍ରଦ-
 ଶୁଭା ଓ ଶାନ୍ତି, ନିଦ୍ରାହୀନ, ଶେଷ, ତାପୋ-

